

ՄՏՈՐՈՒՄ

ՄՏԱԾԵԼ ԿԱՐՈՂԱՆՑ ՀԱՍԱՐ

РАЗДУМЬЕ

для умеющих думать

12006 ԹԻՎ ԸՍՏ ՆՈՐ ՏՈՍԱՐԻ

ПРАЗДНИК ВАЖНАЯ ЧАСТЬ ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА

Я очень люблю праздники, когда у людей настроение приподнятое и всем хочется праздновать, веселиться.

Я люблю праздники моего дня рождения и дней рождения моих родник. Люблю праздник «вардавар», праздники восьмого марта, первого и девятого мая, Особое уважение имею к праздникам «навасард (нав ак ард, т.е. корабль этот готов, завершен), «АМАНОР» (новый год и праздник урожая) 15 и 16 августа (в 2010 году этим праздникам будет по 12007 лет), а также праздник ноября, когда скинули ярмо крепостничества в огромном государстве.

Седьмого апреля 2010 года исполнится 9595 год праздника материнства. 17 февраля прилетела из космоса Anahit (храбрая), которая 7-го апреля родила сына Ваагна (моего прадеда). Она установила закон равноправия женщин и мужчин в делах управления семьи и государства, организовала создание домов престарелых и больных, создала на перекрестках дорог дома с огражденными каменными стенами двориками для отдыха и защиты путников и их караванов ненастья погоды и зверей. Она создала площадки к этим местам для проведения праздников, один из важных мероприятий по общению и веселья.

Еревану, как городу, 13500 лет, а как населенному пункту более ста тысяч лет и возможно был праздник материнства, но кто - то хотел приобрести авторитет и предлагал в честь Анаита днем материнства назначить день рождения ее сына.

Об этой истории знал и мой брат и при случае устроил праздник для роты, которой командовал он во время войны.

На совещании у начальника полка он получил приказ передислокации роты, т.к. немецкая линия обороны отодвинулась в сторону запада.

Мой брат солдатам своей роты сказал, чтобы они прекратили рыть окопы и спешили занимать указанный в приказе район. Он выразил надежду, что возможно им удастся спать в уцелевших домиках и просил добраться до нового места по взводам, но свободным шагом, кто как сможет.

Когда рота дошла до места назначения она нашла недалеко стоящий полк немецкой армии, танки , пушки, многоствольные минометы и все другое готовые уничтожить роту советских солдат.

Мой брат не успел испугаться как один солдат , уже выпивший, просил у него его порцию спирта, так как все знали, что мой брат не пил спиртное.

Он мне сказал, что и с трезвой головою на войне нечего делать, куда еще там находиться в пьяном состоянии.

Солдат выпил порцию водки, взял автомат и стреляя короткими очередями направился в сторону немцев, угрожая их всех уничтожить.

Этого солдата пристрелили по приказу начальника «особистов». Потом этот начальник извинился перед моим братом. Он сказал, что они послушали открытым текстом переданную телеграмму, в котором было указано, что перед ним появилась советская рота без серьезной техники и боеприпасов и полк не хочет завтрашний их праздник омрачить кровью советских солдат. Особист сказал, что он мог не приказать пристрелить (на русском в 20-ти страницах. Поищешь, найдеш)

Մեծն Արովյան

Ժամանակին էիր նշել մեր թշնամիներին, բայց պակասալեզներն այնքան շատացան, որ մեր հայրենիքը մաս – մաս ծախեցին ու հասան այն բանին, ինչ արեց շիկամորուսը: Այն ժամանակ Հայոց բախտը բացվեց ու ծնվեց Սահակ պարթևը, իսկ հիմա այնքան լուտես են թշնամիք լցրել մեր չորս կողմն ու մեր մեջ, որ մի քիչ ընդունակ հային էլ են սպանում, որ իսպառ վերացնեն Հայոց լեզուն, Հայոց ժողովրդին:

Հայոց ժողովրդին կոպ տվողներին արդեն կոպ են սովել այլ ժողովուրդներ, բայց դեռ տաք է, գլխի չեն, կամ էլ իրենց միամիտի տեղ են դնում, ուրիշ ճար չունեն:

Մենք գոհ ենք մեր ընթերցողից, որը շատ կենսական հարցերով մեզ էլ է դիմում ինչ որ բան հասկանալու համար: Մեր լրագիրը փրկեց մեզ ամեն տեսակ մեծախոսներից, որոնք ապրում են մի գարմանալի մեծամտությամբ, թե իրենք շատ կարևորն են ու իմացը: Այդպիսիների միակ երջանկությունը մեծ- մեծ խոսելն է: Դրանցից շատերն են իրենց զայրույթը հայտնել են, թե ինչու՞ չկա հայերին հանդիպելու մի սենյակ, ակումբ: Այդպիսիներին ասել եմ, որ իր նման երկուսին էլ գտնի ու կազմենք մի հայկական մշակույթային ակումբ: Անգամ ասել եմ թե մի- մի ռուբլի հավաքելով էլ կարելի է ստեղծել ակումբ, անգամ այս միտքը տպել եմ իմ լրագրում: Լուրջի տեսքով լուրջ դեմք ընդունած մարդիք շատ տաք համոզվել են ու ոչինչ էլ չեն արել: Դրանք նրանցից են, որ սիրում են ուրիշն իրենց տեղ պայքարի, պատերազմ գնա և այլն: Այդպիսի մարդիք կան ամեն ժողովրդի մեջ: Դրանցից մեկը, որն իրեն ղեկավար էր համարում հայերի որոշ խմբի, մեծ հուսահատությամբ հայրցրեց.

-Որևէ մեկը այդ հայտարարության կապակցությամբ դիմել է Ձեզ:

-Ոչ: - Աստեցի ես և երկար սպասեցի իր խոսքին:

Նա ինքը, նեղացած ուրիշ սառած ուղեղներ ունեցող հայերից, ինքն էլ իրեն շարեց սառած ուղեղների դասում և միտք չհայտնեց միության ստեղծելու, թեկուզ սկզբից երկուսով:

Այդպիսի մարդիք ամեն տեղ էլ կան: Երկար դարեր եկեղեցին մարդկանց ներշնչել է , թե նրանք ոչխար են հովիվի սուրուի ու միայն պետք է արածեն հովիվի ցուցումով: Դրանցից ի՞նչ դատողություն, ի՞նչ արժանապատվություն, ի՞նչ ինքնուրույնություն կարելի է սպասել:

* Մի անգամ Գորկի քաղաքում տրամվայում մի կին ինձ բողբոջեց իրենց շենքում ապրող մի ռուս տղայի և նրա կնոջ սոսկալի վարմունքի մասին: Նրանք վառել էին տղայի պապին երկար բազմահարկ շենքի դիմացը , կենտրոնական փողոցի մայթի կողքին դրված մեծ աղբարկղում:

Նա խնդրեց, որ այդ գործով ես զբաղվեմ ու հայտնեմ Մոսկվային:

Այդ հսկա շենքում կլիներ մոտ հազար բնակարան ու այդ հազարն էլ սրա՞ խեղճն են: Եթե այդ այլանդակությունն աներ մի այլազգի, երկի ոտնակոխ կանեին:

-Տիկին , - ասեցի ես,- գրեք դիմում իմ անունով և ես ձեր դիմումը կտանեմ Մոսկվա:

-Ի՞չ կարիք կա դիմումի, ամբողջ շենքը գիտե այդ մասին: - Ասեց այդ տիկինը:

-Երեկի ամբողջ շենքն էլ ձեզ նման կատես: Վերցրեք իմ այցետուսը և Մոսկվա իմ հասցեով ուղարկեք ձեր դիմումը այդ անմարդկային, հրեշավոր արարքի մասին:

Անցել են շատ տարիներ ու ես ոչ մի լրագրում չկարդացի այդ հրեշների մասին, նամակ էլ Գորկի քաղաքից չստացա:

* Յարուսլավլ քաղաքում բնակարանի տանտիրուհին խնդրեց բանտարկել այն մարդուն, որը «Արս» կինոյի շենքի մոտ բռնաբարում է տղա երեխաներին: Նա բռնաբարել էր նաև տանտիրուհու ծանոթուհու 10 տարեկան տղային:

-Կարելի է գտնել ու պատժել այդ մարդուն, բայց պետք է այդ տղայի մայրը դիմում գրի իմ անունով ու խնդրի իրեն օգնել, որպեսզի իմ աշխատանքը օրինական հիմք ունենա: Բացի այդ մի քանի ռուբլի էլ պետք է գոհել վճարելու շրջապետի տղաներին, որոնք շատ հեշտ կզտնեն նրան, անգամ եթե նա երկնքից եկած սատանա լինի:

солдата, но. кто – то из его команды написал бы жалобу на него, охарактеризовав его как пособнику врага.

Солдаты, которые на картофельном поле занимались сбором картофеля, сообщили, что немецкая патруль на мотоциклетах их заметил и не стрелял.

С утра следующего дня были слышны звуки музыки. Вечером все стало тихо.

На следующий день рота ждала нападение немцев, но немецкий полк исчез.

Мой брат тоже знал важность праздников для людей и организовал для всей роты большой праздник: 1) праздник, что немцы их не уничтожили в честь своего праздника, 2) праздник, что на них никто не стрелял и они ни на кого не стреляли, 3) праздник года высокого урожая картофеля..

Все праздновали, хотя обозы продовольствия и полевая кухня почему то их не нашли.

*

Я бегом успел найти открытую дверь одного вагона и оказался в купе, где был один пассажир. Погода была жаркая, но пассажир в купе, сухощавый, жилистый мужчина, был в шерстяном костюме черного цвета.. Видимо он был один из высокопоставленных. Этот русский, без того и без сего, с горечью в голосе, спросил:

-Почему армяне не убили «хозяина»?- Сказал он и после двухсекундной паузы добавил: - Горбачева.

Я выдержал его взгляд и сказал:

-Если бы армяне убили бы его, то оболваненные (парализованные международными мошенниками) народы страны подумали бы, что армяне уничтожили их светлое будущее. Сегодня сотни миллионы человек других народов оказались уже не туда, где им обещали и остались с носом, не могут дотянуться до чистого воздуха. Пусть они сами решат свою судьбу, население страны 200 раз больше населения Армянской «ССР», а население РСФСР: 160 раз. «Горбачевцы» обманули не только народу СССР, но и другим народам на разных континентах. Пусть многочисленные народы сами решат, как поступить и как устроить уклад жизни, чтобы не стали игрушками в руках злых юмористов, воров и убийц. По приказу Горбачева геофизическим оружием уничтожили 350 000 жителей Армянской ССР, а что сказали или делали 286 миллионов жителей СССР. У них хата с краю?

-А кто сообщил туркам расположение минных полей в равнинном Шаумяновском районе? - Спросил сосед.

Да, он сведущ во многом и имеет очень высокую должность, подумал я.

-Это сделала компания нового хозяина Армении, ставленника Горбачева, по приказу его шефов США, Турции и иудейской (изгоев) разведки Москвы, работающие и в КГБ Армянской ССР. Больше никому. США нужны все нефтяные запасы земного шара, в том числе уран (основная часть которого уже перетасили в Россию) и другие ископаемые.

Русский собеседник кивал головой в знак согласия. Затем он спросил мое мнение о взрыве в метро, якобы это дело рук армянских ребят. Он спросил с удивлением и сомнением в голосе, мол на кой черт взорвать хлопушку из бертолетовой соли в метро?

-Это тоже дело рук Горбачева, по моему мнению. Он тогда был руководителем отдела по дезинформации КГБ. Почему он выбрал армян, потому что только у армянского народа нет тайной организации по защите армян. Армяне считают, что земной шар для жизни человека. А если задать вопрос, мол, что взорвать хотели бы некоторые армяне, например разбойники, то мне кажется они взорвали бы стену Кремля со стороны музея драгоценностей. Но они и это не сделали бы, так как и разбойники уважают ценности человечества, тем более, что там есть и подарки армян, слишком дорогие по стоимости и с исторической ценностью.

Мы добрались до Москвы в глубоком молчании.

*

Начальник соседней лаборатории, любящий чай грек, смотрел вокруг, убедился, что никого кроме нас нет в коридоре и почти закричал:

-Горбачев Сказал, что надо пользоваться турецким чаем и вместо одной ложки индийской засыпать две ложки турецкий. Одной ложкой индийской я завариваю два стакана чая, почему я должен купить турецкий чай? - В пустом коридоре криком

Продолжение на стр.5

Տանտիրուիին ասել էր իր ծանոթուհուն, որը հրաժարվում է դիմում գրել, ամաչել էր, կարծես ես իր դիմումը հրապարակում էի կպցնելու, իսկ այդ արվամովը շարունակում էր Յարուպավ քաղաքում իրա սև գործը, ստեղծում էր «կապույտների» հասարակություն:

Աշխատեք չմանավել հիշածներիցս ոչ մեկին: Ինքներդ փորձեք միավորվել ընդհանուր նպատակի համար, իսկ իմ նման մեկի համաձայնության դեպքում մի դարձեք միայն պահանջող, այսինքն դատարկ խոսող, անհարկի ու անմիտ մորթապաշտ:

Օրինակ.

Շատերն են գայրոյթ հայտնել, թէ Արբահամյանի տնակում մի քանի հոգու համերգի հրավիրատունս են բաժանում ու մնացած հրավիրատուները վաճառում են ձեռքի վրա: Բողոքողներին ասել եմ, որ գրավոր դիմեն ինձ, որ որոշ մարդիք չասեն, թէ ես եմ իրենց շահին խանգարում, առանց վայրկյան անգամ մտածելու, որ իրենք վնասում են ընդհանուրի շահերին, գողանում են ընդհանուրի փողերով գնված տոմսերը համերգի և վաճառում են ի շահ իրենց:

Ջայրոյթով բողոքողներից ոչ մեկը չգրեց դիմում:

Շարունակեք այդպես ապրել ու մի վիրավորվեք, երբ իմանաք որ եկեղեցին ձեզ ոչխար է անվանում, իսկ Արբահամյանի տնակում աշխատանք գրած անամոթ գողերն ու Հայոց ժողովրդի թշնամիները ձեզ ապուշ են համարում:

*

Մեր լրագրի մեծ հաղթանակն եմ համարում մի խելոք ու կամքով տղայի հանդիպելը Երևանից Եկածների տոնավաճառում:

Ես «ՄՏՈՐՈՒՄ» լրագիրս նվիրեցի մի հայ տիկնոջ, երբ մեզ մոտեցավ մի հայ տղա, մոտ 20 տարեկան: Նա ինձ հիշել էր ու խնդրեց իրեն էլ նվիրել լրագիր ու հարցեր տվեց իրեն հետաքրքրող գրական կյուրիօց:

Ես մեծ ուրախությամբ նրա հետ սկսեցի քննարկել դրված հարցը, երբ մի շահել տղա գրեց ինձ հետ զրուցող տղային, թէ նրա հայրն է կանչում: Տղան ասեց թէ իմացավ ու կգտնի հորը, երբ վերջացնի գրույցը: Այդ տղան գայրացել էր իր հոր անկրթականության համար:

Մյուս տղան նորից կանչեց իմ հետ զրուցողին, ասելով, որ նրա հայրը մեքենայով է:

Ջրուցակցիս փոխարեն ես պատասխանեցի, խնդրեցի ասել, թէ նա շուտով կգա, մենք արդեն քննարկեցինք հիմնականում դրված հարցը:

Ինձ հետ զրուցող տղան ոչ մի բառ չասեց, նա գայրացել էր իր հոր անտակտության համար:

-Երեվի նրա մայրը զարգացած և հպարտ կին է ու լավ է դաստիարակել իր տղային: -Մտածեցի ես:

Ափսոսալի էր, որ այդ տղայի հայրը չէր փորձել ձեռք բերել մակարոնակ իր տղային արժանի լինելու համար:

Եթե հազարից մեկն էլ այդպիսինը հանդիպի, դա կլինի մեծ հաջողություն, ինչպես ասում էր հայրս: Ես ունեցա բախտ, հանդիպեցի արժանի մարդու հազարից քիչ երկուսանիների մեջ:

Բոլորիդ էլ ցանկանում ենք բախտ ունենալ և զրուցել միայն մակարոնակ ունեցող երկուսանու հետ:

* Սովորեք լսել, մտածել, խորհել ուրիշների հետ էլ:

Մեր կողմից շատ են տպվել ոտանավորներ երկծալ արված Ա4 չափի թղթի վրա, այսինքն 4 ական ոտանավոր ու բաժանվել հայերին: Մեր նպատակն է եղել մարդկանց սովորեցնել ոտանավոր կարողալ, սիրել բառն ու բանը գրված ոտանավորի տեսքով: Ոտանավորի տեսքով գրված միտքը հեշտ է ընկալվում մարդու կողմից: Մեր արածն արդարացրեց իրեն, մարդիք սկսեցին կարողալ մեր լրագրերը ամձ հաճույթով, չնայած այդ լրագրերում մեծ տեղ էին բռնում ոտանավորները:

* Մի անգամ, նկատելով ինքնավստահությունը «գործարար տղերքի», այլև միամիտ աշխատանք գտնողների, որոնք ոչ մի կերպ չէին հասկանում, կամ չէին կարողանում հասկանալ նոր հասարակարգում ապրելու կյանքի օրենքները, այսինքն մոռացել են, որ գայրը ծառի հետևումն է պահ մտած, մի ոտանավորի ներքևի մասում տեղադրեցինք հետևյալ տողերը.

- խորհուրդ մի պատիկ՝ աջ ու ձախին

Եթե ստեղծում, արտադրում և վաճառում ես մի քանակարանում, մի տան մեջ, մի բակում, ապա հիշիր իմ խոսքը, որ երբ կլին, գործընկերդ կամ հարևանդ այլակերպ, քեզանից խլեն գործը էլ, քնակարանդ էլ, տունդ էլ ու դու օգնություն փնտռես, վստահ լինես, թէ կգտնվեն ճիշդ լսող մարդիք, քեզ նմանների օգնությամբ ու ընկերությամբ առողջ և ուժեղ մնացած :

Կարող է ծիծաղես ասածիս վրա, ինքնավստահ, որ ինքը ես քեզ մեջք ու միշտ կլինես հաջողակ: Կարող է, բայց, երբ հարվածը գա, ոչ զղձալ, ոչ էլ աղոթելը չի փրկի քեզ:

Քեզ նմաններ ինքան են եղել:

Մեկի ինչքն են տարել, մյուսի հոյսը,
մեկ ուրիշի էլ կյանքն են տարել:

Հասկացողին մեկը օգուտ, չհասկացողին հազար ու մեկն էլ անօգուտ:

Կարողացել են ու լավ էլ ծիծաղել են, թէ ինչո՞ւ իրենց փողերը պետք է հենց ընենց տան լրագիր ու գիրք ստեղծելու, իրենց ծանոթներին օգնելու, ուժեղ օգնող խումբ ստեղծելու օրենքից հասկացողներից և այլն: Մեր խոսքերն էլ համարել են ախբաս լրագրողների դատարկ ճառեր ուրիշի վաստակած փողերը ստանալու համար: Անգամ չէին ըմբռնել ասածս մի միտքը, որ ամեն գործարար իր կողմից վճարվելիք դրամը պետք է ինքը պահի ու ներկայացնի միայն խորհրդի պահանջի դեպքում տվյալ մի գործը կատարելու համար:

* * *

Քո Հայ լինելը իսկույն հիշեցիր, երբ գույժը եկավ ու դու իմացար որ քո տանը սուգն է հյուր եկել ու գոչք արիր «ու՛ր էք դուք, տղերք»:

Կասեմ թէ ու՛ր են, եթէ չգիտես, բայց գլխումդ դեռ կտոր խելք ունես, որ նրանք անգործ ու քաղցած օրին չգիտեն թէ ո՛րն կտոր հաց ճարեն::

Դու հիմա ո՛վ էս քո տոգած փորով, որ իրենք լսեն քո կանչը հային, երբ տխուր հայի կողքով ես անցել ու չես հարցրել, թէ ինչո՞վ օգնել:

Գուցե այդ հային շատ ու շատ պետք էր մի քանի խոսք իր հայրից լսել, կամ էլ մի հանգիստ հոգևած ոտքերին, մի կտոր չոր հաց իր սոված փորին:

Գուցէ՛:

Դու չես մտածել այդ տխուր հային հալ, քեֆ հարցնել, մի բանով օգնել, էլ ի՛նչ ես սգիտ քեզ ընկեր կանչում, ու առանց ամոթ տղերքին հիշում:

Քեզ նման մարդիք թող ծին չունենան, որ իրենց անհոգ ու անխիղճ կյանքով մեր հայ տղերանց դառ հուշ չջողկեն, նեղև ընկած հային օգնել չուզենան:

Եղբայր հեռվի

մի նեղացիր, եք կարող չես ինչ որ մի լավ բան անել, ժողովրդին մի օգուտ տաս, ինքդ քեզնից գոհ լինես:

Ամեն օր չի հաջող լինում առանց հոգսի օրն անցնել, վաղվա կարիքն առած աչքում, առանց երազ քուն անել:

Դարդ մի արա ականջդ հեռվի, տխուր հուշեր մի արա, թող վշտերը քամին տանի, մեզ հետ քո քեֆը արա:

Մեզ պես ապրի, մեր երգն ասա, հազար տարի չենք ապրի, ինչ սիրտդ տա այսօր արա, կյանքդ ուրախ քեզ բերի՛:

060705

* * *

Երբ մի վաճառող ձկան թե բազկի, իրեն խելոք է այնքան համարում, որ հայրց տառվ գիրը չի նայի, ես միտք եմ անում ու իրեն ասում:

Այ տղա, կյանքը շուկա է մի մեծ, դու խանութ ունես, վաճառք ես անում գնած ապրանքով, իսկ գիր գործը իր միտքն է ծախում, թղթին շարածը իր ամբողջ հոգով:

Դու ժպիտ կանես, եթէ հույս ունես, թէ մոտ եկողը բազուկ կգնի, իսկ գիր գործը իր տանը նստած, գիտե որ միտքը գնող կլինի:

Գիրը անողին շատ էլ պետքը չէ, թե՛ ով կգնի իր ստեղծածը, նա միայն, միայն մի երազ կանի, որ իր գրածը հասկացող լինի:

Միայն հասկացողներ եղան Ափխագհայի հայ գործարարներ:

Այսպիսի խոսքեր են ասել ու անգամ կազմակերպում հարյուր հազարավոր կանաչներ են ծախսել գրովս գովալու համար, չնայած հեռացույցից անգամ իմացել էին , որ ոստիկան ընդունվելու համար պետք է վճարել 10000 դոլար, իսկ Բրեժնեվի ժամանակ արդեն քննիչ ընդունվելու համար պետք էր վճարել 30 000 ռուբլի: Փողը Ձերն է , ասել եմ ես միշտ, ինչ ցանկանում էք այն էլ արեք, ինչպես ցանկանում էք այնպես էլ ապրեք, բայց հետո ստիպված չլինեք դիմել անգամ լրագրողին, որպեսզի նա փրկի ձեր ինչքը, ձեր երեխաների կյանքը, ձեր կյանքը, քանի որ դուք հիշել էք թէ հայ էք:

Մի վարյկյան այդպիսիք չեն էլ հիշել թէ իրենք ինչի՞ն են պետք եղել այդ լրագրողին, որ նա հիմա «մի բան անի», ի՛նչ միջոց են դրել իրար օգնելու գործի համար, որպեսզի այդ լրագրողը վճարի աջ ու ձախ ու անի ինչ որ պետք է ամեն ինչ վաճառող հասարակության մեջ:

Ավելի պարզ կլինի ես ասեմ , թէ ձեր խոսքը –«պետք է՛ որ», հիմա էլ շատ հանգիստ կապի լրագրողը, մի այլ հայ: Իհարկե կսկսեք բողոքել թէ հայերն անմիաբան են, սհեց ու ընենց, առանց մի վարյկյան մտածելու, որ դուք էք անմիաբան, անհատի խաղ էք արել, անհատի պես էլ քաշեք ձեր լուծը: Դուք պետք է միշտ հիշեիք ու ապրեիք Հայոց տառով Հայոց բառը կրծքին սեղմած, որ, օրհասին, ճիշ անելիս, ձեր ճիշը լսող լինի:

Խանգարված ամուսինները

Այս դեպքը այնքան է ցայտուն ցույց տալիս մեր կողմից տա-րիներ շարունակ կրկնվող հուշման ճշմարտությունը, որ մենք որոշեցինք մնանակ դեպքերի շարքից առաջինը ներկայացնել մեր լրագրում :

Երեկոյան ժամը 23- ն անց 30 րոպեին երկար կոչ արեց հեռախոսի գանգը ու ես վեր թռա խորը քնից ինչ որ վախի զգացումով – Միթե մեկին մի վատ բան է պատահել:

-Ես Բայյանն եմ: Մենք վերջերս համերգադահլիճում հանդիպեցինք, մի բանաստեղծուհու հետ միասին խոսեցինք Հովսեփի մասին: Հիշում էք ի՛նձ:

Ես , ինչքան էլ լարեցի իմ հիշողությունը, ոչինչ չհիշեցի:

-Ի՛նչ կարևոր է իմ հիշելն ու չհիշելը, կարող էք հանգիստ ասել ձեր ցանկացած միտքը:

Բայյանը խոր շունչ առավ ու սկսեց իր պատմությունը:

Լավ էր, որ հեռախոսի մոտ էր դրված աթոռը և ես տեղավոր-վեցի երկար պատմությունը լսողի իրավունքով:

Այդ Բայյանը 45 րոպեից ավել երկար ժամանակում պատմեց իր տղայի պատմությունը:

Պատմեց, թէ երբեք անգամ մահափորձ են արել իր տղայի նկատմամբ , ինքը դիմել է միլիցիային ու ոչ մի օգուտ: Չորրորդ մահափորձում սպանել են իր տղային, ես ուշադիր լսում էի ու հիշում էի մի քանի տարի առաջ մնաց պատմություններ, որոնց կկարդաք մեր լրագրում::

Շուտով կլինեք գիշերվա մեկը, իսկ Բայյանը շարունակում էր իր պատմությունը առանց շունչ քաշելու:

Ես հիվանդ էի ու մեծ դժվարությամբ էի դիմանում աթոռին մտած վիճակին: Վերջապես Բայյանը խնդրեց առավոտյան ժամը 9- ին լինել եկեղեցու մոտ իր տղային նվիրված պատա-րագին: Հետո իրար վրա ասեց, թէ խնդրում է լինել առավոտ-յան ժամը ութն անց կեսին: Հետո կգնան հուղարկավորու-թյան: Ասեցի, թէ ե շատ հիվանդ եմ և երկար չեմ կարող ոտքի վրա լինել: Բայյանն իսկույն ասեց թէ ինձ մեքենայով կբերեն, իսկն էլ կողքից հաստատեց , թէ մեքենայով ինձ կբերեն: Ես չհասկացա, թէ այդ մարդը լսելու հատկություն ունի՞:

Դժբախտ հայր ու մայրն են, երեվի մտածելու ժամանակ էլ չունեն:

Ժամ ու կես ճանապարհ գնացի, քայլելու տեղերում էլ ամեն 20 րոպեից հետո մոտ 5 րոպե շունչ առնելով ու հասա առավոտյան ութն անց 15 րոպեին:

Սպասեցի մինչև ինձ անց 15 րոպե: Պատահաբար մի ռուս աշխատող եկավ, որին խնդրեցի իմանալ, թէ կա՞ ինչ որ արա-րողություն: Նա գտավ եկեղեցու հերթապետի պահակին, որը վստահեցրեց, թէ ոչ մի պատարագ էլ չի լինելու, դեռ ոչ մի տերտեր էլ չկա: Խնդրեցի եկողներին ասել թէ սպասողը գնաց:

Հաջորդ օրը գրասենյակում հանդիպեցի «Հյուսիսսպիայ» լրագրի նախկին հրատարակչին: Նա ասեց որ Բայյանը առավոտյան ութն անց կեսին գանգահարել է ու խնդրել է անպայման լինել եկեղեցու մոտ ժամը 9-ին:

Բայյանին տանից մինչև եկեղեցին 2 ժամվա ճանապարհ է ու նա հրաժարվել է, ասելով ,որ չի հասցնի: Ես հիմա էլ, այս պատմությունը տպագրելիս, նորից ու նորից համոզվում եմ իմ զգուշացման ճիշտ լինելը բոլոր ժամանակ-ների համար, զարմանում գործարարների շարունակվող ան-բանությունները:

Բայյանին ես չզանգահարեցի... Նա երեվի իր կնոջ հետ միասին «նեղացել է» հայերից, անգամ հայերեն լրագիր հրա-տարակողներից ու իր դժբախտության մեջ մեղավոր է հա-մարում բոլոր հայերին, ոչ թէ իրեն, իր տղաներին, մարդա-սպաններին, հասարակությամբ:

Հեռացույցն ասեց, թէ էլցիմի տարիներին 100 000 մարդ են սպանել, ավելի շատ քան քաղաքացիական կռիվների, իսկ հիմն ՌՖ-ի բանտերում 12 անգամ շատ բանտարկյալ կա քան կար ԽՍՀՄ-ի բանտերում: Հայտնեց , որ դժբախտաբար սպա-նությունն ու զոհությունը «ղեմոկրատիայի» «թույլ կողմերից է»: Սվերդլովսկի նահանգապետն էլ ասեց, թէ թիզնես է, կյանքի օրենքն է թույլին ոչնչացնելը ուժեղի կողմից և այլ մնաց մտքեր: Այդ լուրերը դուք կամ ձեր տներից չէ՞ն լսել:

Ընթերցող հայ, բացատրեք Բայյանանմաններին, որ ժամա-նակին խելք ստեղծեն իրենց համար ու իրենց անշքահայե-ցության մեջ ուրիշին մեղավոր չհամարեն, որ իրենց «վրեժը» ազգի շահերի պաշտպան լրագրողի նկատմամբ միայն սեփա-կան անբանության հետևանք է:Թող նա այդ հիշի ամեն հեռա-խոսի փողը բարձրացնելիս, ամեն ավտոմեքենա մտնելիս, ամեն անգամ երկու մետրանոց տեսապակու առջև կինոնկար դիտելիս, ամեն անգամ կազմիղում հարյուր հազարներ տար-վելիս: Թող այդպիսիները միշտ հիշեն, որ ապրում են «ղեմո-կրատական» հասարակության մեջ: Ասեք նրանց, որ իրենց անբանության մեղավորը ուրիշին համարելը վատ դաստիարակության նշան է: Երեվի՞ պետք է այսպիսիներին ասել՝

«Քո հայ լկնելը իսկու՛յն հիշեցիր»

* * *

Երեվի կասեք, թէ ես պետք է իմանայի լրագրողի մեծ պատասխանատվությունը իր ժողովրդի առաջ ու իզուր ծանր բեռ չվերցնեի իմ ուսերին: Իմ լրագրող դառնալով Բալուփ զարմանալի առաջարկությունն էր, այն էլ համոզիչ ժպիտով: Նա ասեց, որ իմ ոտանավորները կտպագրի

Հիմա դարը չէ անձնագրի մարդկանց, որ կաշին փրկեն փողի տուպրակի, հիմա մարդիք միշտ ուրախ են ապրում, երբ մի հասկացող իրենց են գտնում:

Բազուկ վաճառող , ասածս հիշի, երբ դու փորձ կանես երեւել խելոք, միայն քեզ նման վաճառողների ժպիտոդ արա ու պատմի հեքիաթ:

Շատ չնեղանաս, երբ մի գրագետ՝ իր հին շորերով, քեզ չտա բարև, դու նրա համար մի բազուկ անպետք, միայն խլում ես նրանից Արև:

Այս տողերը խելք ունեցող շատերին են խելքի բերել և, հույս ունեն, կոզնեն էլի շատերին մի քիչ այլ դառնալու՝ ի շահ ժողովրդի մշակույթին: Ապրիր ուրախ: Գիր սիրե, դալամ սիրե, արթուն կլինես, թե՛ մուշ- մուշ քնած:

* * *

Մի օտարագրի լրջի պես ասեց, թէ զարմանում է վարմունքիս վրա, որ ազգամուսն են միայն ես հայտնում առանց նայելու ձևերի վրա:

Չորս կողմում մարդիկ Անուն -Հայրանուն իրար դիմելու մի ձև են արել, իսկ ես , Հայրտո Հայ , պապիս պապերի, իմ տոհմի անվամբ եմ ինձ պատիվ անում, մարդկանց էլ ասում, թէ ես վատահ եմ, որ ունեցել եմ և հայր, և պապեր:

Ինձ համար ինչ որ հատուկ պատիվ չէ, ինձ հիշեցնելը, ամեն դիմելիս, թէ ես էլ կարգին հայր եմ ունեցել, ես ինքս գիտեմ հենց ծնված օրից:

Օտարագրին լուռ հարգանք արեց, իմ ձեռքը սեղմեց, իր ճանփով քայլեց: 111007

* * *

Մեկին շատ բավ է շաքարը ծամել, մյուսին ինչ ունի իր կողքը շարել, աշխարհին նայել չռած աչքերով, թէ ինչու՞ ուրիշն էլ իր պես չի ապրել:

Գուցե՞ խելոքն է ամեն- ամենից, ու չի իմացել մինչև այսօրը, գուցե՞ հիմարն է ամեն ամենից, իրեն չեն ասել մինչև այս օրը:

Աղպես միտք արեց իմ մի ծանոթը ու դարը ժպտաց իր հուշին եկած, հետո ինքն իրեն բարձր խորի արեց, թէ ինքն, այս կյանքում, իզուր է ծնված:

* * *

Մի փոքրիկ աղջիկ ժպտալ երեսով դեպի ինձ վազեց ուրախ գոչելով. Պապի- այ պապի, շուտ վրա հասի, այն շունը շատ մեծ շնիկիս կուտի:

Նա այնքան մեծ է բերանը բացել, այնքան էլ ուժեղ հաչոց կհանի, որ իմ շնիկը զարմանք է արել ու չի իմանում ,թէ ի՛նչ պիտ անի:

Պապի, այ պապի, շնիկիս փրկի, որ այդ շունը մեծ նրան կու չանի, թէ չէ ես ու՛մ հետ խաղերս կանես, երբ ուրախ լինեմ, բակում թռչկուտեմ:

* * *

Կյանքիդ աչք,, ի՛նչ կանես դարդ, թէ սիրուիիդ եղավ փախ, նրա համար եղիր ուրախ, քեզ էլ նոր սեր շատ ուրախ:

իր լրագրում, եթ ամեն մի գրվածքին վճարեմ 500 ռուբլի: Ինչու՞ 500 ռուբլի: Դա եկեղեցի բակի մշտական հաճախորդների պահանջաձևն է, նրանք ամեն ինչ կցանկանան 500 –ով: Ես միայն ժպտացի... Երեվի այս Բալուն թվաբանություն չգիտի: Ինքը հրատարակում է լրագիր երկու- երեք ամիսը մեկ, ես գրել եմ մոտ 780 վոտանավոր, քանի՞ տարի պետք է սպասեմ ու ինչքա՞մ պետք է վճարեմ դրան գրածներս հրատարակելու համար: Ամեն տեսակ կատակասեր տեսել էի, այդպիսուն ոչ: Ես եկեղեցու բակում կատարեցի թվաբանական գործողությունները, իմ տետրակի վրա բազմապատկեցի 2-ու ամիսը 780-ով ու ստացա 1560 ամիս: այս թիվը էլ բաժանեցի 12-ի վրա ու ստացա մոտ 130 տարի: Հետո 780- ը բազմապատկեցի 500 –ով ու ստացա 390000 ռ :

Թվաբանությունը ցույց տվեց, որ ես այդքան երկար չեմ ապրի, իսկ հենց եկող շաբաթ գրածներս գրքույկը հրատարակելը կնստի ինձ վրա շատ էժան, էլ չեմ ասում, որ իրա վրա ծախսածս գումարի չափով էլ ինձ շահույթ կգա: Գրածիցս հետևեց, որ ինձ օգուտ կլինի՝ հրատարակել իմ գրքույկը ու ամեն գրքույկի վաճառքից ունենալ շահույթ , օգնել այլ գրողների էլ հրատարակել իրենց գրածները տպարանում առանձին գրքույկի տեսքով: Մինչև տուն հասա, գտա, թէ լրագրում իմ գործերը ներկայացնելն ավելի արագ և հարմար կլինի ու հաջողք օրը գնացի տպարան: Իմ կողմից հրատակվող լրագրում 30-ից ավել նստանավոր եմ հրատարակում և իմ գրած ակնարկները: փաստորեն այդ 30 բանաստեղծության համար Բալունի վճարվելիք 15000 ռուբլու փոխարեն ես պետք է վճարեի 3 անգամ քիչ, հրատարակելի իմ ակնարկները և կամաց- կամաց ստանալի շահույթ իմ փողը վճարելուց մեկ շաբաթից հետո: Այսպիսով ես դարձա հրատարակիչ ու շատ ուրախ եմ, որ իմ հրատարակած մշակույթային լրագիրները հարգանք են վայելում ընթերցողների կողմից: Ես ինքս եմ շատերին ասում, որ նյութեր տրամ անվճար հրատարակելու համար, լրագրերիս մեծ մասն էլ բաժանում եմ ձրի՝ կարդացողներ տեղեփելու համար, մարդկանց մի քիչ այլ մակարդակ ձեռք բերելու համար: *

500 ռուբլու պահանջ մի զարմանալի անգամ էլ եղավ: Ես ասցի, թէ եղել եմ միլիցիայում ու նորից եմ բարձրացրել Կորյուն Նահապետյանի սպանողին զոհելու հարցը: Նշել էի, որ խմբագիր Բալայանը ունի գիրք, որի հեղինակը լրիվ գրել է այդ սպանության կազմակերպման պատմությունը, կատարողների անունները: Բալայանն ասեց , թէ այդ գիրքը կբերի 500 ռուբլի վճարելու դեպքում: Երբ ինձ հայտնեցին Կորյուն Նահապետյանի սպանության մասին, ես մույս վայրկյանիս ասեցի թէ ո՞վ և ինչու՞ եմ կազմակերպել նրա սպանությունը: Լեհիցնականցիների ընկերության նախագահը զայրացավ, թէ պետք է ճիշտ իմանալ: Մինչև հիմա ճիշտը «չիմացան» լեհիցնականցիք, եկեղեցու ղեկավարները, Արա Աբրահամյանի «համաշխարհային կրնգրեսը», Երեվանի պետական համալսարանիս նախագահը իմնարկները: «Իրենց պետք չէ»: Հայոց ժողովրդի քջամիտ շարունակում է սպանել անպաշտպան հայրերին, որոնք իրենց վրեժը հանել խնդրում են միայն եկեղեցու պատերին ու տերտերի ձեռքը համբլուրելով, ուրախ, որ մի ծոմ վառելով փրկվելու են (ծախաբ մեծ չէ) ու իրենց դրամը իրենց կմա, ցնում են տուն հանգիստ ապրելու, մինչև իրենց սպանության ժամը հասնելը:

ԽՆԴԻՔ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏՂԵՐՔԻՆ ՈՒ ԻՐԵՆՑ ԿԱՆԱՆՑ

այս պատության մեջ մասնակցող գործարարի տիկնոջն ասել, թէ իր ամուսինը «Ստորում» լրագրին 500 ռուբլի, ոչ մի կոպեկ էլ, չի կախել: Ես վստահ եմ, որ գործարար տղերքի կանայք կգտնեն նրա կնոջը շատ հանգիստ: Ինչու՞ եմ վստահ, կասեմ պատմությունը իրենց կողմից կարողացող հետո: Ի՛նչ պատմություն ինչ որ 500 ռուբլու համար: Դուք կարդացեք ու որոշեք: Մյուսի հետ գրուցելուց հետո որոշեցի մտնել «Նովալոբոդսկայա Մե-րոյի կանգառի մոտի մեծ խանութը մթերք գնելու: Քանի որ արդեն շատ էի քաղցել, մտածեցի Մակրոնալոբում մի բան ճաշակել, ուժ հավաքել: Մակրոնալոբի դռան մոտ ինձ բարևեցին երիտասարդ հայ ամուսիններ: Կինը բռնել էր փոքրիկ տղայի ձեռքը: Ամուսիններն ասեցին թէ ինձ գիտեն եկեղեցուց: Իսկը զարմանք, ես երևի երեք-չորս տարի է եկեղեցու բակը չեմ մտել, առաջ էլ երկար չեմ մնացել այնտեղ, դրանք էլ չեմ հիշում: Դրանց երեխան կլիներ մոտ մեկ տարեկան, այսիլքն դրանք եկեղեցու բակը հաճախած կլինեին այն ժամանակ, երբ ես այնտեղ չէի լինում: Ի՛նչ ասեմ: Ռիսկ չասեցի, միայն բարևեցի ու մոտեցա ճաշարանի դռանը, որի առջև ներս մտնողների փոքրիկ հերթ էր գոյացել: Մեկ էլ այդ երիտասարդը ուրախ ժպտով ասեց. -Ցանկանում եք 500 ռուբլի, ես ավտոմեքենայից հիմա կվերցնեմ և ձեզ կտամ: Ես չհասցրեցի զարմանալ, երբ զարմանքով նկատեցի նրա կնոջ ժպիտը, թէ հիմա ինձ ողորմություն կտան: Իսկը հեքիաթ: -Ինչու՞ պետք է ինձ 500 ռուբլի կախել: -Ես հիմա ավտոմեքենայից կբերեմ: Նրա կինը իր երեխային գրկեց ու մտավ ճաշարան: Ես պատին հենվեցի, որ շուրջ քաշեմ, երբ նկատեցի իմ աջ կողմում կանգնած «գործա-բարիս»: Նա մի վայրկյան շփոթվեց, բայց իրեն չկորցրեց ու ասեց. -Գնամ ավտոյից 500 ռուբլի բերելու: Մեկ ցանկացա ասել, թէ թո տիրոջ սենց— ընենցը, քանի անգամ բլբացիր, բայց փողը չտեսանք, հիշեցի հայերի խոսքը , թէ «փետս ձվածեղ կուտե՛ս», բայց զսպեցի ինձ ու հարցրեցի. -Ինչո՞ւ էս ինձ ցանկանում կախել 500 ռուբլի: Երիտասարդ գործարարը նայեց ինձ մի հայացքով, թէ շատ բան են ասում, ի՛նչ էս լուրջ ընդունում: Պատասխան չստանալով ասեցի. -Երիտասարդ, թէ ցանկանում ես հայերեն լրագրի հրատարակման համար կախել 500 ռուբլի, ես թույլատրում եմ որ հիմա դիմում կդրես, որ խնդրում ես ընդունել թո 500 ռուբլի կախեմ լրագրին: Այդ կյանքի կատակասերը լուռ նայում էր առանց մի բառ ասելու: Ես այցետոմս տվեցի իրեն ու ասեցի. -Եթ իրական ցանկություն ունենա դիմում գրել ու 500 ռուբլի կախել իմ կողմից հրատարակվող հայաստան լրագրին, ապա հեռախոսով իմաց տուր և ես կամ եկեղեցի: Ներս մտնողների շարքին կանգնեցրեց մի հայթանհամ տղա ու ինձ առաջարկեց առանց շտապելու մտնել ճաշարան: Ծաշարանի ներսի անցուղում սեղանի մոտ կանգնել էր այդ գործարարի տիկինը երեխան գրկելով: Իմ անցնելու համար իրեն պետք էր 5 ասնտիմետր կողմ քաշվել:Նա տեղից չջարժվեց ու իր անհետացած բարյացակամ ժպիտը վեհերոտ ժպտա դարձրած իր բոյի վերևից նայեց ինձ այնքանիս փող կախող ճորտատիրոհու իրավունքով: Արդեն որոշել էի ասել, թէ այ տիկին, մարդիկ փողերը չտեսա, երբ զգացի, որ էլ չեմ դիմանում ու մի վայրկյան էլ չի կարելի հապաղել, պետք է շտապել զուգարան: Ես 77 տարեկան եմ ու նման մյուս տարիքավորներին: Երբ զուգարանից դուրս եկա, այդ երիտասարդ ամուսիններին չտեսա: Ինչու՞ եմ ձեզ խնդրում գտնել այդ կնոջը ու ասել թէ իր ամուսինը ինձ չի կախել 500 ռուբլի, երկար

сказал сотрудник грек.

-Ты сам был сторонником принципа - «Ты начальник? Я дурак, Я начальник? Ты дурак», чтобы иметь удовольствие подчиненному называть дураком даже ценою называться для своего «хозяина» сверх дураком. Иди пей турецкий чай признавая, что ты дурак и больше никто.

На овощной базе

я купил всякой всячины очень много, ведь была зима, и я моей болезнью не смог каждый день сделать вылазку в магазин и с больной ногой подняться легко на пятый этаж.

Я рассчитал попросить водителю, сдавший груз, забрать меня с моим грузом помогать все кулленное довести до дома, где я живу и помогать подняться на пятый этаж. Я искал машину, путь возврата которой, хотя бы приблизительно, была бы в сторону моего жилья.

Вдруг я заметил, что мои коробки загружают в небольшой грузовик, а стоящий с машиной водитель движением руки зовет меня.

-Садись в кабину, холодно, скоро двинемся.

Я так и сделал, не задав вопроса. Возможно, он услышал мой разговор с водителями, стоящих в нескольких метрах и решил помочь.

Когда водитель подошел к кабине автомашины, я спросил, кто ему сказал, что я ищу машину и приказал грузчикам грузить мои коробки?

Водитель улыбался и головой показал в сторону одного в возрасте человека, который помахал мне рукою. Я сделал рукою знак благодарности, хотя не смог вспомнить, откуда он меня знает?

Водитель, и один молодой грузчик, быстро подняли мои «многочисленные» коробки на пятый этаж и резко отказались брать деньги. На мой вопрос, почему они не берут деньги за свой труд, водитель сказал:

-В знак уважения памяти Вашего Брата.

Я опешил, а машина уже исчезла. Я вспомнил, где видел махающего мне мужчине и причем тут мой брат.

Однажды я раньше начала рабочего дня вошел в кабинет начальника одной службы и видел группу людей, которые вели разговор о наступившем дне праздника победы. Я хотел закрыть дверь и не беспокоить их, до рабочего дня еще было целых 20 минут, как все сидящие почти хором, пригласи в кабинет. Начальник службы, смотрел на мои белых волос головы и сказал:

-Расскажите что ни будь о войне..

-Извините, мне было всего на всего восемь лет, когда началась война, где погибли шестеро из нашей семьи, но могу рассказать о случаях с моим братом, капитаном Советской Армии.

Все с большим вниманием молчали и я начал свой рассказ.

*

-Я спросил своего брата, как он остался жив, его не убили ни свои и не чужие. Затем спросил он пил спирт во время боя? Брат ушел в мир своей памяти и начал свой рассказ.

-Я не пил спирта. На войне с трезвой головою трудно выжить, куда там еще и спирт в голове?

ժամանակ էլ չի գանգա՞հարում: Որպեսզի մի ընկերուհու մոտ էլ իր ամուսնու շռայլ լինելու մասին հպարտանալիս այնպես չլինի, որ մի անգամ էլ դրա ամուսինը իր ընկերուհու հորև առաջարկած լինի 500 ռուբլի, իսկ գայրացած արջիկն էլ իր ընկերուհու մազերը չսկսի պոկել առանց երկար-բարակ մտածելու, թելուզ լինի եկեղեցու մեջ:

Ինչո՞ւ եմ կարծում, որ ձեզանից մեկը մի օր կհանդիպի այդ մարդուն ու նրա կնոջը, կամ էլ նրան, ում մոտ գործնականի կլինը , կամ ամուսինները միասին կսկսեն հերթական գուլիս գովալը: Վստահ եմ նման մարդկանց վարվելակերպին: Դրա կնոջը պետք է ասել, որ իր ամուսինը ոչ դիմում է գրել, ոչ 500 ռուբլին ինձ նվիրել ու ոչ էլ մեկ այլ ուրիշ տարիքավոր հայի, որը .քստ իրենց, անպատան կլինի իրենց ծանոթ եկեղեցուց, չնայած այդ տարիքավոր մարդը հենց նոր է եկել Սոսկվա Չուկոտկայից: Վատ չէր լինի, եթե սրանց խորհուրդ տայիք կարողալ այս լրագրում տպագրված «խանգարված ամուսինները» նյութը: Իրենք էլ երեխա ունեն:

*** * Տոնավաճառին**, մի կապուկ իմ հրատարակած լրագրերից որոշեցի նվիրել Երեվանից եկածներին: Մի խումբ կանայք ինձ բարևեցին և խնդրեցին լրագիր: Այդ կանանց հետ կար մի ռուս կին, որն իր կոպիտ մարմնով, շարժումներով ու անձաշակ հագուստով խմբին չէր համապատասխանում: Ես նկատեցի, որ այդ ռուս կինը արհամարանքով էր ընդունում իմ հայատառ թերթերի նվիրումը հայ կանա

-Տիկին , - ասեցի ես,- գորոզն իր աշխատանքը նվիրում է մարդկանց, ոչ թե ի հարգանք այդ մարդկանց մեծությամբ, այլ նրանց ցածր մակարդակը բարձրացնելու համար: Այդ ռուս կնոջ դեմքից ժպիտ անհետացավ, լրջացավ: Այս դեպքից հետո լրագրերս նվիրելիս միշտ նշում էի նվիրելուս պատասխը: Մի քանի քայլ անելուց հետո, մի գեղեցիկ հայ տիկնոջ լրագիրս նվիրելիս, նկատեցի ոչ հեռու կանգնած մարդկանց, որոնց կենտրոնում կանգնածը շատ էր փքված ու կարծես բոլորից հարուստն էր, կամ դրանց շեֆը: Ես մեկնեցի մի լրագիր դրան: Նա նայում էր անշարժ, կարծում էր փողով եմ վաճառելու: Նա այնպիսի դիրք ընդունեց, թե «ես վաճառում եմ, չեմ գնում»: Մյուսները սպասում էին նրա վարմունքին: Այդ խմբից մի խելքը գլխինը շեղավ ձեռքիցս լրագիրը վերցնելու ու ասել « շնորհակալություն»: Ես լրագիրը մոտեցրի այդ տազածի դեմքին ու ասեցի խիստ.

-Վերցրու, նվիրում եմ, մի բան կսովորես:

Նա գարնացած նայեց ինձ, ու, չեմ կարող ճիշտ կռահել , թե նա ինչ կարոզաց իմ հայացքում ու խիստ ձայնում, ձեռքը պարզեց ու վերցրեց լրագիրը:

Դեռ մի քանի քայլ էի հեռացել այդ խմբից, երբ դիմացս փակեցին երկու ուժեղ հայ տղամարդիք:
-Դրանց նմաններին բանի տեղ մի դիր ու մի բարկացիր: Եթե նա փորձեր ծծածաղել ու մի տհա՞՞՞՞՞՞՞ բան ասեր, մենք պատասխանը կտայինք քո փոխարեն:

Ես իմ շնորհակալությունը հայտնեցի մեծ հարգանքով, վստահ, որ միշտ էլ պատիվ ունեցող հայերի կհանդիպեմ, երբ պատահաբար ճանաչիս կլինի մի անբան: 080907

4- ի տերն ու կինը

Համերգադահլիճում պատահաբար զրույցեցի մի հայ մարդու հետ, որ մեծ ուրախությամբ ցանկություն հայտնեց իմ լրագրերը դնել վաճառքի իր 4 խանութներում, որոնք գտնվում են ռետորոյի «Բելոռոսական» կայանի մոտ «Մեծ Ակադեմիական» փողոցում: Ես դրա փչոցին բանի տեղ չդրեցի: Նրա հայ կինն էլ մեծ բարոյակամությամբ կարոզաց իմ մոտի եղած ոտանավորը:

Հաջորդ համերգին իմ գրած ոտանավորների գիրքը, որը բերել էի այդ խանութապանի կողմից բազմակի արած խնդրելով, նվիրեցի այդ խանութապանին ու ասեցի, թե իմ գրած մի քանի էջանոց պատմությունը կարելի է դարձնել մի հոյակապ ֆիլմ տիկնիկներով կամ նկարներով , համա-կարգիչով, աշխարհի համար: Վայրկյանի ընթացքում խանութապանի կնոջ դեմքից չքացավ ժպիտը, դեմքը խստացած դարձավ: Նրա դեմքը կարծես ասեց ինձ.

-Ոչ մի փող չեք տեսնի:

Ես ինքնաբերաբար շարունակեցի իմ միտքը.

-Շան մսի գնով:

Մի հրաշքով այլ կնոջ մոռալված դեմքը դարձավ ժպիտի, գոհության դաշտ: Երեվի արդեն իր վզին ադամանոյա ժանյակների շարան տեսավ կախված, այն էլ ձրի ստացած:

Այս պատմությունը գրեցի մի քանի շաբաթ հետո, որպես լրացում մի եռամսյակի դեպքերի շարանի: Բայց իմ դեմքից ժպիտը չանցավ մի քանի ժամ: Միշտ աչքիս էր զայիս այդ կնոջ դեմքի արտահայտության փոխվելը մի վայրկյանի ընթացքում, ես էլ ժպտում էի ինքս ինձ:

Հետո հիշեցի այդ խանութապանի՝ Մերուժանի, փչոցի մասին ու գանգա՞հարեցի իր կողմից տրված իր խանութի ղեկավար աշխատող Կոյաի հեռախոսի համարով – 7 926 521 49 77: Պարզվեց, որ դրա խանութը Կապոտևայ ավանում է, որտեղ միակ հայ ընտանիքը ինքն ու իր կինն են: Ես գոհ եղա, որ իմ կարծիքը այդ անհարկի փչոցի մասին ճիշտ դուրս եկավ: Ռուսի ասած «ո՞վ էր դրա լեզվից քաշել»: ինքը նիհարիկ մարդ էր ու պետք է մեծախիս չլիներ, որ սուտ խոսի: Երեվի որոշակի , սուտ խոսելու անհարգա՞հարելի ձգտում ունեցող հոգեկան հիվանդությանն է Մերուժանի, Կապոտևայ ավանի բնակիչի, անբաժանելի ընկերը: Ծանոթ բժիշկ է պետք գտնել, մեխք է: Օգնեք դրան, եթե կարող էք:

* *

Լրագրում կարոզացի Կոսիգինի ճառը Գերմանիայում: Նա իրեն ներկայացրել էր պետու-թյան տերը և ռասիստական ճառ էր ասել: Հաջորդ օրը մի հուզված ասիստենտ, , ասեց թե ռուսները դեմ են Բրեժնեվի ղեկավար դառնալուն, նրանք պետության գուլիս էին ցանկանում ղեկ Կոսիգինին: Ես լսեցի լուռ ու դուրս եկա ինստիտուտից: Ինքնաբերաբար գնացի փոստ, որտեղից կամակ ստանալու հույս ունեի: Որտեղից կողքս ծեղ ֆիզիկայի գծով գիտության դոկտոր Կասիրը: Միասին բարձրացանք տրոլեյբուս գործարան գնալու համար: Չգիտեմ ինչ-չո՞ւ, ինքնաբերաբար, Վասիլին պատմեցի լսածս նորությունը: Վասիլի դեմքը լրջացավ ու նա շտապեց առաջին կանգառում իջնել: Իմ մտքով , չգիտեմ ինչո՞ւ, անցավ մի միտք, թե նա զնաց իմ ասածը հաղորդելու իր ղեկավարին:

Հետո իմացանք, որ ինչ որ առիթով Բրեժնեվը բարկացել է Կոսիգինի վրա և նրան տվել է մանեկենի դեր:

Լուրերը, թե պետք է Հայաստանի հայերին ու Ուկրաինայի ուկրաինացիներին Սիբիր քշել շուտով, դարձրեցին: Այդ ծրագրի առկայության մասին հայտնեցին 2007 թվականին Սոսկվայի հեռացույցով:

Ես համոզված եմ, որ իմ ստացած լուրի հաղորդումը և Վասիլի արագ իջնելը տրոլեյբուսից, խաթարեցին Հայերի ու ուկրաինացիների արտաքսումը Սիբիր: Ես հպարտ եմ իմ կողմից բնագրով կատարված աշխատանքի համար:

Վ * *
Հազար տարին հազար օր է,
հազար օրն մի վայրկյան,
գալիս անցնում մտքիս միջով
չի էլ ասում իր ճանփան:

Քո գործն արա ,միտք մի արա,
ուղեղն իր գոսծը գիտե,
Նա միտք կանի, ուղի կանի
եթ միշտ լսող մի լինի:

Իմ մտքի հետ ես էլ կերթամ
հյուր կդառնամ աստղերին,
իմ բարեվն էլ մեծ հարգանքով
կտամ ինձ այստ բերողին:
200609

* *
Կյանքի ամեն օրը ուրախ
մեզ նվեր է մի մեծ կյանք,
Հայրոց լեզվով, հայրոց մտքով,
ասված, երգված մեզանով:

Ջահելներն էլ ուրախ բերին
իրենց լուրով, որ Հայ կան,
մեր կենացն էլ իրենք խմին
ու փառք տվին մեր ազգին:

Մենք միշտ այսպես քեֆ ենք անում,
տարածքը մեզ ի՞նչ խանգարք,
Նամակով էլ բարի մաղթում,
միշտ էլ հիշում, որ կա ՀԱՅՔ:

* * *
Ես իմ կյանքը աչքովս եմ տեսել,
հոգուս մեջ ուրախ երգեր ասելով,
իմ սրտի գարկին իսկույն եմ լսել
ու նվերն առել մեզ նվեր կյանքի:

Շատերն են կողիս քիթը վեր արել
ու իմ ծիծաղի ձայնը չլսած
փորձել են գլխիս հեղինակ դառնալ
ու ուղի ցույց տալ դեռ ինձ չիմացած:

Ես այդպիսիքին իմ խոսքն եմ ասել
որպես մի ընկեր իմ լի բարոյությամբ
ինձ պես մարդկանց հետ թե ինչպես
վարվել: Իմ
որ ամբողջ կյանքում չմնան անբան:

Շատերն են լսել իմ ասածը խիստ
ու մարդ են դարձել չորս կողմի միջին,
չլսողքն էլ միշտ նախանձ մնացել ,
քիթը տնկելն էլ օգուտ չի տվել:

Հիմա էլ ուրախ իմ սերն եմ անում
սիրուց հասկացող սիրող կնոջ հետ
ընկերներիս էլ ճիշտ խորհուրդ տալիս
թե ինչպես անեն, որ ուրախ լինեն:

Տարիքը գալիս անցնում է կողքից
բռնել չի լինի ոչ մի ձեռքերով,
էլ ինչո՞ւ՝ իզուր վայրկյան փչացնել,
կյանքին փախ անել:

Ինձ պես դուք ուրախ ձեզ եկող սերին
ձեր գիրկը բացեք, հոգով ցնծացեք,
մարդուն, կանաչին Ձեր բարեվն արեք,
հեռու աստղերին իմ սերն էլ տարեք:
280709

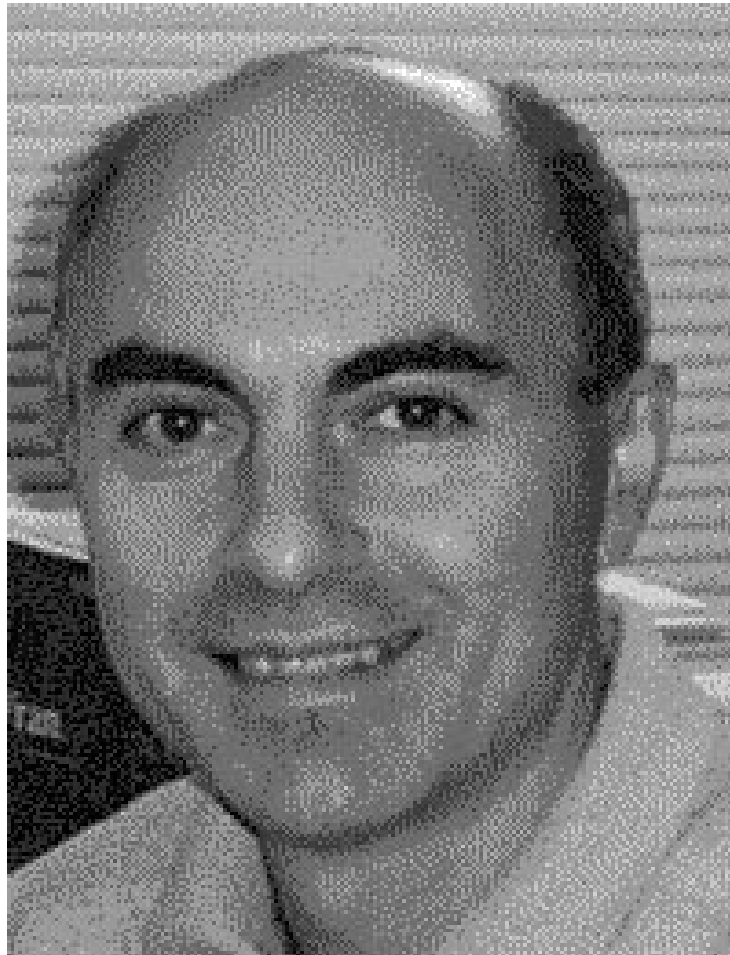
* * *
Այգում նստած քեֆ էմ անում,
տանը երազներ տեսնում,
ու չգիտեմ ինչպե՞ս անեմ,
որ իմ քեֆը հենց երազով էլ անեմ:

Հարգելի ընթերցող info@regionalkinetics.com

Ձեզ հետ միասին մենք հասանք Արևմտյան մայր ցամաք ու ծանոթացանք այնպիսի Հայի
հետ, որի ժպիտը ամենասառած ուղեղով մարդու սիրտն էլ կշերմացնի ու միտքը բուրբիս
նվեր կանի:

Եթե Մեծապատիվ ու Հայրենակներ իր կյանքով Դավիթ Դավիթյանին կլինեն
ծանոթներ, կամ կլինեն այնպիսիք, որոնք իրենց մտքի ուժով կատարել են
աշխատանքներ ի շահ Հայոց ժողովրդին, թող հայտնեն < armeniaesem@yahoo.com >
փոստով: Մենք մեծ ուրախությամբ մեզ ուղարկված կյուպերը կսվիրենք «USՈՐՈՒՄ»
հանդեսի ընթերցողներին:

Առանց օրինակի եկողն ի՞նչ իմանա ո՞րն է ճիշտը:

* * *
Ես ծնվել եմ 1954 թվականին ԱՄՆ-ի Մասսաչուսեթս նահանգում:
Իմ մեծ ծնողները ջարդից փրկվածներից են: Ես Պալուցի Չեմիշ-Կեծակցի եմ: Իմ
ծնողներն էլ ծնված են ԱՄՆ-ում:
Մայրիկիս ընտանիքը Պալու գուղից է, հայրիկիս ընտանիքը Չեմիշ Կեծակ քաղաքից
է:

Ես ստացել եմ բարձրագույն կրթությունը տեխնիկական ինստիտուտում, որպես
ատոմակայանի ինժեներ:
Նկատի առնելով համասփյուռային եվ համակարգչային գիտության հույժ
կարեվորությունը ես ձեռք բերեցի համակարգիչի ինժեների մասնագիտությունը ևա:

30 տարեկան դառնալուց հետո ես շատ գործնական զբաղվել եմ Հայկական հարցերով,
մասնակցել եմ հայ ժողովրդի կյանքի հրատապ հարցերի լուծմամբ՝ ըստ իմ իմացության
և հնարավորությունների:

1991 թվականին ինձ հրավիրել էին Հայաստանի Բիզնեսմենների Երեվանի
Կոնֆերանսին:

Հայաստանի Կապի Նախարարի տեղակալի խնդրանքով 1992 թվականին, մինչև ձմեռը,
գիշերն ու ցերեկը աշխատելով Հայաստանի համար ստեղծեցի ծրագիր -
«Ինֆորմացիայի ինֆրաստրուկտուրա» թեմայով:

* * *

Շատ է եղել տեսնել մեկին շվար կանգնած իր ճանփին չեմ զլացել խոսքս ասել թեկուզ իր լացի միջին:

Յետո, մի օր, իմաց արին՝ ուշ են արել իմ խոսքին, փորձ-փորձանքից հաջող փրկվել, ճշտով են ճանկա արել:

Ես էլ հոգով գոհ եմ եղել որ խոսք ունեմ ասելու, հազարից էլ թեկուզ մեկին կյանքի ուղին ցույց տալու:

Դուք էլ փորձեք միտք ստեղծել անցրած կյանքի ձեր փորձով, որ դուք պետք գաք անցվոր մեկին, թեկուզ իր լացի միջին::

* * *

Ծառի արմատից խոր ծիլ եր ելել ու վեր բարձրացել հպարտի տեսքով և ամեն անգամ քամու հուշելով, ինձ էր շուռ գալիս բարի ժպիտով:

-Իմ ախպեր տղա շատ դարդ մի արա, երբ քո ընտրածը դեպի քեզ չգա, սպասիր քամուն, որ ինձ պես նրան դեպի քեզ շուռ տա, ու վստահ դառնաս , թե՛ նա քեզ կգա:

* * *

Մի անգամ տարված շիկամազ բոզով, նվեր ստացած հույ նեղացածից, բաց արիք ճանփեն դեպի մեր սիրտը, թշնամուն նվեր թողնելով մերը:

Մի անգամ էլ ուրիշով տարված, առանց ձեր խելքին մի քիչ գոռ տալու, շիկամորուսին լրտես թշնամու, մեր ազգի գլխին ղեկավար դիրք:

Յետո ի՞նչ եղավ, ինքներդ գիտեք, քար ու քանդ արվեց մեր տունն ու տեղը, Յայաստանը Մեծ մի բուռ բան դարձավ, ու հայի համար միայն զրկանքը իր անցնող կյանքի բաժինը դարձավ:

Վայը կտաներ բոլոր բոլորիս, եթե պատրաստի ոչխարանց միջից մի մանչուկ Յայոց Մեծ Յայ չծնվեր, չդառնար Սահակ, մի Պարթև, մի Մեծ, ու մեր կործանված երկիրն ու մարդկանց նորից- նոր Յայոց անունով չաներ:

Յիմա հայերը խաչքար են սարքում, թրի փոխարեն մի ատամ փորիչ, ու երեվանում առանց ամոթի, Յայոց հողերն են աջ ու ձախ ծախում:

Դեհ, դիպլոմ է պետք իր երեխաներին այլոց դժներին դառնան մի ծառա, իրա համար էլ մի տուն մի հեռվում, որ գողացածը իրանը մնա:

Կծնվե՞ն մեր մեջ մի նոր պարթևներ, որ քթի տակ էլ շատ մեծ գազանի, իրենց միտք սրեն, սրերը սրեն, իր ժողովրդին մի փրկիչ լինեն:

Կծնվեն, գիտեմ, հիմա էլ շատ կան, միայն բացբերան մարդիք քիչ լինեն, չասեն լսածը լսողի ամեն, առանց մի ուշի թե՛ ո՞վ, ի՞նչ է նա:

Կծնվեն, կգան՝ նմանաց երազը անեն, ձեռք-ձեռքի տված ուժ էլ հավաքեն , ու իրենց, այլոց, ոչխար սարքողին, միայն մուրում, կապանով, պահեն:

Մի քանի ամիս հետո ԱՄՆ-ում իմացա, որ Յայաստանի Կապի նախարարը ինչ որ մեկի միջոցով իմ աշխատանքը վաճառել էին 60 000 դոլլարով (երեվի հուղայականներին կամ թուրքերին – խմբ. կարծիք):

(Այ թե՛ ինչ է նշանակում ազգի շահերի պաշտպանության կազմակերպություն չունենալը : Երեվի միևնչեմ հիմա էլ այդ գող, անամոթ ու Յայոց ժողովրդի թշնամի նախարարը և իր գործընկերը չեն սատկացվել ու ղեկավար են:-կարծիք խմբ-ի)

Ես ինձ շատ վատ զգացի Կապի նախարարի վարմունքից: Այդպիսի տականքների առկայությունից, գոյությունից: (Յայոց ժողովրդի թշնամիներին պետք է բանտարկել և վռնդել Յայաստանից:-խմբ.)

Չնայած Յայաստանի տականք (Յիտլերը այդպիսիներին անվա-նում է աղբանոցի տականք) նախարարի վարմունքի, ես իմ հաշվին 1994 թվականին ուղեվորվեցի Արցախ և նույն ծրագիրը առանց մանրամասնությունների գրեցի Արցախի համար:

Ծրագիրս Արցախի կառավարությանը հանձնելուց մի քանի օր հետո Արցախի Կառավարությունը ինձ խնդրեց շտապ հեռանալ Արցախից: Միևնչեմ հիմա էլ չգիտեմ թե՛ ինչու՛:

(Գուցե՞ 1994 թվականի Արցախի կառավարությունից մեկը կենդանի մնացած կլինի և կփորձի այդ անամոթ ֆարսի պատճառը հիմա հայտնի- խմբ- Ու՛ր ես ԱՍԱԼԱ)

1999 թվականին նորից գնացի Յայաստան, որպեսզի Արցախի համար տեղեկություններ հավաքեմ: Ինձ հաջողվեց Գորբա-չույան հուղայա-թուրքական խուստայի ջարդից փախած ու Արցախում վերաբնակություն հաստատած 40 հայի հարցա-գրույց անցկացնել տեսապատկերներով, գտա ահագին շատ քանակի փաստաթղթեր:

Ներկայումս իմ ունեցած նյութերի հիման վրա մի նոր էջ եմ ստեղծում համասփյուռում ցուցադրելու:Մի քանի անգամ փոր-ձեցի աշխատանք գտնել Յայաստանում, ոչինչ չստացվեց:

(Երեվի գող նախարարն ու իր տեղակալը, նրանց վաճառքի միջնորդը, դեռ կենդանի են եղել և իրենց պաշտոններում-խմբ.)

Երբ Թուրքիայի նախագահին Յայաստանի հրավիրեցին Յայաստանի ղեկավարները, աշխարհի մի քանի մարդկանց հետ միասին ստեղծեցինք www.regionalkinetics.com կայքը:

Եթե ժամանակ գտնեք, ծանոթացեք մեր կայքի հետ - www.regionalkinetics.com :

Յույս ունեմ, որ այս մի քանի տողն իմ կյանքից մեկին էլ կօգնի բարձր կանգնել իր անձնական, առօրյա մակարդակից և նա կաշխատի լինել օգտակար իր ազգին:

*** Դավիթ Դավիթյան**

Մյուռն օգնեց

Երբ այս ակնարկի վերնագրին ծանոթացրեցի ոմանց, նրանք զարմացած ասեցին. -Մյուռն, օգնել է՛: Նա միայն լսում է ու ժպտում է: -Ժողովուրդ,-ասեցի ես,- Մյուռն օգնել է իր տված հարցով: Ունկնդիրներս զարմացած նայեցին ինձ սպասելով բացատրությանս: Ես էլ պատմեցի այս պատմությունը:

Մյուռնի հետ քայլում էինք դեպի տրոլեյբուսի կանգառը, երբ իրեն ասեցի, թե՛ իր կինը շատ արագաշարժ կին է, ինքն էլ երիտասարդ է ու շատ հանգիստ կարող են առանց գումար ծախսելու լուրջ աշխատանքներ ստեղծել և իրենց , և կազմվելիք խմբի համար՛

Մեկ էլ այդ Մյուռն ասեց. -Դու լավ, շահույթաբեր գործերի խորհուրդներ ես տալիս, մի բան էլ արա ու դու հարստացի, որ մենք էլ հպարտանանք ու ասենք, «տեն, ի՛նչ մարդ է, մեծ տուն է գնել, արտասահմանյան ավտոմեքենա ունի և սեփական վարորդ»:

Ես քիչ էր մնում հռհռայի փողոցի մեջտեղում: Ծիծաղս հազիվ պահելով անցա փողոցը ու ասեցի.- Այ Մյուռն, , ինձ հաճույք է, երբ իմ աշխատանքով, ինձանով հպարտա-տում են իմ տնեցիք: Եթե դու իմ ասածից ու աշխատանքից հասկացող լինեիր, խորհուրդ տայիր խելոք իմ գրածների, նյութերի շուրջը, ես մեծ հաճույքով կլսեի քեզ, բայց քո հպարտանալը իմ ավտոմեքենայով ինձ ի՛նչ հպարտություն, ինձ համար ի՛նչ արժեք կունենա: Ես եմ միշտ հպարտ իմ արածով:

Այ Մյուռն, ես իմ թոշակառու հալով իմ հաշվին մշակույթային երկու լրագիր եմ հրատարակում, դու գոնե դրա մեկ տասներորդի չափ մի գործ անու՛մ էս ուրիշների համար:

-Ո՛չ:- Ասեց զարմացած Մյուռնը: -Դրևէ մեկին օգնե՛լ էս նյութապես, կամ խելոք խոսքով: Մյուռնը ուները թափ տվեց, իբր այդպիսի բաներն իրեն հետաքրքիր չեն:

Մենք ուրախ իրար հրաժեշտ տվեցինք ու ինձ թվաց, թե՛ այսօր Մյուռն ստիպված կլինի մտածել, թե՛ իր կարծիքը ի՛նչ գին կարող է ունենալ ուրիշի համար, եթե ինքը ոչ մի լավ բան չի անելու նրա և ուրիշների համար, չունի իմացություն կարծիք հայտնելու: Կամ էլ գուցե կարճ մտածի, թե՛ իմ ինչի՛ն է պետք իր կարծիքը իմ մասին:

Յաջողո՞ր օրը գրադարանում հանդիպեց մի կիսածանոթ , որը Մյուռնի հարցերի նման հարցեր տվեց ժպիտը դեմքին: Ես էլ, առանց երկար բարակ մտածելու թղթապանակիցս հանեցի Մյուռնի մասին տպագրածիս օրինակը ու մեծ հանդիսավորությամբ իրեն նվիրեցի:

Почему чужие меня не убили? Это счастливый случай, жизнь делает такие шуточки.

А как случилось, что свои не убили? Возможно только из -за того, что я никогда не ворчал ни на кого, а также ко всем я относился с уважением, независимо возраста и, прежде чем приказать, всем объяснил суть, цель моего приказа. Молодим простил ошибки, а старим не надоедал советами, уважал за их мудрость.

-Были случаи, чтобы солдаты подвели тебя?

-Нет! Когда отходили, были случаи, что наша дорога была по пути места жительства родных, любимой девушки и друзей какого то солдата. Я никогда не отказал солдату дать разрешение, конечно под видом отпуска за храбрость или выполнения личного приказа.

Так и поступал, когда мы шагали в обратном направлении и освободили населенные пункты. Как я мог отказать человеку узнать, что стало с его родными, ведь скоро и он может быть погибнет? Такой груз на моей совести я не мог брать.

Все отпущенные мною солдаты и при отступлении и при наступлении, возвратились во время.

Мой брат не смог поступить иначе. Наши родители нас научили уважать людей.

-Брат, можешь рассказать случай, который вывел тебя из равновесия и ты возмущался сильно?

Брат что -то искал в своей памяти и сказал:

-Был такой случай и я чуть не расстрелял 3-х членов трибунала.

Я молча ждал. Мой брат выправился на диване, сделал глубокий вздох и сказал::

-Однажды, в начале войны, наша рота, вместе еще с двумя соединениями небольших групп солдат находилась в состоянии ожидания приказа и никто не думал убрать даже палатки. Я только вернулся в часть после совещания в командном пункте как меня окружили солдаты с криками: -Командир спаси мальчика, его хотят расстрелять. Ты кавказец, сможешь спасти мальчика.

Солдаты из средней Азии кричали: -Они хотят расстрелять русского мальчика, помоги кавказец.

Кричащие были немолодые крестьяне.

Я успел спросить:

-За что?

-Он убежал к нам, оставив линию.

Тут, почему то меня такое возмущение забрало в горло, что я выхватил маузер и бегом ворвался в хижину трибунала.

-За что Вы его арестовали? - Кричал я.

-Он убежал с фронта. - Строго ответил председатель трибунала.

-Куда он убежал?

-К нам.

-Но Вашу ... , он к нам бежал, а не к врагу.

-Он оставил позицию, испугался танков. - Опять противным голосом сказал председатель.

Ծանոթս մեծամիտ տեսքով վերցրեց գրածս, կարծելով, թէ նոր գրած մի ոտանավոր եմ նվիրում, թէթվակնի կայեց գրածիս, հետո սկսեց կարդալ ու արագ -արագ իր քայլերն ուղղեց գրադարանից դուրս:

Հույսով եմ, որ նա, հանդիպելիս, էլ Մյուդի հարցերի նման ու իր ժպիտով հարցեր չի տա, մտածելով, թէ մի նոր ակնարկ կնվիրեմ իրեն էլ, ուրիշներին էլ, արդեն իր մասին գրված:

* Երբ պատմեցս վերջացրեցի, մեկը լսողներից ասեց.

-Ճիշտ են ասում, թէ ամեն ինչից էլ, ամեն դեպքից էլ մարդ մի բան սովորում է.: Եթէ լինում է սովորեցնող:

Մի քանի օր հետո Մյուդին հարցրեցի թէ կարդացել է Երևանի պոլիտեխնիկի պրորեկտորի ճապարհորդությունները: Նա ասեց թէ ծնոթացել է, երկու տարի առաջ, այդ պրորեկտորը իր գրքերը նվիրել է հավաքին եկածներին:

- Այդ կատակասերը իր գրքում գրել է որ ինքը ոչնչություն է, մի պակակալեզ անպատիվ: Որոշել էմ իրեն նամակ ուղարկել:

-Ա՛հ, ո՛ւմ է պետք- ասեց Մյուդը.- նա էլ պրորեկտոր չէ.: քսան տարի աշխատեց, հիմա հանել էն: Մյուդի պետքը չի արդեն նա, հպարտանալու տեղ չունի, իսկ այդ պրորեկտորը, հետաքրքիր է ինձ, Մյուդի հարգանքի կարիքը զգացել է իր քսան տարի տևող բարձր պաշտոնում: Եթէ իմանաք, ինձ էլ ասեք:

241007

Մյուդի հետ գրուցելուց հետո, տանը միտք արեցի թէ Մյուդն էլ ճշմարիտ է: Մարդիկ միշտ էլ հապարտանալ են իրենցից մեկի հաջողությամբ, մյուսի խելքով, երրորդի բարությանը, չորրորդի վարպետությամբ և այլն:

Քանի որ Մյուդը չգիտեր թէ ո՛վ և ինչո՞ւ կկարողանար հպարտանալ իրենով և ինքն էլ ցանկանում էր, որ անպայման հպարտանա ինձանով, Ես այս գրվածքին կցեցի իմ դիմումը ինչ որ Հայ դեկավարի ինչ որ պատճառով, որում մի քանի բառով նշել էի իմ արած որոշակի գործերի մա-սին ի նպատակ ժողովրդին: Վստահ եմ, որ Մյուդը կհպարտանա ինձանով անգամ իմ արածների այդ կարճ թվարկումով և ուրիշներին կասի, որ ինձ նման լավ գործեր անեն ի շահ բոլորին: Ասելն էլ մեծ բան է, ամեն մարդու գործ չէ:

Երեվանում աշխատելիս թոյլ չեմ տվել բանվորների աշխատավարձերի յուրացումը, դիրեկտորի կողմից բնակարանների վաճառումը, փոխել եմ տեխնոլոգիաներ և այլն:

Չպետք է մոռանալ, որ առաջին ծառայատունը Սեվան քաղաքում և նրա շրջապատում, 1958 թվականին, ես եմ կազմակերպել ինձ վստահված գործարանի միջոցներով: Այդ մասին կարող էք կարդալ իմ կողմից հրատարակած «Ո՛ւմ է խանգարում ծառը» ակնարկում:

Սեվանում, որտեղ մալականները ոչնչացնում էին ծառերը, որպեսզի հայերը չապստամբեն անկախ, կազմակերպել եմ համաքաղաքային ծառատունը: Մալականներին Ռուսաստանի դուրս էին քշել իրենց բնակավայրերից ու տեղադրել էին տարբեր ժողովուրդների տարածք-ների ճանապարհների հանգույցներում տեղացիների դեմ: Ջարմանալի է, իրենց դուրս են քշել իրենց հայրենիքից ու յգազգործում են որպես կծան շու, իսկ իրեն համաձայնվում են այդ դերին: Նրանք անգամ մի գրուղում կրակում են Անդրանիկի գործի վրա իրենց տներից: Անդրանիկը շտապելիս է լինում ու ասում է թէ հետո դրանց կպատժի: Եթէ նա մտքով շատ զբաղված չլիներ, գործը հետոի չէր թողնի, կվոչնչացներ իր ժամանակին այդ կրակողներին:

Մոսկվա քաղաքում, երբ իմ ընկերը կամ ծանոթը որևէ խանութում ասում էր թէ հետո կգա գնելու իրեն դուր եկածը, ես ասում էի.

-Դու գործողման մեջ ես, էլ ի՛նչ հետո, այս խանութն էլ չես գտնի ու ժամանակ էլ չես ունենա այստեղ հասնելու: Ես չեի ցանկանում, որ նրանք Անդրանիկի սխալն անեն ու չգնեն իրեն անհրաժեշտը իր ժամանակին: Սեվանի ծառատունից հետո ես չեմ լսել, որ որևէ մալական համարձակվի ծառ կտրել: Ժողովրդի հետ կատակ անելը հեշտ գործ չէ:

Երբ ասպիրանտ էի Մոսկվայում ինձ հաջողվել է Երեվանի ժողովրդական 18 ասպիրանտի տեղ ստեղծել Հայաստանի համար, փրկել Կասյանի մոտի աս-պիրանտներին, ուղղելով նրանց անհաջող ու գիտականորեն չիմնավորված աշխատանքները, օգնել գիտական դեկավարիեր գտնել-ում, առանց որի նրանք երբեք գիտական կոչում չէին ստանա...

Ես տեղափոխվել եմ ապրելու Մոսկվա քաղաքում իմ մշակած գաղա-փարների ներ դրման համար, ենթադրելով լավ ի շահ ժողովրդին: Իմ դիմումում Երեվանի Մյասնիկյանի անվան շրջանի անձնագրային բաժնին նշել եմ գնալուս նպատակը և իմ համոզմունքը Երեվան բնակության վերա-դառնալուս:

Ժամանակին կազմակերպել եմ Թուրքմենիայից իրավունք ստանալը և Պարսկաստանով Հայաստան ուղարկել մագրոթ եւ այլ նավթամթերքներ Հայաստանին անհրաժեշտ քանակի միջազգային քվոտայից ավել, բայց Լեվոնի ներկայացուցիչը, Ֆելիքսը, պահանջեց, որ ես Հունաստան ուղարկեմ ի շահ իր գրպանի, իսկ Լեոնը, ըստ Ջագրոսկի շին բազայի հայ տերերի խոսքի, այդ ժամին Հայաստանին տրված բենզինի քարտերն էր վաճառում նույն հարկում գտնվող Հաշվիչ Մեքենաների ինստիտուտի ներկայացուցչությունում: Դիմել եմ Հայաստանի Էներգետիկայի նախարար-րության ինդիքով թույլտվություն ստանալու Հայաստանի թերթաքարից նավթ ու բենզին ստանելու համար, հայտնելով, որ կազմակերպել եմ խումբ՝ օրական մի քանի տոննա նավթամթերք ստանալու եւ ըստ պահանջի քանակն ավելացնելու գործը ֆինանսապես ու տեխնիկապես ապահովելուն: Ստացել եմ պատասխան, թէ դեռ չկա հողի սեփական-ություն օրենք, չկայած իմ դիմումում նշված էր միայն թերթաքարն օգտագործելու թույլ-տվություն ստանալը միայն ի շահ պետությանը եւ ոչ մի բառ չէի գրել հողի նկատմամբ իրավունք ձեռք բերելու մասին:

7 տարի վճարել եմ պայմանագրային գումար «ՀԱՅ ԳՈՒՆ ՄԵՏԱՂ» ինստիտուտին, նվիրել եմ սարքավորում, իմ մշակած տեխնոլոգիաները ներ դնելու, Հայաստանում արտադրություն կազմակերպելու համար:

5 տարի վճարել եմ պայմանագրային գումար Կիրովականի Սոսինձների ինստիտուտին, որ մի օգուտ տան Հայաստանին:

Մեկ տարի Քիմ փիզիկայի ինստիտուտին վճարել եմ պայմանագրային գումար, նվիրել եմ տիտանի փոշի եւ այլ նյութեր, արտադրության հիմք ստեղծելու համար:

Ալմաստ գործարանին եմ նվիրել պրեսֆորմաներ «Բելլ» մակնիշի մամլիչով ավմաստ ստանալու համարը Մոսկվայի Հայոց ժողովրդին թշնամիները այդ թանգարժեք մամլիչները շատ ավմաստ արտադրելու հնարավորությամբ ուղարկել էին Հայաստան և ամեն տարի Հայաստանից տանում

-Вашу дурную башку ..., он же к своим бежал, не к врагу, Вы здесь в тылу храбрые, почему сразу не спешили в пост мальчика, танков испугались? Сейчас я Вас троих пристрелю как врагов человека и предателей родины, отказавших заменить мальчика на брошенном посту и посмотрю как храбро Вы умираете. Отпустите мальчика, быстро!

Я заметил, что члены трибунала с тревогой смотрели на окно хижины, через поломанные стекла которых на них были направлены стволы ружей солдат. Я опомнился, так как еще секунда и не только эти трое, но и солдаты охраны, страшным мучением направились бы к своим праотцам.

Приказал охране вывести из хижины мальчика солдата, видимо никогда не стрелявшего ни на кого, а через дверь кричал солдатам моей роты подвезти машину. Я кричал, что члены и охрана трибунала будут двигаться в сторону войны.

Что - то очень быстро ребята подвели грузовичок, помогли трибуналу быстро завалиться в кузов и машина быстро двинулась в сторону гула канонады пушек.

Это то ладно, не такое делали на фронте, но интересен юмор жизни.

Однажды я вернулся в часть рано утром с папкой приказов, как окружили несколько солдат и предлагали шагать на запад, или самостоятельно, где не нужны работники, или сдать немцам, мол, все равно окружены и всем скоро конец? Я сказал, что я не хочу запад, их остановить не смогу, о них нигде ничего не скажу. Солдаты ушли.

Я надел куртку, взял вещь мешок с припасами и хотел выйти из хижины, как откуда то появился тот русский мальчик. Он просил его слушать и шепотом сказал, что солдаты не верят, что я не выдам их и решили вечером убить. Мальчик остановил моего брата у двери из хижины и советовал ничего не брать с собой, даже ремень с оружием оставить в хижине и делать вид, что идет в лес за нуждой.

Мальчик сказал, что глаза нескольких нервных и очень плохих солдат следят за его хижинкой. Мальчик им сказал, что он голодный, а у капитана всегда, что ни будь найдется для него.

Я передал мальчику запас махорки и спирта, консервы. Все знали, что мой паек я всегда сохраняю для всех. Я не пил спирт и не курил. Мальчик ушел, а я только через час вышел из хижины и ленивым шагом направился в сторону леса.

Этот случай доказывает правдивость армянского притча- «Сделай доброе, хоть бросай в море, когда ни будь возвратиться к тебе».

Мой брат устал, война играла на его здоровье злую шутку и я подправил его подушку и тихо вышел из его комнаты.

Я кончил свой рассказ.

Все молчали, задумываясь над чем то. Зазвенел звонок начала работы и все разошлись. Мои бумаги подписал начальник службы и я быстро пошел по своим делам.

* Я вспомнил рассказ брата и был благодарен судьбе, что не перевелись нормальные люди, делавшие добро людям за добрые дела других людей.

*Знал и знаю людей, которые живут по принципу –«Зачем он (она) мне нужен?».

Таким я всегда даю совет: подумать –« А зачем ему ты нужен»? Таким даже говорю, не сможешь ненужных тебе, они не помогут ненужных им людей и получится, что крайний из этой цепи не захочет тебя помогать, когда его (ее) помощь будет жизненно важна тебя. он (она) тоже скажет :-«Зачем ты нужен?».

էին իրականում ստացվող մեծ քանակի ավմաստի համար գումարներ: Ոչ մի դեկլարի չէր դիմել Մոսկվայի դեկլարանտի սրիկայությունը բացահայտելու ու այդքան չստացվելիք ավմաստի համար չմուծել: Իսկը ոչխարների ու գործերի հավաքածու: Ստեղծել են նրանց համար սարքավորում վերացնելու 70 տոկոս խոտանը, ստանալու բարորակ կորիչներ և այլ գործեր են արել ի շահ գործարանին: Պատրաստել են տվել նրանց համար գլանման հաստոցներ եւ նվիրել են գլանիչներ (վալցեր) մեծ քանակի ինչպես նաև չորս գլանող հաստոց:

Դժվար տարիներին «ԶԻԼ» գործարանից հաջողեցրել են ստանալ մի քանի մոտոռենթեր երեվանի ավտոբուսների համար (Սայաթ Նովա փողոցի վրա գտնվող ինչ որ երգչախմբերի կոմիտեի նախագահի խնդրանքով առանց մի ավելորդ գումար վճարելու:

Կազմակերպել են Արցախի բանակի համար հատուկ մասերի ուղարկումը, բայց նրանց գործից անտեղյակ ներկայացուցիչը իր անգիտությամբ խափանեց այդ գործը: Դրան ուղարկողին հրապարակում կախել էր պետք:

Այլ գործեր էլ են արել, անգամ «Արմենիկում» -ի- ստեղծման պատճառն էլ իմ մի առաջարկությունն է եղել: Բոլոր աշխատանքները Հայաստանի համար եւ կատարել են Մոսկվայի «ՆԻԻՏավտոդոմում» ունեցած իմ համեստ պաշտոնի՝ սեկտորի վարիչ, թեմայի դեկլարար, լինելու շնորհիվ: Տեղ են ստեղծել 18 ասպիրանտի . Չպետք է մոռանալ որ առաջին ծառայատու մեկն քաղաքում և նրա շրջակայքում եւ են կազմակերպել ինձ վստահված գործարանի միջոցներով: Այդ մասին կարող էք կարդալ իմ կողմից հրատարակված «Ում է խանգարում ծառը» ակնարկում:2006 թվականին եկա Երեվան կազմակերպելու 3-4 անգամ քիչ վառելիք ծախսող շարժիչների արտադրությունը առանց կապիտալ ծախսերի (ինչ որ բան գնել թափոնի գնով- ինչ որ բան ավելացնել աննշան գնի, անգամ թոշակ-կառույի համար), ստեղծել բազմաթիվ աշխատատեղեր: Հասա միայն մասնակի հաջողության, լսեցին զարմանքով: Երևի մի օր կստացվի խելոքանց հետ: Ձեր գիևկրականների օգտին էլ մտքեր են տվել շատ օգտակար, որոնց կիրառելը հասարակ գործ է, բայց «տեղ չի հասել»:Հիմա

թոշակառու են, հրատարակում են հայատառ մշակույթային լրագրեր:

Այս կարողությունը հետո աշխատեք ձեր հիշելու համար մի լավ բան անել, եթե չիմանաք թե ի՞նչ կարելի է անել, դիմեք ինձ: Ես խորհուրդ կտամ այնպիսի գործի մասնակցել, որը կապիտալ ծախս չի պահանջի ու ձեր կողմից գործի մեջ դրված ռուբլին կարճ ժամանակում մեծ շահույթ կբերի ձեր գրպանին ու դուք էլ մի լավ բան կանեք ուրիշների համար:

Շատ հավանական է, որ ձեզ իմ արածներին թերահավատ ձեզ ցույց կտաք, կամ էլ կծիծաղեք իմ վրա, որ չեմ մտածել այդ գումարները միայն իմ գրպանը լցնել: Այդ դեպքում միշտ լինի ձեր ականջին իմ խոսքերը՝

-Ես արել եմ իմ ցանկացածը իմ հնարավորությունների սահմաններում ու իմ խղճի համար, իմ Հայոց ժողովրդի համար, ոչ թե ձեզ նմանների համար: Ապրեք ձեր կյանքով ու լի փորով, քանի ձեր ինչքի ու կյանքի տերը ուրիշները չեն դարձել:

Ես հպարտ եմ իմ ազգով,
աշխարհին սեր նվիրող,
երգով լինի , արվեստով,
թե գիտությամբ, արհեստով:

Հպարտ, ուրախ քայլի որդի,
միշտ էլ վստահ քո գործին,
վստահ եղիր մեր ավանդին,
հուշ էլ արա սերնդին:

Իմ ամբողջ կյանքով պարտական եմ
այոց զավակներին, մարդկությանը:

Իմ արածներն ու գրածները թող լինեն օգուտ եկողներին:

Հայոց ժողովրդին երախտապարտ՝

Ասլանազյան Ա. Կ.

Մի այսպիսի գունդ ժայռերի եկավ նավը մարդկանցով Հիմալայն տեղից ու մարդիք շվար չորս կողմ նայեցին, ուրիշ մի ցամաք աչքներին չեկավ:

- Դռն է բախտը մեր, ուրախ պիտ լինենք, որ հոգնած հողանց հանգիստ մի գտանք, թե չէ ո՞վ գիտե՞ անծայր աս ջրում ինչքա՞ն պիտ նավե՞ինք
մինչ ասիի հասնե՞ինք:

Խարիսխ գցեցին ժայռերի վրա, խշուխ մի սարքին հանգստի համար ու կանգնած դեմին Արեվի լույսին փառք տվին նրան, որ դռն այս գտան:

Անցել են դարեր անթիվ, անհամար ու մեծի խոսքն են հենց անուն հիշում ու իրենց գտած ժայռերի կույտին մինչև հիմա էլ դռբախտ են ասում այսինքն քար բախտն է իրենցը եղել, որ անծայր ջրում իրենք են գտել:

Մինչև հիմա էլ ամեն ծինը հայ իր ուժին, բախտին վստահ է քայլում, գիտե, որ ինքն է բախտին հանդիպում, երբ արդեն ուժը հատած է լինում:

Հիմա տեղանքն այդ Դարաբաղ կասվեն, որին մռուքը գազանի կյավ,
կիսաջարդ եղավ հայերն էլ իրենց վար-ցանը կանեն, երգ ու պար կանեն,
ամեն գազանի մռուք կջարդեն:

Դեհ, քայլեք հայեր պապերի ուղով,

* * *
Ձայնը եկավ հեռու հեռվից
իմ ականջին երգ ասեց,
ես էլ մտքով թռա հեռուն
մինչ երկիրս անհունից:

Այնք եմ թողել իմ հուշերը,
եկել գունդն այս Արեվի
ու չիմացա, թե ո՞ր եղան
գործիս ընկեր ախպերսինք:

Գթա՛ն մի այլ մեծ հողագունդ
ու փախ արին մարողից,
թե՞ թռչում են մինչ հիմա,
չեն վախենում անհունից:
250509

* * *
Ճանփից եկած հոգնած քույրիկ
հանգիստ քիչ առ մեր մոտին,
սևուկ արա փոքրիկին
ու քունդ առ մեր մահճին:

Աշխարհը մեծ, մարդիք էլ շատ՝
քեզ պես փախած խուռ կյանքից,
մեզ ի՞նչ մի նեղ, քեզնով եկած,
այս լեն ու բոլ աշխարհին:

Քնիր հանգիստ դու մեր մահճին,
մեր տունն էլ հալալ լինի,
գուցե՞ կյանքիդ, բալիդ՝ ճանփեն
մեր տանից ևորեն կելի:
140508

*

Ծանոթանալով հարվածային ալիքի տեսության հետ ըստ Հարություն-յանի տեսական մշակման, գտա շատ կյուբեր, պատենտներ տվյալ գործին վերաբերվող: Կորոշեցի ինքս պատրաստել տալ 4 անգամ քիչ վառելիք ծախսող շարժիչ, միացնել նրան էլեկտրական հոսանք ստեղծող սարք ու փորձարկումից հետո կազմակերպել արտադրություն «Երեվան-Մոսկվա» համա-գործակցությամբ:

Եղա Մոսկվայի համալսարանի Մեխանիկայի ինստիտուտի դիրեկտոր ակադեմիկոս Գրիգորյանի մոտ ու խնդրեցի մի փորձված գազոդինամիկի հետ ծանոթացնել որոշակի անհրաժեշտ հաշիվների համար: Ասեցի, որ ամենաուշը մեկ ժամում նա կարող է հաշվարկել ու ինձ հանձնել մի խողովակի տրամագծի չափը և նրա դիմացը դրվող պատի հեռավորությունը: Ես ասեցի, թե աշխատանքի համար կարող եմ պայմանագիր կնքել և վճարել անհրա-ժեշտ գումարը:

Գրիգորյանը, ակադեմիկոսը, չցանկացավ իմ հաշվին օգնել ինձ «Երեվան – Մոսկվա» արտադրության համար աշխատող շարժիչ պատրաստելուն, աշխատատեղեր ստեղծելուն, այն էլ իր աշխատակցի մեկ ժամանոց աշխատանքով իմ հաշվին, չնայած ասեցի, որ պայմանագիրը կարող եմ կնքել երկար ժամանակի համար ու լուրջ գումարով: Ինձ համար պարզ չեղավ Արցախից երեխայից մեծ պետության ակադեմիայի անդամ դառնալի անբարյացկամու-թյանը Հայոց ժողովրդի նկատմամբ:

Ես դիմեցի Արևելքում գտնվող ու որոշակի չափով անգործ մնացած մի կոնստրուկտորական բյուրոյի ղեկավարին, ներկայացրեցի տվյալ գործի հեռանկարները և իմ վրա վերցրեցի տվյալ արտադրանքի իրացումը, եթե նրանք ցանկանան արտադրել նաև իրենց մոտ: Մեկ ու կես ամիս հետո զանգահարեց այդ հիմնարկի ղեկավարը և ասեց թե իմ գրածի հիման վրա ռազմական միևնույնությունը իրենց մեծ գումար է բաց թողել տվյալ գործով զբաղվելու համար ու իրենք էլ իմ պատվերը չեն կարող կատարել: Ես զարմացա, որ դրանք չեն ցանկանում ժողովրդի համար էլ լավ շար-ժիչներ ստեղծել ու դիմեցի Հայաստանի ռազմական միևնույնությանը, հետո էլ հայ խոշոր քիմիկոսների, 2006 թվականին էլ եղա Երևանում կապիտալ ծախսեր չպահանջող տվյալ գործը իմ հաշվին կազմակերպելու համար: Երեվանում պարզեցի, որ Մոսկվայի գործատերերի նման Երեվանի գործի տերերն էլ միայն սառած ուղեղներով սովորած ձևով փող կկողներ են: Որոշել եմ իմ թռչակի հաշվին, կամաց- կամաց, անձնական պատվերներով գործը սկսել: Մասնք սպասող հաջողության:

Ինչու՞ կատաղեց Ակադեմիկոսը

Այս պատմությունը պետք է կարդան ակադեմիկոսները, որպեսզի սկսեն սովորել հասկանալ լսածը, հետո կարծիք հայտնել: Սովորական մարդիք էլ կարող են կարդալ, եթե միտք ունեն ամեն զրվածքից մի բան իմանալ, սովորել չիմացածը:

Երեվի մեկը կասի, թե ի՞նչ սովորեն հենց- ընենց կատաղող մարդուց, որի գլուխն այնքան վատ է աշխատում, որ շնորհակալություն ասելու փոխա-րեն կոպտում է աջ ու ձախ: Պարզ է, որ մի ուրիշ էլ կասի, թե նա կատա-ղել է, երբ իմացել է թե հասարակ ձևով հայկական սովորությամբ պետք էր սամիթ ուտել ու այդքան հազարի կանաչ չծախսեր: Մենք չկատաղի իրա մանկությունն էր: Մի երրորդն էլ կասի, թե թող իրա վրա կատաղի, ոչ թե իրեն բարին ցանկացողի, իրա չիմացածը սովորեցնողի վրա:

Լսողներից մեկն էլ կասի.
-Նորից ու մանրամասն պատմիր դեպքի մասին, որ մենք էլ մի բան սովորենք ու չնկներք ակադեմիկոսի օրը:
Եթե ցանկություն ունեք, ապա ինքներդ կարդացեք այս կարճ, ուսանելի պատմությունը :

Հաճելի եղանակ էր: Ես ու մի հսկա հայ, որին ես ընկերությունում օգնում էի համասփյուռից գտնել իրեն անհրաժեշտը, տուն գնալիս ճանապարհին հանդիպեցինք ակադեմիկոսին, բարևեցինք ու սովորական ձևով հարց-րեցինք, թե ինչպե՞ս է այսօր իր տրամադրությունը: Նա զարմացած նայեց և ասեց թե սրտի ինֆարկտ ունեք, բուժվել է: Ես էլ, բարին ցանկանալով, ասեցի, թե ինֆարկտը ստեղծվում է տրոմբոզից, որի չառաջանալուն ու վերացնելուն օգնում է սամիթը: Կա նաև սամիթից պատրաստած դեղ, կոչվում է պաստիլացին: Մեկ էլ այդ ակադեմիկոսը մի պայթեց.
-Ի՞նչ սամիթ, ի՞նչ պաստիլացին, սրտիս միջի երակներն են հանել ու նորերն են դրել:

Ասում է գոռալով ու շարունակում է գոռալ: Ոչ ես, ոչ էլ ուղեկիցս չհասկացանք, թե դա ինչու՞ է գոռում մեզ վրա: Ինքն ո՞վ է, մե՞նք ով ենք:

-Հարգելիս, տրոմբոզ առաջանում է արյունի լեռդացումից: Օգտագործել էս այնպիսի ուտելիք, օրինակ մեղր, որը քայքայել է մեծ կտոր տրոմբոզ ու խցանել է արյանը անոթները: Պետք էր իսկույն կում -կում կաթ խմելի ու հետո օգտագործելի սամիթ:

Այս ակադեմիկոսը շնորհակալության փոխարեն շարունակեց գոռոռալ: Գուցե պետք է զարմանալիք, թե ինչքան հարուստ է, որ այդպիսի բարդ օպերացիաներ է իրեն թույլ տվել, հետո էլ հերոս է, որ դիմացել է ցավերին: Երևի վերջում էլ պետք է բուռն ուրախություն ցուցաբերեինք իր բուժման կապակցությամբ ու ասեինք, թե վիրահատումից հետո ինքը ջահելացածի տեսք ունի: Գուցե՞ նեղացել էր, որ չէինք իմացել իր հիվանդության մասին և այդ չէինք զննել: Ի՞նչն է պակաս՝ «գուցեն»:

Երեվի հայկական ասացվածքը բժշկի մասին ճիշտ է:
Ասում են, թե մի բժիշկ եկեղեցու մոտից անցնելիս նայում է դռանը կանգնացներին ու իր մտքում դիմում է արարիչին:

-Այ Արարիչ ամենի, եթե քո կատակի համար մարդկանց քոս հիվանդությամբ էս վարաքում, ապա բարի եղիր վերացնել նրանց անկոնցներ չես դնում: Ասում են, թե այդ բժիշկը ինչ որ հրաշքով հասկանում է Արարիչի մտա-ծածը և իրա համար մշակում է շատ հասարակ աշխատանք, բոլոր քոսով հիվանդներին ասում է, թե ինքը քոսի բժիշկ չէ, քոսից էլ բան չի հասկանում:

Ես ու ուղեկիցս այնքան էինք զարմացել այդ ակադեմիկոսի գռեկության վրա, որ գլուխներս կախ հասանք ճանկաբաժնին ու լուռ իրար բարի գիշեր մաղթեցինք նայելով չորս կողմնիս, չլինի մեկը նեղանա, թե ինչու՞ ենք ցանկանում բարի գիշեր, գիշերը մարդ չէ, որ բարի կամ չար լինի: Տրոլեյբուսն ուշանում էր: Մեկ էլ տեսնեմ ակադեմիկոսն է գալիս կանգառի կողմը: Կամա -ակամա մտքովս հարց անցավ, թե այդ ակադեմիկոս կոչվողը կունենա՞ նշույլ կարգին դաստիարակության

В кафе «Макдональдс»

Я слишком устал долгой ходьбы и холода, когда оказался у «Макдонпльда».

Я уже начал заниматься продолжением своей статьи, предполагаемого очерка, когда за столом место занял мужчина лет 50-60.

Оставив свои вещи, чтобы занимать место, я решил помыть руки.

, сосед по столику спросил:

-Почему такое заглавие Вашей статьи «Враги русского народа». Неужели 140 миллионное население, считавшие или пишущие себе русскими, неспособны себе защищать без Вас?

Почему в списке предусмотренных Вами заглавий нет такое, например, «Враги еврейского народа»? Почему Вы считаете, что враги армянского народа являются врагами человечества?

Ну и хохмач! Всяких видел, но такого и в таком возрасте- впервые. -Уважаемый, читать чужие записки, перевернув их, не прилично, это во первых, а во вторых я Вам отвечу так. Я занимаюсь литературой и иногда издаю за счет моей пенсии литературную газету. У меня появилась привычка для себя выяснять вопросы, которыми интересуются читатели и только.

Что касается о отмеченной мною пункте «Враги русского народа», то это просто влияние рекламы книги «О мифе пьянства, жестокости и т.д. русского народа», выставленной на стенде троллейбусной остановки.

Вспомнил документальный фильм о жизни и деятельности Путилова. В этом фильме журналист строго подчеркнул, что Путилов дал работу русским, которые начали даже с озер достать руду железа, и доказал миру, что русские не тупые. Этот журналист фак-тически оскорбил весь народ и настроил его против всех народов мира.

Почему он этого сделал, ведь он должен был знать, что народ не может быть тупим или талантливым, что только отдельные люди бывают талантливыми или тупими? Он то должен был знать, что народ образуется не на заводе одной технологии.

Просто Журналист проводил тайную политику своих «шефов» по уничтожению целостности государства. Журналистка 02 06 07 по телеку сообщила, что на торге ценных бумаг в Европе 55 процентов акций купили иностранцы, но гордо (слишком гордо) сообщила, что 45% акции остались в руках россиян. Затем в бесплатно раздаваемой газете было гордо объявлено, что в Газпроме каждый работник может быть уверен, что он работает под руководством россиянина. Газпром, как сказал журналист, подарен церкви Ельциным. У нее были 92 процента акций, а в начале нового тысячелетия 87%.

Вот и вся сказка. Может быть Вы вспомните кинофильм об «изобретателе радио» Попова? Этот же фильм было прямое издевательство над народом, который назвал себе «русским». Вам, как еврея, это понравится?

А последнее выступление по телевизору одного молодого активиста тайных врагов русских и РФ относительно уничтожения всех нерусских языков в государстве, так как русский язык и великий и могучий. Самое смешное, что никто не спросил, мол, кто тебя мешает говорить на русском, а также язык народа ханты для них не великий и не могучий? Просто эксперимент, организованный английскими банками в Индии с помощью самодовольной Индиры Ганды, не удался и Индия не распалась так как каждая языковая группа в Индии включила в себе 150 – 200 миллионов человек, а государство сумел отменять приказ Индиры. Индира не успокоилась и продолжила желать статью дикта-тором Индии и самостоятельно навредила многим гражданам Индии (говорят кастри-рвала 100000 мужчин). Обиженные убили и ее и ее сына, несмотря на то, что государство арестовала Индиру сроком на два года. Иметь такого отца, одного из вождей освобождения Индии английского гнета и так вести себя, просто удивительно.

Английские банки не утомляются, продолжают козны против Индии, но пока не нашли достаточного количества продажных начальников в сфере управления государством.

-Вы обижаетесь на то, что я не написал что-то о врагах еврейского народа. Я не историк. То что я знаю, это принципиальные аспекты из истории человечества.

Все евреи (ev hre , т.е. «и огня»-спасенные огня армянами) знают, что их главный враг мафия иудеев (мафия, которая когда то долго целое племя ставила в условиях жизни изгоев на территории современного государства Йемена). Евреи знают, что они не только давние их враги, но и на сегодня. Ведь они субсидировали Гитлеру на сумму 6000 000 000 марка для уничтожения восточных евреев. Кроме того партия изгоев виновата в уничтожении еврейского квартала в Варшаве, Документально установлено, что немцы предлагали евреям в Варшаве уничтожить армянский район и получить свободу жизни. Немцы такое

ни не трогали, потому что их язык не был армянским. У нас на самом деле армяне, որոնք շատ են վախենում «Նորհակալություն» և «ներեցեք» բառերից:

Այդպիսի տհաճ տրամադրությամբ չցանկացա անգամ նույն տրոլեյ-բուսից օգտվել, չնայած վատախ էի, որ հաջորդի համար պետք է սպասել մեկ ժամ: Բախտս բերեց, հաջորդ տրոլեյբուսը շուտ եկավ, սպասեցի միայն երկու րոպե: Երեվի երկինքն է որոշել բարձրացնել իմ տրամա-դրությունը, մտածեցի ես ու մեծ հաճույքով բարձրացա տրոլեյբուս:

Այդ օրվանից հետո ոչ մեկի որպիսությունը չեմ հարցնում, իսկ եթե մեկը դիմում է բժշկական խորհրդով, ասում եմ, որ ես բժշկություն չգիտեմ: Թող դիմի վճարովի բժշկի: Հիմա էլ դուք կարողացե՞ք այս պատմությունը ու ձեզ համար ինքներդ որոշե՞ք, թե ինչպիսի՞ն լինելն է լավը, անգամ եթե ակադեմիկոս չե՞ք:

Հոկտեմբեր, 2007 թվական :ք. Մոսկվա

(այդ ակադեմիկոսի աշխատակցուհի հայ կնոջ, ՖԼՈՐԻ, արյան ռազը ես եմ բուժել: Սեքսով ապրող կանը ինքը այդպիսի կարմիր խոշոր պզուկներով կվախեցներ ամենին, բայց մոռանում է շնորհակալու-թյուն հայտնել: Ուր էլ գնաք մի տակնաքի կհանդիպե՞ք:)

Մի Կատաղող էլ հանդիպեց, այն էլ գիտակի տեսքով ու շատ հուզված:

Ես հանգստանում էի դահլիճի նախարարի սեղանի մոտ դրված աթոռին ու մեծ հաճույքով լսում էի դահլիճում շատ ուժեղ ձայնով երգը մեղմացրած ձևով: Մի կազմակերպիչ դուրս եկավ դահլիճից ու զարմացած նայեց ինձ:

-Այստեղ մեղմ է հնչում երաժշտությունը և լսել հաճեցի է:

Սեղ էլ դա բարյացկամորեն նայեց ու ասեց հրամաճողի իրավունքով:

-Ես ոչինչ չասեցի:

Իսկը հեքիաթի պատմություն:

-Ես եմ ասում, որ աղմուկը դահլիճում մեծ է ու հաճեցի չի լսելը:

«Ռեկավարը» կանգնեց լսողի տեսքով, ես էլ ասեցի, թե Ջավադ անունը Ջավադը համարում է արաբական անուն և ասում է թե Նշանակում է բախտավոր: Նա սխալ է: Այդ անունը կազմված է «ջահ» և «վատ» բառերից (արաբները հարավցի հայերն են):

-Ի՞նչ էս ասում:- Ամբողջ հսկա նախարարի մեկ գոռաց անսպասելի կատաղած խոսակիցս: - Ռա թուրքական անուն է:

Նա անգամ չգիտեր, որ թուրք բառը բաղկացած է հայկական երկու բառից - թուր և քանակ, իսկ թուրը ազգ չէ այլ քաղաքա-կանաթես կազմակերպված ժողովուրդ է::

-Հարգելիս, Ջավադ անունը կազմված է հայերեն երկու բառից- «ջահ» և «վատ»: Նշանակում է նա ծնվել է թույլ, հիվանդոտ և ծնողները ասել են թե նա վատ ջահ է ընտանիքին:

Կատաղած «դեկավարին» հանգստանալ չկար, իսկ ես իսկույն սկսեցի գրի առնել այս նոր ակնարկը, զրուցակցիս թողնելով զարմացած և հուզված վիճակում:

Համերգադահլիճի նախարարի գրում էր մի թղթի վրա, երբ դահլիճից դուրս եկան երկու հոգի և ուղղվեցին դեպի ելքը: -Լավ կին ես ցույց տալու:- Ասեցի ես:

Էհ, դրանց ի՞նչ պետք է կինն, կարելիորը ճաշերի ստուգումն էր: Նրանցից մեկը հարցրեց

-Ի՞նչ էք գրում:

-Ես լրագիր եմ հրատարակում ու հիմա ակնարկ եմ գրում: Դուք ինչո՞վ էք զբաղվում:

-Թոշակառու եմ, 80 տարեկան: -Ժպտալով ասեցին միաձայն այդ երկուսը:

-Հետո ի՞նչ: Ես էլ եմ թոշակառու, իմ լրագիրն եմ հրատարակում, դուք էլ կարող էք մի լավ բան անել: Կարող է ձերոնք ոտանավոր, պատմվածք, հեքիաթ, կատակներ ներկայացնեն, ես կիրատարակեմ: Օրինակ:

-Կուսակցության պատմությունից անցանք, որ կենտրոնական կոմիտեն գին-ված ապստամբության դեկավարներ է նշանակում Շահումյանին, Օրջոնիկիձենին, մեկ էլ մի այլի, ազգանունը չեմ հիշում: Տարիներ հետո, հեղափոխության 50 ամյակի տոնին վավերագրական կինոնկար տեսա, որում պատ-կերված էր հեղափոխության կոմիտեի կազմը ձվածն սեղանի առջև: Սեղանի գլխին էր կանգնած լայնաթիկունք ու բոյով շահումյանը: Նրա աջ կողմում կանգնած էր փոքրամարմին Օրջոնիկիձեն, ձախ կողմում կանգնած էր նա, որի ազգանունը չեմ հիշում: Սեղանի ներքևի ծայրում կանգնած էր փոքրամարմին Լենինը, որի աջ թևը կինո նկարից դուրս էր մնացել: Սեղ էլ նկատեցի, որ այդ երկուսից մեկը մի քանի քայլ արեց ելքի կողմը, իսկ մյուսը մտտեցավ մի քանի քայլ ու ձեռքերը թափահարելով, կատաղած տեսքով ու ձայնով գոռաց:

-Այդպես սաղոններին 40- ական ենք քշել : Այդպես չի եղել: Հետո՞, էլ ի՞նչ էս ասում: Օրջոնիկիձեն հաճախ էր մեր տանը լինում, նա հսկա էր, իսկ Շահումյանը փոքրամարմին էր:

же предложение сделали армянскому обществу Варшавы. Армяне отказались дать согласие убивать кого - то, а шефа евреев, члены партии изгоев, дали согласие уничтожить армянский район Варшавы. Немцы копии согласия евреев уничтожить армянский район размножили, на них напечатали слова, что народ соглашавшись уничтожить другой народ не имеет право на жизнь, приклеили к стенам домов Варшавы, а затем начали уничтожение еврейского района..

Партия изгоев хотела организовать массовое убийство евреев в РФ. Этот последний акт имел цель продолжить уничтожение евреев и весь мир восстановить против русских, а также привлечения в партию изгоев новых евреев. Этот акт был остановлен случайным моим появлением у руководителя ячейки изгоев и приведением логических доводов против этой акции. Изгой остановили акцию уничтожения евреев в Москве и, видимо, в других городах РФ. Возможно некоторые руководители трезво оценили си-туацию, или подумали, что я представлю какую то организацию, который может вме-шиваться в это дело, арестовать их активистов и раскрыть высшего их руководства.

Россияне видели и слушали одного резидента партии изгоев, который по телеку гордо сообщил, , что Сталин любил евреев и 18 процентов состава КГБ были евреи, т.е. 45 раз больше соотношения евреев количеству людей в СССР. Если к нему добавить и сообщение, что при нахождении у власти Сталина растерзали и убили 50 000 000 советских граждан, то можно будет сказать, что он спокойно выставил евреев в качестве изуверов, убийц и т.д. Фактически он все зверства «Сталинизма» возложил на евреев. Этим выступлением выступающий резидент подтолкнул населению государства на личный самосуд над евреями, которых на их деньги не успел уничтожить Гитлер.

Его партия всегда под рукою держит убийц, воров и психически больных завистью, всегда готовые на выполнение приказа шефов, таких же садистов. Она присвоила и контроль над МайлРу, Яндекс Ру, сайта «УК» и ор.

Говорят спасение утопающего на воли утопающего. Аналогично можно сказать- спасение евреев в уничтожении партии изгоев, из-за действий которых постепенно весь мир станет уничтожить евреев, не разбираясь кто из партии изгоев и кто еврей.

В июне 2009 года, в троллейбусе, во время вынужденной остановки из за столкновения двух автомобилей на пути троллейбуса, все пассажиры вышли , не дождавшись до освобождения дороги. В вагоне троллейбуса остались я и еще один .У нас обеих ноги были больные и мы ждали до победного конца. Второй пассажир начал критиковать автомобилистов и потом сказал, что всех евреев следует сжигать в печах. Я не знаю какого он воспитания был, но мне тошно было узнать, что есть люди, какие могут позволить так думать, запросто и с удовольствием говорить о сжигании людей. Однако этот случай доказывает еще раз, что если евреи не уничтожат организацию партии изгоев, то им неминуемо ждет страшное. 150709 интернет сообщил, что во Франции восстановились группы антисемитов, убийц семитов. Что будет потом? В июле было также сообщение , что в Турции усиливается борьба против евреев.

Сосед по столику во время моего рассказа только утвердительно кивал головою.

-Уважаемый, относительно Вашего вопроса об Армянском народе скажу.

Уничтожение мирных людей, человека, это преступление против человечества. Если учитывать, что все народы земного шара, так или иначе, были созданы армянами (люди эволюции, образованные после создания воды ВААГН-ом, пришельцы Армяне, смесь молодыми землепроходцами армян и женщин эволюции) тогда можно сказать, что убийцы сынов армянского народа являются и подлецами, и убийцами собственного народа ради каких то мафиозных групп дармоедов. Они боятся, что Армяне скажут- и земля «обетованная» (?) является Армянской землей.

Если об этом скажут Армяне, это евреям не грозит выселением, а если скажут другие народы, тогда их всех уничтожат .

Что касается демонстративного убийства 17 летнего мальчика в центре Москвы семнадцатыми дегене-ратами убийцами, а также студента армянина в вагоне 20 убийцами партийцами изгоев, то скажу, что этим партия изгоев (иудеев!) хотела доказать, что вся власть в РФ в руках партии изгоев и им плевать на других народов, которые давно для них выполняют роль барашки (они так и говорят, так и поступают). Своими поступками они плюнули меж глаз всех остальных народов государства. А где их достоинство? Возможно в их образе чванства. Убийцы доказали еще, что сами просто не люди, без благодарности, чести и их всех след-ует уничтожить, а то они не желают измениться. Если учитывать и объявление руководства партии изгоев (иудеев) в новом синагоге (пустом обхвате) в Петрограде, что скоро весь мир будет под властью евреев (видимо в содружестве мусульман толка «сни»), то вполне можно угадать будущее человечества – постоянная война и взаимное уничтожение целых государств, пока вода не покроет

Ерр նա ձայնը կտրեց ու միայն դեմքն էր ծամածռում, ձեռքերն էր թափահարում, ես շատ հանգիստ ասեցի մի քանի անգամ.

-Հարգելի, ես ասում եմ այն մասին, ինչ տեսել ու լսել եմ վա-վերագրական կինոնկարում: Ինչ տեսել եմ նրա մասին էլ պատում եմ: Դու որի՞ջ բան գիտե՞ս, պատմիր իմացածո՞ր: Այսինքն , էթ գրույց ես անում գրույց արա, թէ չէ գոռալո՞ղ ո՞ւմ է պետք: Հետո էլ, հարգելի «մարդ քո՞ղ քառասունական խմբերով», քո ծնվելու տարվանից շատ առաջ է մահացել Շահումյանը:

Նա կատաղած դեմքով դեռ հուզված կանգնած էր, երբ ասեցի , այն էլ քանիտրորո՞ղ անգամ, որ սովորի գրույց անել, իսկ իմ տեսածը վավերագրական կինոնկար էր, որտեղ հայտարարեցին - «Սմոլնի, մի ժամ հեղափոխությունից առաջ»:

Գոռացողը սսկվեց ու գնաց իր ընկերոջ կողմը, որը մի քանի քայլ հեռվից ինչ որ գննող հայացքով ինձ էր նայում:

Գնացին այդ գարմանքները ու ես հիշեցի այլ դեպքեր էլ, երբ պատահել է հանդիպել կնոջից ծնված մարդանման «գոմբներին»:

* * *

Կարգին մարդիք՝ օրինակ ծառայող տականքներից խելք հավաքելու

Մետաղների մաշակման գնումն ծածկույթների ծառայության պետը, բարյացկամ, մեծ ներքին կուլտուրայի տեր մարդ և լուրջ գիտնական ինձ դիմեց փրկել իրեն շատ սոհած ու վտանգավոր դրությունից:

ԽՍՀՄ մինիստրի հրամանով նրա աշխատակազմը պատրաստել էր հատուկ սարք և տեղադրել Միջուրինսկ քաղաքի հսկա գործարանում մետաղի կտրիչների մաշակման գնումնությունը բարձրացնելու համար: Ծածկույթը ստացվում էր հիսնակալի, բայց կտրիչների կյանքը պակասել էր երկու անգամ և սրելիս էլ բավական մեծ շերտ պետք էր հղկել: Նա ասեց, որ իր խումբը միայն սարքի մասնագետներ են ու կտրիչների նյութերի ֆիզիկալին ու քիմիային ծանոթ չեն:

Ի՞նչ անել: Եթէ այդ տակա՞նք Կառլենը լիներ իմ տեղը երեկի կասեր թէ սկզբից փող տվե՞ք հետո ինքը կբարավի տվյալ հարցով, որպեսզի ինքն իրեն հիմար չասի, եթէ լինի պիտանի, կամ էլ թծնելով ժպիտ կաներ:

Ես ասեցի թէ իր սարքի աշխատանքի տեխնոլոգիան լավ չգիտեմ ու կործարանամ օգուտ տալ: Չէջեկինը նայեց մտախոհ ու ասեց, որ ես գիտեմ անհրաժեշտը, կարող եմ իրեն փրկել սոհած վիճակից (կարող էին անգամ ազատել պաշտոնից և այլն): Նա իմ ձեռքերը սեղմեց ու շնորհակալություն հայտնեց իմ լուռ դեմքին կարողալով իր փրկությունը:

Իմ հաշվին գործուղում ձեվակերպեցի և հայտնվեցի Միջուրինսկում: Այնտեղ աշխատանքները ղեկավարում էր հոյակապ բարի մարդ՝ Կիսեյովը: Նա շատ ուրախացավ իմ երեվալուն ու ասեց ներս մտնող իր տեղակալին.

-Գնանք ճաշարան, ես եմ հյուրասիրում:

Կիսեյովի տեղակալը զարմացած ասեց.

-Գործարանի դիրեկտորը զայրացել է ու շուտով կգա մեզ վրա կռիվ ի՞նչ ուրախանալու ժամ ես գտել:

Կիսեյովը ժպտաց իր անսահման բարի ժպիտով ու ասեց.

-Նա եկել է, ու ոչ մի սոհած հարցեր չեն լինի իր մասնագիտության գործով:

Նրա տեղակալը նոր մարդ էր ինստիտուտում և ինձ չէր ճանաչում:

Նա զարմանքով ինձ նայեց ու միասին գնացինք ճաշարան:

Ուսումնասիրեցի տիտանի նիտրիդով պատած կտրիչների աշխատանքը, գննեցի վիճակը մաշման: Կիսեյովը հոյակապ ծածկույթ էր ստեղծել, բայց ծառայությունը չէր հասցրել մետաղազտության տեսանկյունով ստուգել որոշ հարցեր: Նրանք այդպիսի մասնագետ չունեին:

Ինձ մոտեցավ մի տարիքով մարդ շատ տխուր : Նա ասեց, որ ինքը այդ հսկա գործարանի կտրման լաբորատորիայի ղեկավարն է ու դիրեկտորը իր առջեվ հարց է դրել կամ վերականգնել կտրիչների մաշակման գնումնությունը կամ ազատվել աշխատանքից: Նրա աչքերից արցունք էր հոսում:

-Խնդրում եմ օգնել, թէ չէ այս տարիքիս որտե՞ղ աշխատանք կգտնեմ:

Երեկի Կառլենը օգնելու համար փող կուզեր:

Ես նայեցի այդ մարդու լացակումած աչքերին ու ասեցի.

-Ես կօգնեմ: Վաղը աշխատանքը սկսելիս եղիր այս մետաղ մշակող մեքենաների մոտ: Հիմա ինձ մոտ բերեք մի քանի տուփ տիտանի նիտրիդով ծածկված կտրիչներ:

Նա ձգվեց ու վստահ գնաց կտրիչներ բերելու: Բանվորները ինչ որ գննող հայացքով էին ինձ նայում, բայց իմ ասածները կատարում էին իսկույն:

Երբ ես սովորում էի Երեվանի Պոլիտեխնիկական ինստիտուտի առաջին կուրսում, մետաղագիտության խոշոր գիտնական Ավանեսյանը, նայելով մանրադիտակի տակ երեվացող քիմիապես մշակված մետաղի տեսքի իմ նկարածին, ասեց.

-Երիտասարդ, կամ դու տաղանդավոր ես ու ծույլ կամ էլ դմբ:

все вершины самых высоких гор...

По вопросам истории обратитесь к профессиональным историкам. Я инженер и пенсионер. С меня хватает и удивляться во время и записать о причине моего удивления на клочке бумаги и это потому, что к-во дегенератов неизмеримо мал по сравнению с коллиеством нормальных людей. Сейчас подарю пару листов, чтобы Вы узнали как образовался народ, считающий себе евреями, кто такие иудеи, что за слово «семит» и причину подлости партии иудеев против Армении и армянского народа и не только. На этих страницах правдивая история и некоторые мои умозаключения, с которыми Вы можете не согласиться или согласиться.

Я оставил на столе следующие листы моего очерка.

*1)

Было получено известие, что свободная, демократическая система Центральной Армении подвержен опасности из-за конфронтации южных армян (которые потом стали называться арабами-слово *harav* стал «араб», и сегодня некоторые армяне вместо буквы «в» говорят «б»). В южной Армении быстро вырос торговый город Багдат (багдател – зарабатывать, сравниваться) и местные власти сумели создать диктаторский режим управления. Военные диктаторы Багдата хотели свою диктатуру распространить на всю Армению. Армянские вооруженными отряды со всех концов тогдашнего мира шли на помощь демократии центральной Армении.

Армянские вооруженные отряды земли «Ап и ка» (т.е. «берег есть», или конец земли, дальше только вода) шли в Азию со стороны пролива Красного моря в сторону Индийского океана. Они на кораблях добрались до берега Азии и оказались на территории современного государства Йемена. На этой территории жила обособленная руководящей мафией племя, которой армяне называли «*huy drvatsner*», т.е. поставленные в условия отверженных, т.е. «изгои». Эти изгои занимались рыболовством (когда то они шли за ухотившей водой пока дошли до берега океана), ели то, что на земле или на деревьях можно было найти и часто пользовались саранчой, миллиардные особы которых иногда как тучи покрыли небо и всю землю.

В 2007 году наше vicinity саранчи подвергся современное государство Израиль (иса ел, иса ил, т.е. –и это то же –мое, как сказал армянский князь, военный руководитель данного района, Акоб)

Ортодокса изгоев партии демонстративно занимались сбором саранчи и изготовлением из них даже кебаба. Мало ли что может случиться? Возможно членам их партии придется покинуть обжитые места и переселиться на территории старой родины, т.е. Йемена.

Армянские воины рассказали изгоям, что их предки сухой дорогой шли на земли «Ап и ка».

Армянские молодые воины с собой брали девушек изгоев. Армянским воинам попросили взять с собой и женщины с довольно взрослыми детьми, предлагая себе и своим детям в по-мощь своим трудом. Они хотели спасти детей от участия быть шашлыком для руководящей мафии, шпионы которых занимались подбором и ловлей «съедобных» детей.

Армянские дружины дошли до земли князя (военного начальника) Акоба и после короткого отдыха направились в Центральную Армению для соединения с армией Гайка.

Женщины и дети племени изгоев остались на земле Армении. Князь Акоб показал толпе своей рукою территорию вокруг себя и строения для разных целей и сказал:

-Иса ел апрелу тег и (и это для житья место).

Когда местные жители видели беременных молодых женщин, спросили:

-От кого?

Знающие историю их появления сказали “*hayi dratsn l*” или “*haydn:*” (поставлен армянином.). Местные армяне и армянки помогли устроиться людей племени изгоев, сказав «они тоже люди» (*мард эн*) -это слово понравилось изгоям и они всегда сказали «мард эн». Когда женщинам изгой спросили, мол, почему переселились на земли Армении, они ответили:

-Армянские воины нас спасли вечного голода и огня.

Они часто повторили слово «и огня» на армянском языке (*ev hre*) Армяне их назвали «*hris azatvats*» (огня спасенные)–*hrea* , а сами, спасенные огня говорили о себе « и огня» спасенные (*ev hre*) так часто, что к ним привязалось имя «*ev hre*”.

Матери изгой , имевшие дочку с помощью армянского воина, своих дочерей не разрешили иметь детей от мальчиков, которые родились у женщин изгоев. Они полностью хотели избавиться своего страшного прошлого, смертельного смешивания крови в одной племени и памяти о нем. Они хотели избавиться памяти о воров детей для шашлыка мафии. В Армении не было воровство детей и людоедов. В Армении занимались скотоводством и разведением других животными и дичь, мясо которых использовали в пищу.

-Ավելի լավ է լինեն տաղանդավոր ու ծույլ:

-Տղա ջան, աշխատիր ջնուլանալ, ամեն աշխատանք իր պահանջներն ունի:

Ես վաղուց էի դադարել ծույլ լինելուց:

Առավոտյան շուտ ես իմ ստացած կտրիչները հանձնեցի կտրման լաբորատորիայի վարիչին և ասեցի որ ինքը հրամայի գործարանի բանվորներին օգտագործել իմ հանձնած կտրիչները:

Դեղին ծածկույթով կտրիչները սկսեցին լավ ախատել: Բանվորներն ինձ շնորհակալություն հայտնեցին, իսկ տարիքով վարիչը լաբորատորիայի լուռ գրկեց ինձ: Ես նրան բացատրեցի առաջին կուրսում իմ սովորած մետաղագիտության օգնության մասին և որոշ տեխնոլոգիա:

* Կիսեյովը բազմել էր ծածկույթի սարքավորման վրա հայացքը դեպի դուռը ու ինձ դիմավորեց իր հիանալի ժպիտով: Նա ցած իջավ իր գահից ու առաջարկեց վաղ առավոտյան գնալ ձուկ բռնելու:

* Դեռ չէի հասցրել գրադեցնել իմ աշխատատեղը ինստիտուտում, երբ գանգախարեց Չեչեկինը ու խնդրեց իր մոտ գնալ:

Նրա աշխատասենյակում ուրիշ մարդ չկար: Ես իրեն պատմեցի թե ինչպես լուծեցի մաշադիմացկունության հարցը: Նա գարմացավ գործի պարզության վրա ու իր գոհ շնորհակալությունը հայտնեց: Նա ասեց, որ ինձ կգրի պարգևատրում իր ծառայության գումարից: Ես հրաժարվեցի ու խնդրեցի մի ուրիշի չասել, որ ես օգնել եմ իրեն:

Ես լուրջ մարդուց ստացա լուրջ շնորհակալություն:

* Անցան տարիներ: Չկային Կիսեյովը, Չեչեկինը:

Մի անգամ մի սարքավորում էր անհրաժեշտ իմ աշխատանքին: Այդ սարքավորումը պատկանում էր լուսահոգի Կիսեյովի լաբորատորիային: Դեկավար էր դարձել Կիսեյովի նախկին տեղակալը: Նրա մոտ հավաքվածները, որոնք եկել էին նույն սարքավորումը խնդրելու, միաձայն ասեցին.

-Այդ ժխտող ոչ մեկի չի տալիս սարքավորում:

Նա խիստ նայեց բոլորին ու ասեց.

-Նրա խնդիրը կկատարեմ:

*

Քանի՞ տոննա թղթադրամով կարելի է փոխարինել մարդու հարգանքը, վստահությունը:

Դա տականքներին հասու չէ:

* Երեվի ընթերցողը կհարցնի, թե ինչո՞ւ ինչ որ Կառլենի եմ հիշեի այս ակնարկում ու անվանել եմ տակալը:

Ինքներդ կարողացե՞ք ակնարկը նրա մասին ու անուն դրեք ըստ Ձեզ:

Ըստ իմ սովորության ակնարկս սպազրելուց հետո գնացի մոտագա այգին որպեսզի որևէ մեկի կարծիքն իմանամ գրածիս մասին:

Բախմն բերեց, այգում հանգստանում էր հարեվանս որի թռմիկը ուրախ կանչերով խաղ էր անում տարբեր մարդային սարքավորումների վրա: Հարեվանսիս հանձնեցի իմ ակնարկը ու լուռ սպասեցի նրա խոսքին

* * * Քույրերն էլ տարբեր են լինում

Հենց մտա գրասենյակ ինձ օգցեցի բազկաթոռին ու աչքերս փակեցի: Ես այդ առավոտ շատ էի հոգնել գործարանում վազվզելուց:

Դեռ մի քանի վայրկյան էլ չէր անցել , երբ հիշեցի, թե իմ մեծ քրոջը ինչ որ երկար ժամանակ է, անգամ չաբաթից ավել, որ իրեն չեմ տեսել: Իսկույն ուղեվորով ցի ավտոկայան ու շուտով հասա հարեվանս քաղաք,, որտեղ ապրում էր իմ քույրը: Իմ քրոջ տունը մոտ էր ավտոբուսի վերջին կանգառին, բայց ես մի կանգառ առաջ իջնողների հետ իջա և քայլերս ուղղեցի իմ քրոջ տան կողմը աչ ու ծախ նայելով թե ինչ մի հաճելի բան գնեմ, այն էլ այնպիսին, որ իմ սիրելի քույրը չծիծաղեր իր վարաքիչ ծիծաղով:

Ամառային գեղեցիկ օր էր ու աչքերս չռած նայում էի փողոցով քալող գեղեկուհիների:

* Հարեվանս բարկացած ասեց.

-Միթե մայթերով քայլում էին միայն կանայք ու աղջիկատեր՞ միթե չկային տղամարդիկ վազվզող դպրոցականներ:

-Հարեվանս մայթերի վրա ամեն տարիքի ու տեսակի մարդիք կային իսկ ես նայում էի միայն կանանց ու աղջիկներին: Ի՞նչ է, դու դեմ ես ,որ ես այն ժամանակ միայն կանանց ու աղջիկների եմ նայել:

Հարեվանս ծիծաղեց ու շարունակեց կարդալ ակնարկս:

*

Մեկ էլ մեկը ինձ գրկեց ու պտտեցրեց մայթի վրա: Իմ քույրիկը : Ես շտապում էր աշխատանքի իր փորձերը բույսերի վրա շարունակելու:

Ես եմ եկել էլ ի՞նչ աշխատանք: Ես եկել եմ նրա երգերը , սրամիտ պատմությունները լսեմ ու ծիծաղեմ իրա հետ միասին ամեն մի դատարկ բանի վրա:

Քույրս աշխատում էր գնալ իր աշխատատեղը, իսկ ես նրա թևից պինդ բռնել էի ու համոզում էի տուն գնալ: Մայթի վրա մենք իրար ձգում ենք տարբեր կողմեր ու ծիծաղում ենք լիաթք:

Քույրս ասեց թե մարդիք մեր մասին վատը կմտածեն: Ասում է ու ծիծաղում:

-Ի՞նչ է մեր մասին պետք է բամբասա՞նք գրեն: Շատ-շատ անուններ կհաղորդեն մեր կրպի մասին:

Так прошли века, когда один из «и огня» по рассказам кого-то узнал о мафии хозяев изгоев и племени изгоев. Он сам хотел стать предводителем или главным в обществе и решил служить старой мафии изгоев и войти в их элиту. Он нашел место жительства племени и показал им дорогу, по которой можно добраться до Армении. Он им сказал, что армяне добрые люди и разрешат всех изгоев жить в их стране. Когда женщины «ев hге» узнали, что один из «и огня» (еврей) привел в Армению мафию изгоев (hudayakanneri) его назвали предателем и убили камнями. С этого дня еврейки в обиходе представителям партии изгоев называли "huda", т.е. предатель. В русской речи нет буква «эйч - h» и поэтому говорят «иуда», подразумевая слово «предатель».

Мафия изгоев разместилась на территории Армении, недалеко границы и создала пункт приема людей из племени изгоев прибывших в Армению. Когда изгой, или группа изгоев подошел к границе Армении и спросили о месте сбора приезжих, Армянские пограничники рукой показали направление места сбора бежавших со своей старой родины, голодные и нищие, сказали:

-Аси " hon l". (это там)

Некоторые пограничники просто сказали:

-Si hon l (это там).

Так и образовалось имя места сбора приезжих изгоев - «Сион»

До сих пор армянки своих неяршливых детей говорят:

-Ты что, нищий Сиона, не можешь одеться как полагается?

В Сионе мафия изгоев организовала центр подбора своих послушников. Это место евреи называли по армянский -«син гог» т.е. «пустой обхват». Там только агитировали стать своими но ничего (продукты, одежду, деньги) для жизни людей не предлагали, ничего не дали.

Постепенно мафия изгоев укрепилась и во время Тиграна Великого их шеф требовал для себя больше земли чем полагается ему и его семье. Согласно закону Армении каждый имеет право владения столько земель, сколько может обрабатывать сам, своей семей, достаточного для жизни. В первом веке до нашей эры королю Тиграну Великому сообщили, что мафиоз изгоев хочет больше земли. Тигран разрешил ему дать больше земли. Тиграну сказали, что этот изгой еще больше земли хочет. Тигран приказал дать ему столько земель, сколько он сумеет обхватить своими шагами. Этот изгой начал бегать, стараясь обхватить, отмечать большого участка земли, но его сердце не выдержало и он падал с растянутой рукою. Тигран Великий приказал дать ему столько земли сколько он отключил и умершего разрывом сердца изгой хоронили на земле, начерченной его телом и растянутой рукою.

Мафия изгоев не успокоилась и сообщил императору Рима, что они откроют границу Армении и помогут войскам Рима завоевывать Армению, если Рим согласится земли князя Акоба передать им и создать свое государство. В это время процессия свадьбы сына Тиграна с дочерью шаха Персии вошла в Армению. Персидский шаг узнал об письме изгоев. он послал конницу и приказал уничтожить всех изгоев и евреев. Армянские пограничники сообщили Тиграну Великому о действиях иранской конницы. Тигран срочно послал гонца и остановил резню, сообщив, что евреи тоже люди и нельзя людей уничтожить из - за вероломства мафии изгоев. Евреи еще раз убедились, что мафия изгоев их вечный враг.

Армения имела войска на 300 000 воинов и не один раз разгромил легионы Рима, а однажды главнокомандующий римской армии, высадив свою армию на земли Армении и приказал нападать на Армению. Все воины армии Рима отказались пойти войной в глубь Армении. Они знали, что это будет их концом. Полководцу не помогла и личная просьба каждому командиру каждого подразделения своей армии. Почему римляне стремились завоевывать Армению? Они знали, что они потомки армян, а в Армении есть и золото, и медь, и ртуть, и гиль, и сталь, и каменную соль и многое еще. Они хотели присоединить родину их предков к новой земле.

Вопрос войны или мира с Арменией в Риме решил император Нерон. Он заключил мир и пригласил короля Армении Трдата со своей свитой за счет Рима навестить Рим.

Мафия изгоев не успокоилась и вошла в армянскую партию единого бога. Они послали своих двух агитаторов, которые убили короля Армении Хосрова, который во всю увеличил мощь Армении, создал леса и заповедники. Этим двух убийц армяне убыли, но не создали политическую организацию, как создали перси, для полного уничтожения гнезда убийц. Эти изгой однажды сумели гипнозом обмануть армянского короля о существования бога и их близкого отношения с ним и получили право политической партии, власть.

В 2007 году американское общество по истории рассказало (по телевизору) метод узурпации власти со стороны так называемой партии христиан, которая применяла гипноз в одном африканском

ту хатрбетгի ու քրոջս հետ քայլեցինք իր տան կողմը: Գանապարհին իրար պատմում էինք ինչ մտքներինս գալիս էր ու ծիծաղում էինք:

Քույրս հանկարծ լրջացավ ու խիստ հարցրեց.

-Ի՞նչ է աշխատանքից ես ազատվել, թե՞ ազատել եմ աշխատանքից:

-Քույրիկ ջան, հանգստացիր: Միթե՞ ես իրավունք չունենմ իմ ցանկացածը անելուն: Բացի քեզանից ո՞վ իրեն իրավունք կհամարի ինձ հարց տալ, թե աշխատանքի ժամին ես որտե՞ղ էի:

Իմ սիրելի քույրիկը հանգստացավ ու շուտով հայտնվեցինք իր տանը:

Քույրս որոշեց, որ իմ դուրը կզա տապակած բաստրման ձվով...

-Քույրիկ ջան տապակիր բաստրման ձվով և ճաշակիր, իսկ ինձ համար լըրու թեյի գուն ու սառը ջուր: Ես կուշտ եմ ու փորս մեծացնել չեմ ցանկանում::

Քրոջս ծիծաղը կանգնեցնել անհմար էր երբ դուրը բացվեց ու հեվալով սենյակ մտավ քրտնած ամուսինը քրոջս: Նա տեղ բռնեց դիմացիս աթոռին: Ես ու քույրս ամբողջ ծայնով ծիծաղում էինք:

Երբ քրոջս ամուսինը մի քիչ հանգստացավ ասեց.

-Ես ասեցի, որ այն տղամարդը որը իմ կնոջ հետ քաշքուք է արել փողոցում կլինի միայն իրա եղբայրը:

Պարզվեց որ իր մի ծանոթը նրան պատմել է, թե մի տղամարդ իր կնոջը քաշ էր տալիս նրա գնալու հակառակ կողմը:

Ես ասեցի որ մենք ենթադրեցինք թե մեկը քեզ կպատմի մեր կռվի» մասին: Նա ինքը սկսեց ծիծաղել ու քրոջս ասեց որ ինձ ուսելիքով հյուրասիրի, չէ որ ես հեռվից եմ եկել:

Քույրս ամուսնուն ասեց, որ իր եղբայրը այսինքն ես երկու օր առաջ կուշտ ճաշել եմ ու հիմա խմում է թեյ առանց շաքարի որ իր կազմվածքը չփչացնի:

Մենք երեքով սկսեցին ուրախ դեպքս հիշել մեկ էլ քրոջս ամուսինը հիշեց որ աշխատանքի տեղի իրեն եմ սպասում:

-Այ թե ապտակ կտա ամուսինդ այդ «բարեխտին»:- Ասեցի ես ու մենք շարունակեցինք մեր ուրախությունը:

Արդեն իմ աշխատանքի վերջանալու ժամն էր ու մայրս կանհանգստանար իմ մասին: Քույրս ցանկացավ զանգահարել մայրիկին բայց ես արգելեցի: -Քո զանգահերեղը նրան շատ կանհանգստացնի, նա կմտածի թե ի՞նչ պատահել որ հասել եմ քո մոտ::

Մայրիկիս պատմեցի քրոջս այցելելու մասին:

Մայրիկս ժպտաց ուրախ: Նա մեզ շատ էր սիրում և ուրախ էր որ մենք իրար շատ ենք սիրում: Իմ մեծ քույրս ինձ համար միշտ եղել է իմ երկրորդ մայրը:

*

Իմ հարեվանը չվերադարձրեց ակնարկս: Նա ընկավ մտածմունքի մեջ ու ասեց.

-Ես պահել ու դեստիարակել եմ իմ փոքր քրոջը ամուսնացրել եմ նրան: Նրա պատճառով ես երեխաներ ունեցա, երբ իմ ընկերների երեխաները արդեն մեծեցել էին, բայց նա տարիներ շարունակ ոչ մի լուր չի տալիս ու իմ մասին ոչինչ չի հարցնում:

Ի՞նչ կարելի էր ասել նման դեպքում: Ես ասեցի, որ իր քույրը կարիք կզգա, ար իր եղբայրը իր մասին հիշի ու ինքը կհասկանա, թե ինքն առաջինը պետք է ներդրվել խնդրի իր եղբորից ու լուր կտա իր մասին: Հարեվանս իր ձեռքում պինդ պահել էր իմ ակնարկը ու կարծես միտք չուներ վերադարձնելու:

Ես նրա ձեռքում թողեցի ակնարկս ու իմ աշխատանքից գոհ ակնարկս մտքեցի իմ ապագայի «ՄԱՐԴԻԲ» անունով գրքիս մեջ:

*

Զանգահարեց հեռախոսը:

-Կնեքեք տանը մոտ եմ ու շատ քաղցած, ոչ մի խամուք էլ չկա մոտակայքում ուսելիք գնելու համար, գալիս եմ քեզ մոտ:

-Գալիս ես արի էլ ին՜չ խոսք իզուր, քաղցած մարդուն ո՞վ չի ընդունի:

Դեռ չէի հասցրել հեռախոսափողը ցած դնել, երբ հնչեց դռան զանգը:

-Այ քրզ խորամանկ:- Մտածեցի ես ու ծիծաղս հագիվ զսպելով բնակարանի դուռը բացեցի:

Մի փուք ժպտրը դեմքին, ուսից պայուսակը կախ ու մի հսկա պարկ էլ ձեռքին ներս մտավ իմ հին ծանոթը:

-Տոնդ շնորհավոր: - Գոչեց իմ ծանոթը: -Իմ տոնն էլ շնորհավոր վաղվա համար: -Ասեց ու սեղանին շարեց տոնական ուսելիքներ:

-Գիտեմ, որ քեզ կոնյակ կամ օղի խմել չի կարելի, բայց սեղանի գինին օգուտ է: Տարբեր եմ գնել միայն համեստ անելու համար:

-Լավ հասցրեցի տանից փախել, թե չէ աղջիկս ու իր ամուսինը զանգահարեցին թե եկել եմ իմ տոնին: Մի կերպ հասկացրեցի, թե մի հիվանդ ընկերոջ մոտ եմ գնում ու կզանգահարեմ վերադառնալիս: Եթե մի րոպե ուշ դուրս գալի տանից, ապա դրանք կլինեին բնակարանիս շեմին:

Ծանոթիս առաջին գործը եղավ իր բաժակը լիքը գինիով լցնելն ու իմ բաժակում հաշված կաթիլներով գինի լցնելը:

-Բարեկամ, վաղը քո ծննդյան օրն է ու մի քանի ժամից այդ վաղը կզա ու դու քե՞ք անելու հավես ունես: Դա հասկանալի է, բայց իմ ծննդյան տոնին դեռ երկու ամիս կա:

-Հիասկացանք, քեզ համար ուրախությունն է՞ իմ ծննդյան տոնը: -Շինծու

государстве. Представитель американского общества сказал, что христиане такой метод обмана применяли всюду, где смогли.

После получения политической власти партия христиан, под руководством мафии изгоев приказала уничтожить все памятники Армении, книги и даже в церкви запретили говорить на армянском языке. Все дома для престарелых и больных, все дома для караванов и путников были уничтожены и построены были на их развалинах церкви, которые только занимались поборами и уничтожением целостности армянского государства. Они были уверены, что, если Армения и армяне исчезнут, земля Акоба станет их собственностью. Политическая партия изгоев так была уверена в себе, что и сегодня выступает против Армении и Армянского народа. Распродажа армянских земель Лениным они считали своей замечательной победой, а узурпация власти Турции и совместно с турками организация геноцида армян (240415) и арабов (040515) им дала новые стимулы. Шефа изгоев не могут понимать одну истину, что в армянских землях они спокойно смогли бы развиваться при армянах, а при отсутствии армян, армянского государства, другие их уничтожат полностью, да еще начнут их уничтожение во всем мире. Это диалектика жизни.

Уверенность лондонских банкиров изгоев, что уничтожение СССР им сошлось с руки, дала им надежду, что сойдет и поглощение РФ и других республик, а помощью суннитов могут проглотить Иран и Индию, даже Китай и т.д., станут властелинами мира. Не следует им сбросить со счета и то, что сунниты, турки, ихни друзья или подручные, их ненавидят в открытую и им недолго будет поменять карты.

*Новое тысячелетие станет эрой жестоких войн по уничтожению партийных народов, и не только их. Если не обуздать аппетит организованных дармоедов и не открыть глаза простолюдным, не избежать страшного.

* Я случайно узнал, что евреи называют себя сорта Семит и любое некрасивое слово в адрес семитов, т.е. при проявлении антисемитизма, каждому арестуют.

Придется для не знающих армянский язык и историю рассказать следующее.

Когда начался поток изгоев в Армению, они занимались попрошайничеством. Когда женщина изгой стояла на пороге и просила хлеба, другая армянка сказала:

-Дай хлеба стоящей на пороге.

Порога двери на армянском языке пишется «сем», «шем», а слово «на твоём пороге» –«семид», «шемида», так что сами евреи должны просить , чтобы их «семитами», нищими не называли, т.к. они уже не нищие.

* Когда в Риме хозяевами стали католики, первым делом подожгли библиотеку истории человечества. Они у власти и до них ничего не было. Католики ухитрились присвоить армянский эпос , по разному его исковеркать и дополнять некоторые данные из жизни изгоев кровосмешение, людоедство и многое еще липовое. Изгой знали, что Египет (самка командует) был под началом Армянского народа и выдумали историю, что земля Акоба была их «обетованной» землей , а египтяне их забрали в плен и переселили в Египет.

Однажды изгой шум подняли у «стены плача» , а журналистка радио Москвы жестко сказала по радио:

-Чего там придумали вранье, эта земля же ваша вторая родина.

Оказывается не только армяне знают историю, но и другие. Знают, но правду не говорят до конца. Каждый «хозяин» играет свою игру, надеясь когда то очутится наверху!

Не так давно были изданы следующие материалы:

://rnod.h1.ru/stat/faraon.html статья «Завещание Фараона»

1. Переселение еврейских племён из Египта(exodus)- это фикция.

2. Держава Давида -по БИБЛИИ распростиралась от Ефрата до Средиземного моря- никогда не существовала.

Видимо им понравилась история Давида Сасунского и земли его отцов с гор Сасуна они представили миру как свои.

Правда, что змея кусает согревающего.

Даже имена и дела армян они рекламировали как свои, присвоили без застенчивости.

Остальное в другой раз, но сейчас приведу мои некоторые доводы о возможности страшного наказания изгоев со стороны евреев. Последние знают, что центр иудеев внес в фонд Гитлера 6000 000 000 марка для уничтожения восточных евреев.

Ենդացկոս ձևանալով ասեց ի՛նձ ծանոթս:

Երկուս էլ մի լավ ծօծաղեցի՛նք ու շարունակեցի՛նք մեր նախատոնական քեֆը: Երկու ծամ հետո սկսվելու էր նոր օրը ու մենք պետք է տոնեի՛նք ծանոթիս իսկական տոնը: Իմ ի՛նձ ծանոթը հիանալի ընկեր էր 50 տարի, բայց ես նրան միայն ծանոթ էի անվանում, որովհետև միասին ոչ մի աշխատանք չէինք անում, միայն գրուցում էինք, հարմար առիթին, մի լավ ուրախանում: Նա ուներ ծայն, որն ունենալ կցանկանար ցանկացած հայտնի երգիչը: Ես չէի կարողանում հասկանալ, թե ի՛նչպես են իմ հարեկանները իմանում իմ ծանոթի հյուր զավը ու դադարեցնում են իրենց կողմից ստեղծվելիք աղմուկը- ջրի ծորակները չէին բացում, ոչ մեկը չէր ստածում լողանալ, միջանցքում դռները անաղմուկ էին բացում ու ծածկում: Ես միայն գիտեի, որ հարեկաններս մեծ հաճությամբ էին լսում իմ ընկերոջ երգերը: Նրանք ինձ ասել էին, որ իրենք էլ իրենց բնակարաններում խմիչքի շիջ են բաց արել ու խմել և իմ ընկերոջ, և իրենց կենացը: Մի հարևան ամեն թե ներքևի հարկի որոշ բնակիչներ իրենց խմիչքով և ուտելիքով իսկույն հյուր են գալիս կողքի բնակարանին ու լսում են իմ ընկերոջ հոգեշունչ երգերը, անգամ խնուն են իմ կենացը, որ ես էլի ապրեմ ի ուրախություն բոլորին:

Ես ու ընկերս գրույց էինք անում, երբ դռան զանգը հնչեց պահանջկոտ: -Դարեկան, մի ծամ է սպասում ենք ու ոչ մի կաթիլ չենք խնում: Դա ծիշտ գործ չէ: Կներես, բայց ծեր տոնը մեզ էլ է տոն:

Ես չհասցրեցի մի բան ասել, երբ սեղանս երկարեցրին ու նրա վրա շարեցին իրենց հետ բերած ուտելիքներն ու խմիչքները: Եկածների երկուսի կանայք իրենց ամուսինների աթոռները հեռու քշեցին որպեսզի երգի շունչը չփակեն: Մի խոսքով սենյակս դարձավ համերգի դահլիճ ռեստորանի կենտրոնում :

Գիշերվա կեսին ի պատիվ իմ ընկերոջ ծննդան օրվա հարեկաններս իրենք երգեցին իրենց կանանց հետ երկծայն ու անհետազան:

-Մայրս ասում էր, թե ես գիշերվա երեքին են ծնվել: -Ասեց ծանոթս ու իր կախովի պայուսակից հանեց «Դվին» կոմյակի շիջը: Նա միշտ իմ վրա կարծանում էր, թե ես ինչու՞ լուրջ դեկավարի մնամ թանկարժեք պորտֆել չեմ օգտագործում, այլ ինչ որ տոպրակ են ուսիցս կախում: Ես էլ փողոցի մեջքտեղում նրան ստիպեցի բացել իր պորտվելը: Պարզվեց որ պորտֆելում թղտի մի կտոր էլ չկար և որպես գիտական նյութեր միայն ուտալիքներ ու խմիչք էր տեսվորված:

Այդ օրվանից հետո իմ ընկերը պորտֆելի փոխարեն ուսից կախվող պայուսակ էր իր հետ աշխատանքի տանում:

Մենք շարունակեցինք մեր անաղմուկ և ուրախ քեֆը:

-Դու շա՞տ ազգականներ ունես:

-Երեկանի բնակչության կեսը:- Ասեցի ես վստահ:

-Ո՞վ է քեզ հաճախ հիշում:

-Ինչուլս ստացած մեկը:

Ընկերս ծօծաղեց ու ասեց, որ ինքը մի աղջիկ ունի, որին ինքը շատ է օգնել ի հուշ իր կնոջը:

- Նա իմ ծննդյան տոնին է հիշում ու հյուր է գալիս իր սկսա ընտանիքով:

Մեկ էլ զանգահարեց հեռախոսը: Ընկերոջս աղջիկն էր խոսողը: Ես ծայնս այնպես քնկոտ ու երկարացրած արեցի, որ նա հավատաց ինձ և ենթադրեց, թե իր հայրը երեկի որոշել է ամուսնանալ իրենից զաղտնի:

-Պատկերացնու՞մ էր: Այդ տարիքի նշամարդու հետո կամուսնանա միայն նրա բնակարանի վրա այք դնողը:

-Գուցե նրա ապագա կինը ինքն էլ ունի լավ բնակարան և իրեն հետաքրքիր է միայն ընկերությունը քո հայրիկի հետ:

-Դիմա մարդիք այնքան ազահ են, որ ոչ մի ազնվություն չկա: Իսկ դուք չգիտե՞ք, թե հայրս ո՞ր գիշերային ռեստորանում կարող է նշել իր ծնունդը: -Աչցիկ ջան հայրիկիդ գործերից չգիտեմ, զանգահարիր վաղը ես շատ հիվանդ եմ ու ինձ քնել է պետք:

Ընկերոջս աղջիկը կիսաչոր բարի գիշեր մաղթեց ու ստիպեց գրել իր բջջային հեռախոսի համարը և իրեն իմաց տալ, եթե հայրը կգա ինձ մոտ ինձ տեսության:

Ես արագ ցած դրեցի հեռախոսափողը ու ինքս լցրեցի կոմյակ երկուսիս բաժակներում:

Այդպիսի՞ էլ կյանքի կատակ

1. Մեկը հայտնեց, թե բժիշկը իր մոտ 15 հիվանդություն է հայտնաբերել: Ասեցի մեկ- մեկ թող թելադրի, խորհուրդ կտամ:

-Ի՞նչիս է պետք քո խորհուրդը, ես եղել եմ - (սկսեց թվարկել հայտնի մասնավոր հիվանդանոցների, հայտնի բժիշկների անունները):

-Բարեկամ, Դու 70 տարեկան էս , կյանքիդ մեջ բժշկի գնացել էս: Այս բանի տարին քո մի տեղը ցավել է:

-Ո՛չ:

-Կներես, բայց դու ինձ համար կամ հոգեկան հիվանդ ես , կամ էլ ցնդած մեծախոս: Էլ ինձ չզանգահարես: :

Բախտս բերեց, ծանոթս հասկացող եղավ:

2.

Զանգահարեց Ռոմիկի աղջիկը ու ասեց թե իր հոր տարին պետք է նշիլ, իսկ ես կցանկանամ ներկա լինել, ցուրտ է, տեղը հեռու:

Ասեցի թե տաք կհագնվեմ ու մեքենա կվարձեմ:Նա ասեց թե պատմաբանը չի ցանկանում տեսնել իր հայրիկի մոտ ընկերներին ու մեկ էլ գռաջ, թե ինձ էլ, անծանոթս, չի ցանկանում տեսնել:

- Երեկի քեզ քնել է պետք: - Ասեցի ես ու ինքս շուտ քնեցի, երազում անգամ զարմանալով զարմանքի զարմանքի վրա: :

Почему то не показывают варшавскую трагедию простых евреев и не говорят, что этому причина политика их шефов, направленной против простых людей собственного народа. Солдаты войны, рассказывали, что во время оккупации Варшавы немецкое командование предлагал руководителем еврейской общины уничтожить Армянскую общину Варшавы и получить право жизни.. Аналогичное предложение немцы сделали руководителям Армянской общины.

Армяне не согласились уничтожить ни евреев и никого другого, а шефы иудеев дали согласие. Затем немцы копии подписанный вожаками иудеев документа приклеили на стенах домов Варшавы , добавляя слова, мол народ согласившись уничтожить другого народа не достоин жизни и начали уничтожение еврейского района.

Только, почему то, присвоив себе армянский эпос переписчики ввели страшные доведения из истории изгоев. Руководители иудейской племена перебрали членов иудейской партии из территории их обитания (Йемена ? !) в новые, подаренными армянами, земли, и не только начали присвоить себе армянский эпос, но туда ввели и страшную бль об уничтожении ими, изгоями, своих хилых детей, мальчиков до пяти лет?! Вот какие герои профессиональные убийцы и людоеды были они. Однако они записали, что убежали из плена Египта и убыли мальчиков египтян до пяти лет. Это они считают нормальным явлением и всемерно обижаятся на немцев, которые не выполняли договор, не успели уничтожить всех евреев и евреек на востоке от Германии . Изгои написали, что они из египетского неволя (?) убежали в обетованную землю, т.е. не армяне им разрешили жить на своей земле, а армянская земля была их обетованная земля. Такой наглости в истории видимо еще можно встретить и где то.

Здесь следует вспомнить, что Египет был частью Армении. Имя Египет на армянском означает «женщина командует».

В Москве и в других городах мира, часто встречаются агитаторы, которые агитируют в пользу партии иудеев. Они бога называют Йегова (это есть сочетание двух слов армянского языка – «ԵՎ» (и) + “հով” (тень). На вопрос каков хозяин, ответили:

– И кормит (или работу дал, или землю дал) , и защищает.

Здесь следует многое еще объяснить, но в другой раз.

Когда агитаторам спрашиваю о части сказки их истории по уничтожению детей, задаю вопрос:

-Ваши рекламируют обиду на Гитлера, который мол убывал врагов своей партии -членов иудейской партии, хотя он это сделал с помощью тех 6 миллиарда марок, которые были подарены иудейским центром для уничтожения восточных евреев, не имеющих собственное дело.

Вернувшиеся с войны солдаты, офицеры, сказали, что уничтожением евреев занимались какие – то особые группы, в которых не было немцев.

-Почему не обижаетесь на тех, которые учат вас убить детей людей других образований, почему показываете уважение памяти какой то выдуманной детоубийцы.? Кроме того, хвалите людоедство, половую связь между всеми членами семьи? Ведь ваши творцы переписав армянский эпос его видоизменили с разными прибавками истории племена изгоев, дабы не забывать свои привычки и использовать их при надобности.

Они, как правило удивляются, а затем начинают доказывать, что сами борются против таких отношений, против этих учений...! ? !? Так утверждают миссионеры иудеев, которые для маскировки своей деятельности создают новые секции под новым названием «верующие».

Партия изгоев стремилась присвоению Армянской земли и уничтожению евреев, которые их ненавидели. Она так увлеклась идеей уничтожения Армении, что не только встали во главе Турции, новоиспеченного Азербиджана, Грузии, но и ухитрились с помощью бывшего СССР закрыть железную дорогу в сторону Армении. Самое смешное, что если Армения закрыла бы границу с Грузией, то сельскому хозяйству Грузии негде было бы продать свою продукцию и сами крестьяне Грузии начали бы их уничтожить.

Сегодня они продолжают уверенно командовать в России. Что будет завтра? История скажет!.

150709 интернет сообщил, что во Франции восстановились антисемитские группы, убийц семитов. Что будет потом?

Интернет подчеркнул, что в германии продолжается необъявленная война против мусульман, подопечных партии изгоев. Однажды немецкие рабочие металлческими цегями избиили рабочих турок в их общежитии. Правительство Германии запретило ввоз в страну дешевых турок.

«Մեծամտությունն ու միամտությունը» անունով տղերանց իրենց տունն էլ է քանդել իր ժամին: Դրանք էլի են շարունակում մնալ նույնը մինչև մի նոր «տղերքի» սևն էլ տա թշնամին, միտք էլ չունեն ուրիշը դառնալու անգամ բնագրով էլ զգալով, որ հերթը իրենց էլ է հասնելու: Թշնամին կազմակերպված կուսակցություն է, իսկ «տղերքը» եկեղեցու սուրովի ոչխարը միշտ էլ վստահի որ արածելու տեղ կգտնեն, եթե ոչ մի բանի չխառնվեն:

Ասեցին թե «ՏԱԾԻՐ» ֆիրման լրջաիր է հրատարակում կատարողին, իսկը ժծադ: Այդքան հարուստ «Տաշիր» ու այդքան անզգույշ, անշրջահայաց ու այնքան էլ ժխտ, որ չի վարձել գոնե մեկին այդ հանումայանի -հայոց ժողովրդի թշնամուն- ճանաչելու, նրան առաջարկողներին ճանաչելու ու գիտավոր առաջարկողին բացահայտելու համար:

Հայոց ժողովրդի թշնամին ցանկանում է վերացնել այդ «ՏԱԾԻՐ»-ը ու մաս- մաս կուլ տալ: Անհրաժեշտ լուրերի ամենալավ տեղը խմբագրությունն է և վստահված խմբագիրը:

Մի անգամ Իսրայելի ֆուտբոլի խմբին Կալմիկիայի պրեզիդենտը չեղունեց Կալմիկիա ելույթի համար: Հուդայականները կատարողին, անգամ շառ գցեցին պրեզիդենտի վրա թե շահմաթի տունը Կալմիկիայում պրեզիդենտի գողացած փողերով է: Վերջապես հեռացուցնով թե թերթում ելույթ ունեցավ Կալմիկիայի տաղանդավոր պրեզիդենտը և բացատրեց մարդկանց թե Շահմաթի տունը իր համար չի պատրաստել որ շահմաթի տունը պատրաստվել է շահմատ (շահ ունենալ և մատ անել, այսինքն լինել հաղթողը) խաղացողների համար ու հանրապետության կուլ-տուրայի ֆոնդի հաշվին: Պետության մեջ հազարավոր մասնավոր փյլվաներ կան որոնք ավելի մեծ ու ճոխ են Կալմիկիայի շահմաթի տանից բայց հուդայականները այդ չեն տեսնում:

Մի օր էլ կպան թե Կալմիկիայի պրեզիդենտը իր պաշտանն օգտագործում է իր ապագա ընտ-րությունները շահելու համար: Դրանք ձայնը կտրեցին այն բանից հետո, երբ հեռուստացուցնով մի պաշտոնիա ասեց որ ճիշտ է անում, նա իշխանության ղեկավարն է և բնական է իր ընտ-րությունների համար օգտագործել իր իրավունքները:

Հուդայականները որոշեցին մի այլ վնաս տալ Կալմիկիային: Նրանք հաջողեցրեցին կալմի-կիայի հայ դեպուտատին համոզել հայ ժողովրդի թշնամու Արթուր հանամյանի ղեկավարությամբ ստեղծել լրագիր «ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ» անունով: Այդ դեպուտատին ցույց չէին տվել «ՄՏՈՐՈՒՄ» լրագիրը, որտեղ հանամյանի մասին կար գրված երկու հոդվածներում: Կարողացեք ու իմացեք, թե ես ինչու՞ եմ նրան թշնամի համարել:

ԱՐԱԳԱԼՅԱՆ-ի տիրոջ ոտքի տակը քանդեց այդ հանամյանը (իմ կարծիքով) իման էլ կքանդի «ՏԱԾԻՐ»-ի հիմքի տակը: Հիմա կասեք թե ես վնասում եմ ուրիշի շահերին, իսկ ինչու՞ չպետք է պաշտպանեմ Հայոց ժողովրդի այսինքն և իմ շահերը:

«ՏԱԾԻՐ» էք թե «Կոստյում» ուշադիր եղեք, գործի մարդուն վոչխար լինելը պատիվ չէ, անկախ նրանից թե քիթներդ տնկած կբայլեք թե կխոսեք ճռռռ:

ՏԱԿԱՆՔՆԵՐԸ

Երեվի պետք էր այս բաժինը սկսել ԵՐԵՎԱՆ ռեստորանի անդաս-տիարակ ու տակալք դիրեկտոր Լյուկիցի ու նրա տեղակալից, «ՆԱԾ ԳՎՈՐ» ռաստորանի ադմինիստրատորից, «Անտիկ » ռես-տորանի անդաստիարակ ծառայախմբի ու անվորակ ճաշերի ու հիանալի նվագողների մասին: Գուցե պետք էր պատմել անդաս-տիարակ ու խաբեբա երգչուհի Անժելա Ստեփանյանի մասին, կամ էլ այն երգչուհու մասին, որը ինձանից ինչորեք իր երկու խումբ նվագողներին ամեն ամիս աշխատավարձ տալ (իսկը հեքիաթ) թե չէ էլ ինձ չի բարեվի հանդիպելիս: զգվանքի արժանի «Ավարդուստ» տոմսավաճառի վարմունքից սրտխառնոց ստանալիս և այլն: Սրանց մասին, ըստ իրենց հպարտօրեն արված թույլությունան հի-ման վրա, կաշխատենք Ձեզ ծանոթացնել մյուս անգամ:

Այս անվան տակ մենք կներկայացնենք տարատեսակ ան-ամրթների, պնակալեզների, զարմանքների, ժողովրդի թշնամիների, առանց որոնց չկա որևէ հասարակություն: Որոշ տեղերում այդպիսիներն աշխատում են իրենց ներքինը չբացահայտել, որոշ տեղերում էլ այնքան են լկտիանում, որ ատում են (համարյա). -Լավ էմ արել (լավ եմ անում), ի՞նչ կարող եմ անել:

Իրական կյանքում այդպիսիներին ստակացնում են, որոշ դեպքերում կենդանի են թողնում, որպես տակալքի օրինակների ի ցույց այլոց: Մեր ակնարկներում ոչ մեկին վիրավորելու միտում չկա: Այն ինչ գրված է որե՛վե անձի մասին ասված է իրենց անձամբ, ակզամ իրենց համաձայնությամբ ես իրավունք եմ ստացել գրել իրենց մասին ինչ որ ցանկանամ: Այդպիսիներին ես ասել եմ, որ ես ոչ մի ցանկություն չունեմ իրենց մասին ինչ որ վատ բաներ գրել, քանի որ նրանք վատից վատթարն են, միայն կիրատարակեմ այն իրականը որի կրողներն իրենք են: Այս մենք նշեցինք, որ որևէ մեկը իրեն ներացած ցույց չտա, մեզ էլ չհամարձակվի բողոք անել , թե խիտն ենք գրել: Նշեմ, որ եթե մեր կողմից մեկը անվանված լինի որպես «հիմար» կամ «սպուշ» կամ նման այլ բառով, սպա այդ բառերը վիրավորանք չեն: «Ապուշ»

2006 году пресса сообщила, что рабочие Казахстана убили 6500 рабочих турок, которые были активистами переворота и создания подвластной Турции земли. Уничтожение турок суннитов прошло по всей средней Азии, в государствах которых заметили участие турок в организации дебош для захвата власти.

Английские банкиры изгои надеялись на суннитов турок для захвата власти в Иране.

Когда то они организовали вопрос вооруженного захвата большого куска Ирана суннитами, но Иран выставил 150 000 ополченцев, готовых уничтожить разбойников суннитов и все затихло. Сегодня суннитов, активистов алкайда уничтожают даже в Пакистане. Подручные изгоев начинают терпеть поражения, хотя активно помогают изгоям укрепится в Ираке, в Грузии и Азербайджане, детищем Ленина.

Горбачев и клика организованная изгоями и суннитами взорвали мощную бомбу, геофизическое оружие в Армении и убили 400 000 тысяч мирных жителей. Его соратники людоеды и до сих пор живут в орденах и почете среди таких же людоедов.. Затем в государстве, которое называлась СССР в городах Сумгаит, баку организовали геноцид армянского населения, а затем военный министр СССР гнал советские войска на земли Арцаха и всеми средствами армии начал уничтожение жителей армян. Вот те СССР. Народы СССР уже были в капкане шпионов изгоев и других. Придет время, как говорят русские женщины, или они, или их ни отпрыски ответят за все.

Я бы не желал страшную участь отпрысков этих убийц.

Профессор института теологии русской церкви Куряев издал в газете «ИЗВЕСТИЯ», а также передал сообщение по интернету постулат христианской церкви:

«Если Господь промыслом своим свел пути сатаниста, который свое ритуальное убийство совершает над человеком, с самим этим человеком, значит, Господь решил, что для этого человека именно такой исход из земной жизни будет самым коротким путем в благу вечность.

Такого рода уверенность нужна нам сегодня».

Оказывается геноциды организовал христианский бог для скорой имплантации новых душ старим членам рая. При Сталине по сообщению «mail.ru» растерзали и убили 50 000 000 000 жителей СССР, в Чили, Индонезии и в других местах тоже убили много миллион мирных граждан и опять раю нужны новые души. Т.к. Армян мало убили по промыслу господ, Горбачев организовал по приказу бога убийство армян в Сумгаите, и других местах, взорвал еще бомбу и уничтожил 400000 жителей Армении. В рае много старых душ, их надо заменить новыми. Говорят в раю мусульманского бога уже размещен дух жены Горбачева, а его место зарезервировано за прилежное исполнение постулата джихада.

Во какие дела

Однажды в НИИТавтопроме, в коридоре встретил радостно выходявшего из лифта здоровяка. Он видимо ростом выше меня был на 50 сантиметров. Он улыбался во всю и обнял меня своими лапами и хохочет.

-Ты против евреев? - Вдруч серьезным голосом сказал он. Я удивился, литейщик и такой тупой. Хочу освободиться от его лап, но никак. Я сумел немножко переместить мое тело и ударил по луже сердца этого хохмача. Он мгновенно отпустил меня и долго пришел в себя.

-В Сибири говорят, что их ни квартиры в новых домах занимают армяне с района «землетрясения»

-Когда будешь в Сибири, объясни им, что в новых городах Армении дали работу и квартиры 200 000 жителей Сибири и я никогда не слышал слова возмущения, хотя в Армении была страшная безработица и нехватка квартир, если ты еврей, а не член партии изгоев.

Пошло время и опять на площадке лифта встретил этого здоровяка. Он уже не рискнул обнять меня. Я спросил, передал он сибирякам мое послание. Он отказался своих слов о возмущении сибиряков и стался быстро уходить. Человек, который отрицает высказывание своих слов это уже не человек.

-Дорогой литейщик, ты не еврей, а член партии изгоев.- Сказал я и ушел по своим делам.

Я соседу по столу предлагал читать мой очерк: Конечно не забыл сказать, что «mail.ru», «yandex.ru», «—.uk» и русский офис находятся в руках партии изгоев и во всю вредят армянам. Правду в мешке не спрятать и постепенно изгой (из-за них и евреи) начнут нажать на себя врагов уже в виде аппаратов государств. Неблагодарность изгоев свалит на голову невинных евреев много бед.

բառը նշանակում է առանց ուշիմության խոսող, իսկ «հիմար» բառը նշանակում է նույն վայրկյանին առանց երկար ու բարակ մտածելու խոսք ասող: Պարզ է որ թշնամի բառը նշանակում է թշնամի, տականքը՝ տականք:

1) ՏԱԿԱՆՔ ԿԱՌԵՆՆԸ

Շատ տականքներ են տեսել, բայց Կառլեն Միկոյանի (միայն նույն ազգանունը կրողն է) նմանին առաջին անգամ: Նրան անգամ տականք ասելն էլ քիչ է, նրան պետք է անվանել Հիտլերի խոսքով — «արքանոցի տականք»: Որտեղից գիտեմ այդ Կարլենին:

Մի օր համերգադահլիճի սրահում պարզվեց, թե մոտիկ կանգնած մեկի ազգանունը Միկոյան է:

-Ռուք նույն ազգանունն էք կրում, թե համազգանուն էք Հանճարեղ Անաստաս Միկոյանի հետ:

Մեկ էլ այս ջանդաքով Կարլենը դեմքը մի տեսակ ծռմռեց:

-Ռեհ, նրա բախտը բերեց:

Այսպիսի անամոթություն են հոգեկան հիվանդից էլ չեի սպասի:

-Կարեն, ԽՍՀՄ-ում ապրելով ինչ որ շինարարական տեխնիկում են ավարտել ու ամբողջ մնացածը կյանքում մի առաջընթաց չես արել ու միշտ էլ հպարտանում ես, թե տեխնիկում ընդունվելու քննությունների ժամանակ ուրիշները թելադրության ժամանակ 24 սխալ էին արել իսկ ինքը 18 (իսկը հեքիաթ, թե 18 սխալով ինչպես է ընդունվել տեխնիկում):

- Անաստաս Միկոյանը քո տարիքին ամենաքիչը 6 լեզու գիտեր գերազանց, 128 թվերի մասնտիսասները գիտեր անգիր և այնքան տաղանդավոր բնածին կազմակերպիչ է եղել, որ քո տարիքին դեկավարել է անդրկովկասի կոմունիստների հետախուզությունը:

Կարենը լռեց, բայց մեջ ընկավ մի տարիքով մարդ, որը հարցրեց թե ո՞ւմ մասին է խոսքը, իբր իմ խոսքի ժամանակ ինքը արտասահմանում է եղել:

Կառլենը անփոյթ ասեց.

-Անաստասի մասին է ասում:

-Ահ՛, լա՛մ: -Փլթթթոն ասեց այդ տարիքավոր մարդը, որը Կառլենի հորեղբայրը դուրս եկավ:

-Կարեն, քո հորեղբայրդ պատերազմի ժամանակ էշ պահո՞ղ է եղել: Կարենը լռեց:

Պատերազմի ժամանակ Մոսկվայում պետության քաղաքական իշխանությունը իրենց ձեռքը վերցրածները շարունակում էին երկիրը քայքայելու գործը: Նրանք անգամ հարկ դրեցին էշերի վրա, որոնք լեռնցիների միակ տեղափոխման ուժն էին կազմում:

Լեռնցիներն էլ էշերին պահում էին մի մեծ ախոռում, գյուղից դուրս ու ամեն մեկը առավոտյան գնում էր իր էշի հետևից:

Ես մի քանի փուլ գաբմազա ու գևազի կոֆե խմելու, որպեսզի մի քիչ քնկոտություն գա իմ վրա ու չգայրանամ:

Անցան տարիներ ու 2008-ին այդ Կառլենը խնդրեց իրեն օգնել իր համար կարելիոր գործում: Ասեցի, թե կօգնեմ, կանեմ լավություն: Մի շաբաթ հետո գանգախարեց ու ասեց որ իմ օգնելուց հետո ինքը կունենա օրական 3000 ռուբլի մաքուր շահույթ ու ամեն օր ինձ կվճարի 1500 ռուբլի:

-Այ Կառլեն, ասել եմ, թե կօգնեմ նշանակում է կօգնեմ, ես փողի հարց չեմ դրել ու ինձ քո փողը պետք չի... Ասել եմ լավություն կանեմ, նշանակում է լավություն կանեմ: Մի քանի օր հետո սկսեց ասել թե այդ գործից ամեն օր ինքը կունենա 2000 ռուբլու մաքուր շահույթ ու ինձ ամեն օր կվճարի 1000 ռուբլի: Նորից ասեցի թե լավություն կանեմ, ինձ քո փողը պետք չի: Սա էլ ամեն օր գանգախարում էր ու համոզում, թե ամեն օր ինձ կվճարի 1000 ռուբլի և բացատրում էր թե այդ շահույթը որտեղից է ստացվելու: Որպեսզի դրա խոսելուց սիր-տս չխառնի ես հեռախոսի կողքին միշտ դնում էի թախտուսի ջրի շիջը: Մի օր էլ իր խոսակցության ժամանակ իրեն բջջային հեռախոսով մի կին գանգախարեց ու ինքը նրան, իր սիրուհուն, խոստացավ Սոջի ուղարկել դրամ:

Ես հիշեցի մի պատմություն: Ասում են մի ժամանակ մի քանի գրողներ իրար պատմում են թե իրենց կանանց որտեղ են ուղարկել ամառը հանգստանալու... Գուրգեն Մահարի անունով մի գրող հեգնական հարցնում է Չարենցին.

-Չարենց, քո կնոջը ո՞րն է ուղարկելու հանգստանալու:

-Այս ամառ մտածել եմ ինքս իմ կնոջն օգտագործել:

Երեկոյան գանգախարեց այդ Կառլենը ու խնդրեց աշխատանք տալ իր տղային, որը կփոխի իմ բնակարանի լուսամուտները 40 000 ռուբլով:

Որպեսզի մի նոր հեքիաթ այդ անամոթը չպատմի համաձայնվեցի վճարել իր տղային 40 000 ռուբլի նոր լուսամուտների համար:

Մյուս օրը երկար սպասեցի դրա տղային: Մեկ էլ հեռախոսը հայտնեց, թե իր տղան գբաղված է, չի կարող գալ: Իսկապես որ դա հիմար է, այն էլ ջոկովի ու լկտի, մտածեցի ես ու գևազի ճաշելու:

2008 թվականին, դեկտեմբերին գանգախարեց Կառլեն Միկոյանը, որն ասեց, թե արդեն իր նպատակին հասել է ու մոռացավ ասել «շնորհակալություն»: Մի քանի վայրկյան լռելուց հետո նա ասեց.

Я соседу по столу предлагал читать мой очерк :

2)

В чем интерес следователя

Конечно в деньгах, скажет читатель. А в каких деньгах? Конечно в тех, в получении которых он уверен.

Так как я не знал в каких деньгах уверен следователь, оказался в отделе милиции недалеко станции метро «Отрадное» и спросил дежурной как узнать результат расследования убийства моего знакомого, ведь прошли уже три года.

Знакомый дежурный милиционер сказал, что следственный отдел находится в новом здании и рассказал как быстро найти его.

В коридоре была открыта одна дверь и то дверь кабинета следователя.

Следователь был занят визуальным изучением нескольких бумаг, расставленных на его рабочем столе. Он видимо не смог ориентироваться с какого дела начинать работу.

Наконец он спросил:

-По какому делу Вы?

-Я по делу убийства моего знакомого. Один писатель, «Раф Леран», издал книжечку, в котором он описал весь процесс организации убийства и указал фамилии убийц. Такая книга имеется у такого то и можно докончить расследование убийства моего знакомого художника. Я передал ему мое заявление.

Следователь мое заявление положил в какую то папку и начал продолжать усиленный просмотр разложенных перед ним несколько разных дел.

Позвонил дежурный отдела милиции и спросил о моем заявлении.

Следователь сердито ответил:

-У меня времени нет, передо мною шесть дел арестованных воришек рынка.

Дежурный милиционер что то невнятно сказал по телефону и прекратил разговор.

Я еще раз смотрел на этого удивительного следователя и направился к выходу из здания следственного управления района.

Конечно читатель спросит, мол почему убили нищего художника, который жил продажей своих статей по вопросам истории и религии. Он просто раскрыл обман партии изгоев, которая все исторические работы, а также труды известных теоретиков религии армянского происхождения представила миру как работы евреев.

Даже один еврей (видимо он является членом партии изгоев, которая Гитлеру подарила 6 000 000 000 марка для уничтожения восточных евреев) , знакомый моего знакомого, сказал, что правильно сделали, что убили художника, который себе позволял раскрыть обман мафии евреев и восстановил аваторство армян на материалы, которые евреи представили миру как свои.

Я просто удивился. В 21 веке человек позволяет хвалить убийство художника армянина, пишущего о правде, а убийство евреев где то считает кощунством. Хохма всех веков, в течении которых человек написал статьи.

Может быть из-за таких убийц в Франции и Турции начали организоваться группы антиевреев, которые стали убывать евреев, совсем не разбираясь, что убийцы не евреи , а изгои.

Видимо мафии изгоев помимо групп убийц интеллектов других народов, евреев, придется создать и группы убийц по убийцам евреев, что приведет совсем не тем результатам! А как насчет следователя? Эту тему придется читателю раскрыть для себя.

Сосед по столу просто молчал.

* Я закончил свой пир с соком и вышел из зала. Надеюсь, что он постарается самим найти ответа на свои вопросы. Он все таки молодец, спросил чужое мнение, значит он считает себя нормальным человеком и поступает как нормальный. Может быть он задал вопросы «по заданию»? Это его дело работы и совести.

* *

Մայիս ամսին

համերգադահլիճի նախարահում մեկը բողոքեց, թէ հայերը Մոսկվայում չունեն մի սենյակ իրար հետ հանդիպելու, միասին աշխատանքներ կազմակերպելու, ուրախա-նալու համար: Ես էլ ասեցի թէ թող մինչեւ շաբաթվա ժրջը իր երեք ծանոթների հետ դիմումներ գրեն ու ստեղծենք հայկական ընկերություն, որից հետո սենյակ ստեղծելը կլինի հասարակ գործ: Նա համաձայնվեց ու խնդրեց իր խմբի համար աշխատանք գտնել:

Ասեցի թէ մի ռուս կին դեկավարի պետք են չխմող շինարարներ իր վրա վերցրած պատվերները կատարելու համար: Այդ խմբապետին մեկ էլ հանդիպեցի դեկտեմբեր ամսին: Նա ներշնչեց ձայնով ասեց թէ իր խմբի համար աշխատանք չեմ գտել:

-Հարգելի, դուք ձեր երեք ծանոթով Եթէ ուժ ու ժամանակ չեք գտել 4 դիմում գրելու համար, ես ինչպե՞ս կարող էի ուրիշ դեկավարի վստահեցնել, թէ դուք լուրջ մարդիք էք և որակով կկառուցեք պատվիրած անառակոցները: Այդ կյանքի կատակասերը պապանձվեց: Զգուշացեք տարատեսակ ջրիկներից:

-Գիտե՞ս, ուրիշին անվճար լավություն անողը հիմար է:

Այս խոսքերը նա ասեց մի քանի անգամ, ամեն կրկնելիս ավելի մեծ հեղանակի ցանկությամբ:

Երեվի մտածել է, թէ արդեն ամեն օր ինքը ինձ է հանձնում 1500 կամ 1000 ռուբլի ու քիչ է մնացել ինֆարկտ ստանալ և այդ վահից ազատվելու համար ինքը հանդես է գալիս որպես գյաղա ու ջրկովի ապուշ: Ես ամեն անգամ իրեն ասել եմ թէ խոստացածս լավությունը կանեմ ու ինձ փող պետք չէ: Էլ ի՞նչ լավություն, եթէ վճարովի է: Նա էլ մոռացել է իր ամիսներով խնդրելը ինձ արպես միակն իրեն բարին ցանկացողի, որպեսզի ես լավություն անեմ: Հիմա էլ այնքան իրեն հանձարեղ է կարծում, որ փողի անունով ինձ լավ խաբել է, հիմարի տեղ է դրել: Այդ տականքին ես ասել էի, որ գործարքը ես անում եմ միայն պայմանագրով, իսկ լավությունը ձրի: Որպեսզի այդ աղբա-նոցի տականքը շատ չհրճվի իր գյաղայի վարմունքում, ասեցի.

-Լավություն անողը հաճույք է ստանում իր լավությունը անելուց:

Այս միտքը կրկնեցի մի քանի անգամ, մինչև այդ աղբանոցի տականքը համաձայնվեց, որ ես ճիշտ եմ ու առաջարկեց իր ծանոթուհու ծառայությունից օգտվել ու թարգմանել իմ գրածը ֆրանսերեն:

Ես բախտ ունեցա այլևս այդ աղբանոցի տականքի ձայնը չստել:

*Նախքան այդ տականք Կառլենի մասին ակնարկս գրելը գրել էի դիմում ՄԱԿ-ին, որպեսզի թույլ չտրվի հանձարեղ մարդկանց ազգա-նունը կրել անբաններին ու մարդկության տականքներին, բայց մինչև նամակս ՄԱԿ-ին հասնելը, միջև նրանք մի տաս տարում այդպիսի որոշում ընդունեն վնաս կլինի շատ անտեղյակ երիտասարդներին: Ես էլ որոշեցի այդ տականքի մասին հրատարակել իմ լրագրում:

Եթէ դուք հասնեք, թէ այդ տականք Կառլենը ուրիշ անունի է արժանի իմաց տվեք: Ձեր կարծիքը կիրառարկվենք խաջորդ համարում:

* * *

Մարդիք խղճով ծիծաղ կանեն,
երբ կփրկեմ առանց հախն առնելու,

Այդ ասողանց ժպիտ կանեմ,
որ մեծ գարմանք մի չանեն,
թէ ինչո՞ւ եմ առանց շահի
ինձ դիմողին միշտ օգնում,
չեմ մտածում, որ օգնածիքս
միշտ էլ պարտք են ինձ մտում,

Ի՞նչ իմանան խղճով մարդիք,
թէ ի՞նչն է ինձ խիղճ տալիս,
փողն ինձ համար ի՞նչ մի կարիք,
երբ խնդում է իմ հոգիս:

090509

Երեվի ոմանք կասեն թէ ինչո՞ւ եմ օգտագործել «աղբանոցի տականք արտահայտություն» : Այս արտահայտությունը իմը չէ, Հիտլերինն է: Հիմա մի անհամբեր իսկույն կհարցնի, թէ ես որտեղից գիտեմ Հիտլերի խոսքերը, որտե՞ր է եմ կարդացել: Ասեմ, որ հուզվողները շատ չհուզվեն: Պատերազմի վերջին , թէ հետո, մի շատ փոքրիկ գիրք գնեցի «Լենինը և Հիտլերը Տոլստոյի մասին»: Այդ գրքում Հիտլերը Տոլստոյի մասին ասել էր, թէ նա «աղբանոցի տականք է»:

*

Այդ տականք կառլենը ու իր նմանները շատ չգարմանան թէ 2008 թվականին ինչքան միամիտն եմ եղել, որ միայն լավություն եմ արել ես կհիշեմ 3-ք դեպք 20-րդ դարից:

Գուցե այս դեպքը որոշ գյաղաների կսովորեցնի տարբերել լավություն անելը շահով գործ անելուց:

*

Մի օր **Ռոմիկն ասեց**, թէ իր գործը շատ վատ է, իր պրոեկտած քարածուխի մեքենան հանքում չի աշխատում: Եթէ հարցը չլուծի իրեն աշխատանքից կհանեն:

Դա մեխքս եկավ, վզին հիվանդ կինն էր ու փոքրիկ աղջիկը:

Դրա համար մշակեցի նոր հիմունքներով աշխատող նոր կոնստրուկցիայի քարածուխ քանդող սարքավորում: Գծեցի գծագիրն ու Լվիրեցի իրեն:

Որոշ ժամանակ հատու նկատեցի, որ տղաների մոտ հավաքի գալիս այդ Ռոմիկը ուրախ է և վստահ: Ես էլ ուրախացա, մտածելով որ իմ ստեղծածը արդարացրել է իրեն:

Անցել էր երկու տարի ու այդ Ռոմիկը էլ չկարողացավ փորում պահել գաղտնիքը և բոլորի մոտ ասեց, որ իմ գծածի համար պատեն ես ստացել ու ամեն տարի մի նոր հանքում են տեղադրում իմ գծածով պատրաստած քարածուխ քանդող անխափան աշխատող մեքենան:

- Այ Ռոմիկ, մենք ասելով հասկանում ես քո դիրեկտորին, տեղակալին այլքին:

Նա հաստատուն ձայնով ասեց.

-Այո:

- Հեղինակը ես եմ ու քեզ փրկել եմ քո խնդրով, որպեսզի քեզ

աշխատանքից չհանեին, իմ ազգանունը ինչո՞ւ չես գրել: Ամեն տարի էլ միևնույն քարածխահանքից շատ փող ես ստանում, իմ բաժինը ինչո՞ւ չես բերում:

Դա պապանձվեց:

Կողքերիս կանգնած էին Սազարյան աշտոյը և Կիմը:

Կիմն ասեց.

-Որ սատկեիր ավելի լավ կլիներ:

Անցան էլի երկու տարի, երբ նոր գործ չի կարողանում գծագրել ու նորից այդ Ռոմիկը ինձ դիմեց որպեսզի ընդունեմ ինձ մոտ աշխատանք:

Մա արդեն հուղայականների պատվերն է ցանկանում անել ինձ վնասելու համար: մտածեցի ես ու ասեցի, թե վաղը ժամը երկուսին գնա մոտիկ ինստիտուտի դիրեկտորի մոտ, ասի, որ ես եմ իր մոտ ուղարկել ու ընդունվի նոր աշխատանքի: Այս տակալքը սկսեց պնդել թե ինձ մոտ է ցանկանում աշխատել, բայց չի ասում թե ինչն է՞ -Ռոմիկ, դու դատարկամիտ վիճող մարդ ես, իմ հանձնարարած աշխատանքը կատարելու փոխարեն կսկսես դիտմամբ ճղճալ: Ինձ մոտ քեզ չեմ ընդունի աշխատանքի:

Լուսահոգի Կիմն ասեց.

-Շնորհակալություն ասա իրեն, որ քեզ նման անպետքին երկրորդ անգամ է ցանկանում փրկել ու ճշմարտությունն էլ երեւիդ է ասում: Անամոթին որտեղից շնորհակալության գինը իմանալ:

Իմ կարծիքը ճիշտ դուրս եկավ: Ռոմիկը չգնաց իմ ասած դիրեկտորի մոտ:

*

Այդ անամոթից հետո մի մոր անամոթ հայտնվեց:

Մի օր մեկը զանգահարեց, թե եկել է իմ աշխատատեղը և խնդրեց թույլտվություն տալ ինձ մոտ գալու:

Դրան, ինչ որ գործարանի նախկին դիրեկտորի տղային, Գորբաչովի կատարած տարիներին, Ջիլավյանի տղաներն էին ուղարկել ինձ մոտ, որ ես պայմանավորվեմ մի գործարանի դիրեկտորի հետ էժան պայմաններով ավտոմեքենայի մասեր արտադրող տեղամաս հատկացնել ու իմ ներկայացրած գծագրերով ու տեխնոլոգիայով ստեղծել արտադրություն: Ես իսկույն մտքումս որոշեցի, թե ինչքան արագ կարող եմ այդ գործը իրացնել:

Քանի որ նա 47 ռուպե իր հոր մասին էր պատմել ու իր խոսքում էլ ոչ մի գործնական առաջարկություն չէր արել, իսկ աշխատանքի ժամի վերջնախույս մնացել էր մի ժամ, ես էլ սովորույթ էի դարձրել տուն գնալուց մի ժամ առաջ լավ սնվել ու տուն հասնել առույզ (այդ մասին մի փոքր կակնարկ կներկայացնեմ, ձեզ էլ փորձ կլինի) ես նրան հյուրասիրեցի ընտիր ուտելիքով ու կոնյակով (ես միշտ աշխատանքի տեղում օգտագործում էի թե՛ խմելիս): Երբ ուտել խմելով վեր-ջացրեցինք, հարցրեցի, թե ինձ ի՞նչ օգուտ այդ հսկա աշխատանքը որպես լրացուցիչ բեռ իմ ուսերին դնելու:

Այդ կատակասերն ասեց թե ինձ կնդունեն աշխատանքի: Էլ ծիծաղըս զայլ վկարողացա:

-Այ տղա, ես աշխատեք ունեմ ու ավտոպրոմս էլ միշտ կմնա, հետո էլ այլքան մեծ աշխատանքը ինչպե՞ս կարող եմ ձրի կատարել, առանց մարդկանց վճարելու: Թեզ ուղարկողները չէ՞ն ասել, թե միայն տեղ գտնելու ու դիրեկտորի հետ պայմանավորվելու համար ի՞նչ կվճարեն ինձ:

-Այդ մասին չենք մտածել: Ջարմացած ասեց նախկին դիրեկտորի տղան:

-Իսկ քեզ ինչքան են խոստացել ինձ համոզելու համար:

-Երկու հարյուր հազար դոլար: -Ասեց այդ կատակասերը զարմացած:

-Դու պետք է ինձ համոզես ու ստանաս 200 հազար կանաչ ու մի վայրկյան էլ չես մտածել թե այդ հսկա աշխատանքը անելու համար ի շահ բոլորիդ ես ինչքան պետք է ստանամ ու ե՞րբ:

-Չեմ մտածել: Ջարմացած ասեց այդ կյանքի կատակը:

-Ղե՛հ, զնա ու դեկավարներիդ ասա, որ սկզբից իմ նախնական ու վերջնական շահերը ձևակերպեն, նոր քեզ ուղարկեն ինձ մոտ (արդեն լիքը գրպանով ինձ համար) իրենց գործը դասավորելու, կազմակերպելու համար:

Ես դրանց մի խնդիրը կատարել էի իմ բարոյությամբ, դրանք էլ շնորհակալ լինելու փոխարեն ինձ միամիտ հիմարի տեղ էին դրել: Իսկը անշնորհակալ խոզեր:

Այդ միջևորդը էլ չեղեմք, Նշանակում է արդեն խելոքի համբավ էի վաստակել

Դրանք անգամ քթածակ էլ չունեին իրենց խանութի ախքատ հազված, ամենքին ժպտացող վաճառողին արգելել մի ամիս աշխատելուց հետո հազվել լորրի պես և իրեն պահել որպես «տիրոջ»:

*

Այս ակնարկը գյաղաներին կհասկացնի, որ բարի մարդը լավություն է անում ձրի, իսկ աշխատանքը կատարում է վճարով, իր շահը հաշվի առնելով, որ ոչ թե բարոյություն անողն է հիմարը այլ բարոյությունը զգնահատողը:

Եթե այդ գյաղաները լինեն Կառլենի մակարդակին, ապա

չհավատաք որ կհասկանան մի ճռթ անգամ գրածիցս:

*

բ. Մի օր, Լենինգրադյան կայարանի մոտ փողոցի մայթին տեսա հենակով կիսափլված մի հայ մարդու: Նա մի կերպ հասկացրեց, որ աղջկան է սպասում:

Եկավ հաղմանդամ ջահել կին իր փորիկ աղջկա հետ ձեռքին մակարկանդակ բռնած ու նվիրեց իր հորը: Այդ կնոջ տեսքից երեւում էր, որ նրա մայրը ժուռ կին է եղել: Այդ կինը պատմեց, որ Լենինգրադի ծերանոցից իր հորը բերել է Ամերիկա տանելու համար: Նա ասեց թե իր հայրիկ թուրն ու եղբայրը Ամերիկայում են ու իրեն ցանկանում են տանել Ամերիկա և ինքը նոր պայմանավորվեց կայարանի հյուրանոցում տեղավորվելու մասին:

Երկար նայեցի այդ ջահել կնոջը ու չհասկացա անխելի՞ մեկն է, թե ժլատ է բնածին: Նրա հայրը չգիտեր թե ինչ անել մակարկանդակի հետ: Նա այնքան էր հյուծված, որ մեծ դժվարությամբ ինչ որ բան էր հասկացնում:

Առանց երկար բարակ մտածելու մի ավտոմեքենա կանգնեցրի ու դրանց տարա իմ բնակարանը: Տան մոտ մարդիք վարձեցի այդ հյուրանոց մարդուն աստիճաններով վերև բաժրացնելու:

Ես բլիթեր էի պատրաստում, կաթնասերի, կոնֆիտյորի հետ մեծ ամանով այդ հիվանդին էի մատուցում ստիպելով նրա աղջկան կերակրել իր հայրիկին: Երկու շաբաթ հետո այդ հիվանդը այնքան լավացավ, որ ինքն էր քայլում դեպի զուգարան առանց իր աղջկա օգնության:

Երկար տարիներ այդ մարդու աղջիկը, քույրը, եղբայրը չեն հետաքրքրվել իրենց հորով, եղբորով, հիմա էլ հիշել էն իրենց եղբոր աղջկան Ամերիկա տանելու կապակցությամբ:

Ես հպարտանում էի ինքս ինձ, ինձ համարելով մեծ բժիշկ և հոգեբան: Հիվանդը արդեն ազատ խոսում էր մաքուր հայերենով:

Մի օր մի հետաքրքիր նամակ ստացա Սան-Ֆրանցիսկո քաղաքից: Նամակը գրել էր հիվանդի քույրը: Նա շատ խիստ հայտնել էր, որ ինքը իրեն ոչնչով պարտական չի համարում իմ նկատմամբ, քանի որ ինքը ինձ չի խնդրել ամիսներով իմ տանը պահել իր եղբորը, նրա աղջկան ու թոռնիկին...ու հետո էլ իր եղբոր աղջկա համար գնել ներքնաշորեր և արտահագուստ, այդ ես արել եմ իմ ցանկությամբ:

Այ թե մի լավ ծիծաղեցի: Փողոցում հայերեն խոսակցություն լսեցի ու երեք հայ տղաների խնորեցի ինձ հետ նշել իմ ծիծաղի պատճառը տան դիմացի հոյակապ սրճարանում: Տղաների ուսանողիեր էին ու ասեցին, թե երկինքն է ինձ ուղարկել կողքի ինստիտուտում իրենց կողմից քննությունները հաջող հանձնելու օրը:

Այդ տղաները շատ լուրջ կարդացին նամակը, մի քանի հարմար խոսքեր ասեցին ու մի լավ էլ ծիծաղեցին, ցանկություն հայտնեցին, որ ես շատ ամերիկացիների ազգականների օգնեմ, այսպիսի ասույշներից նամակ ստանամ և իրենց իյուրասիրեմ համով ուտելիքով:

Իմ փոխարեն այդ երեք հայ ուսանողները պատասխան գրեցին Ամերիկայի տիկնոջը, որում շնորհակալություն հայտնեցին բոլորիս քեֆի համար: Հետո բոլորով որոշեցինք, որ Ամերիկայի կինը տակալք է ու այնքան անդաստիարակ, որ զլացել է գրել մի բարձր «շնորհակալություն»:

Երեվի Կառլենը ժամանակին ինձ հիմար կհամարեր հիվանդ մարդուն և նրա ախքատ աղջկան օգնելու համար, քանի որ ես լավություն անելուց առաջ իրենցից փող չեմ պահանջել:

* * *

Այ իմ ախպեր կյանքը ապրի հատուկ քեզ նվեր տված, Քայիիր ուրախ առանց դարդ մի, ի՞նչ գործ ունես առանց խելքի, թե մեկին սիրտ կխառնես, որ նեղ օրիդ, երբ պետք լինի, հենց այդ մեկին չդիմես:

Գ

Ջոկովիների ժողովը

Մի օր պատահաբար ներկա եղա «Արարատի» ժողովին: «Արարատ» կոչվող «ՈՆկերություն» (դեկավադը, ասում են, թրքուհի է) պարզվեց, որ միայն իրենց ճանութների ու լուս լողների համար է, որոնք գիտեն թե իրենց կարծիքը միայն ու միայն դեկավարի կարծիքն է լինելու, իսկ իրենք պետք է ժպտան և իրենց շատ լավ զգան: Նրանց հիմնական թեմաներից մեկն է ամեն հավաքին - ինչ որ մի առիթով հուղայական ռազմա - կրոնական կուսակցության գովերգումը:

Իմ ներկայությունից այնքան զարմացավ ու կատաղեց դրանց ժողովի այդ օրվա նախագահը, «Նւյան Տապան» լրագրի աշխատակից Բաբլոյանը, որ ես ստիպված էի հանգստացուցիչ խոսքեր ասել, թե իր կնոջ պատրաստած «սենդվիչները» ուտելու համար չեմ մեկնել, թե չէ ևս մի վայրկյան և ինֆարկտ կստանամ:

Նա մինչև իր բերած սենդվիչների տոպրակից զուլիք բարձրացնելը շրջապատի կանանց մոտ հուզված պատմում էր իր կնոջ գիշերվա կեսի շարժարիչ մեծ աշխատանքի մասին: Այդքան հացի կ ու պանիրի կտորներ ստեղծելը հասարակ բան չէ:

Ես էլ զարմացած մտածում էի թե՛ նա ինչու չի գնել գեղեցիկ շերտերով կտրտված հաց ու չի խնդրել պանիր վաճառողին կտրտել պանիրիկներ: Ծատ խանութներում պանիր վաճառողները ձանձրությամբ քիչ է մտում կանգնած տեղը քնեն և շատ ուրախանում են մի գործով իրենց զբաղեցնելու համար:

Բաբլոյանը շատ բաձր ձայնով, զայրույթով գոռաց դահլիճով մեկ. - Բեյ ո՛վ է ասել գերեկայթի մասին...

Ես կռահեցի թե՛ դա էլ հուդայա-թուրքական այլանսի անդամ է ու իմ մասին, որպես իսկական հայի, հրահանգ է ստացել չհրավիրել իրենց կողմից հրավիրվող անվտանգությանը ու առանց սեփական արժանապատվության, եկեղեցու ոչխարի սուրուի անդամ հայի ազգանունով մարդկանց ու հուդայականների համատեղ գերեկայթին:

Նա յնքան անգամ կրկնեց իր հարցը, որ ասեցի. - Երեվի տղամարդ է ասել, դրա համար չեմ հիշում: Եթե կին ասած լիլե, կիիշեի:

Ասեցի ու մտածեցի, թե՛ Մետրոպոլ դրան կատաղեցնելու համար է ինձ ասել այս գերեկայթի մասին ու ինքն էլ չի եկել որ շառից հեռու մնա: Մետրոպոլ ասում էր, որ «Արարատ» կոչվողը «հուդայաիսլամաբան է»:

Ես շարունակում էի լուռ նայել այդ կատաղած Բաբլոյանին ու ափսոսում էի, որ ժամանակին չեմ մտածել ընկերություն ստեղծել այդպիսի անակալեզներին սատկեցնելու համար:

Երբ որ դա իր ձայնը կտրեց, ասեցի թե՛ սխալ է արել ու սեղանի գինի է գնել մի քանի շիշ: Սեղանի գինին կաթիլով չեն խմում և չի բավարարի մարդկանց: Խորհուրդ տվեցի գնել քաղցր գինի: Հետո ես մետրոպոլ կայանի մոտից մի քանի շիշ պորտվելն գնեցի ու նվիրեցի այդ անդաստիարակ հուդայականին:

Այդ Բաբլոյանի հետ մի անգամ էլ հետաքրքիր հանդիպում եմ ունեցել: Արայի տևակի նկուղի մուտքին կանգնած Բաբլոյանն ասեց թե՛ ես տղամարդ մարդ եմ ու չեմ զլանա Երեվանից եկած երաչուհու երգերի սկավառակը գնել: Հարցրեցի այդ սկավառակի գինը... Բաբլոյանը մի այնպիսի հայացքով, որ թանգ բան չէ ասեց.

- 100 ռուբլի:

Մտակվա եկած հայուհի երգչուհուն հաճույք պատճառելու համար գրպակիցս թղթադրամ հանեցի: Մոտիկս 500 ռուբլիանոց էր:

Մեկ էլ այդ Բաբլոյանը ինձ հանձնեց սկավառակն ու 200 ռուբլի ու շեշտելով ասեց.

- 300 ռուբլով է վաճառում:

Սա ուրիշի փողոցը հեշտ հաշվողներից է, անգամ նեղություն էլ չի ցանկացել կրել հարցնելու, թե՛ ես համաձայն եմ խոստացած 100 ռուբլու: Գրպարեն վճարել 300 ռուբլի:

Ես վերցրեցի սկավառակը ու զարմացած գնացի տուն: Անցել է երկար ժամանակ ու հիմա էլ այս մասին տպագրելիս էլի մեծ զարմանք եմ տ գգում:

«Արարատ» կոչվող հուդայական կազմակերպության մասին ես լսեցի 1996 թվականին էր գիշերվա 12 –ին զանգահարեց մի անծանոթ կին: Նա ասեց, որ ինքը «Արարատ» կոչվողի ղեկավարն է

(Արարատը գտնվում է այժմյան Թուրքիայում Լենինի, հետո էլ Ստալինի կողմից թուրքերին նվիրված Հայաստանի տարածքում) այդ կինն էլ ասում էին, որ թրքուհի է ու վստահ է, որ բարի հայը չի մերժի իր նման կնոջ իսկ խնդրելով չկատարել ու չազատել միլիցիայում բանտարկված հայի ազգանուն կրող իր աշխատակից հուդայական Սամվելին միլիցիային վճարելով 85000 ռուբլի (դրվարն արժեք 300 ռուբլի): Ջանգաժարող կինը մի քանի անգամ կրկնեց, թե՛ վաղը կվերադարձի իմ փողը:

Ես գիշերվա կեսին գնացի հուդայական Սամվելի ձեռքակալման միլիցիան, որտեղ մոտ երկու քառանկուսի տարածքում փակված էին մոտ 8 մարդ:

Սպասեցի մինչև ժամը երկուսը... Մեկ էլ եկավ մի երիտասարդ միլիցիոներ ու ասեց, որ իրեն տամ 85000 ռուբլի Սամվելին ազատելու համար:

- Այ երիտասարդ եթե փողը ինքդ էիր վերցնելու էլ ինչու՞ ինձ այստեղ երկու ժամ սպասել տվեցիր:

Այդ միլիցիոները անգամ կարմրեց փողը դրեց գրպանը ու սամվելին դուրս հանեց միջանցք:

Այդ Սամվելը, որին ես մի անգամ էի տեսել եկեղեցու բակում, սկսեց փնթխելու իր իրեն շուտ դուրս չեն հանել միլիցիայից իր ղեկավար հուդայականները: Հետո ես հարցրեցի, թե՛ այդ կինն ո՞վ է, որ ինձ է զագահարել ու խնդրել է քրգ հանել բանտից իմ փողով, խոստանալով վաղը վճարել անպայման:

Մեկ էլ այդ Սամվելը մի գոռաց փողոցով մեկ. - Ինչու՞ պետք է ես վճարեմ: Ես չեմ վճարի:

Այդպիսի անշնորհակալ ու անդաստիարակ մարդ մինչև եկեղեցու բակ եղող մարդկանց հետ ծանոթանալու, իմ կյանքում չէի հանդիպել: Այդ Սամվել կոչվողը նույն նախադասությունը կրկնեց գոռոցով մինչև իմ բնակարանի մուտքի մոտ ու գնաց առանց շնորհակալություն հայտնելու կամ բարի գիշեր ասելու: Այ թե՛ք հուդայական: Այդպիսի անշնորհակալ մարդ ինձ չէր հանդիպել:

Ես առաջին անգամ այդ Ալբինային տեսա Հովսեփի հետ համերգից հետո մետրոպոլ կայան ուղեվորվելիս: Ալբինայի հետ էր իր անուսինը որը, ըստ «Հյուսիսսահմայ» լրագրի խմբագիր Բալայանի պատմածների ամեն հավաքությանը դեմ է դուրս գալիս հայոց մշակույթին, պատմությանը, խեղաթուրում է ամեն փաստ և առիթը չի փնայցնում վարավորելու Հայոց ժողովրդին:

Ես այս լրագրում մեջ եմ բերել իմ անկարկը « Թ ՍՈՒպ » վերնագրով ու տպագրված ռուսերեն: Դրան խորհուրդ տվեք կարդալ, գուցե մի քիչ համեստանա:

Մեկ էլ Ալբինան զարմացավ, թե՛ ինչու՞ է Մետրոպոլ հետ մնացել ու իրենց չի մոտենում: Ես ինքս մոտեցա քարի պես կանգնած Մետրոպոլն ու հարցրեցի իր վարմունքի մասին: Մետրոպոլ ասեց, որ ինքը շատ էմոցիոնալ տղամարդ է և Ալբինան էլ այնքան է իրեն դուր գալիս, որ քիչ է մտում հեռաց տեղում կրա հետ սեքսով զբաղվի:

Ալբինան ծպտաց, իսկ իր անուսինը կատաղեց: Ես իրենց բարի ճանապարհ մտաթեցի ու գնացի Մետրոպոլի մոտ, որը կանգնած էլ մնացել էր առանց դիրքը փոխելու: Նա շատ ուրախացավ իր սիրո մասին Ալբինային հաղորդելու համար:

Հիմա 2009 թվականն է ու այդ Ալբինան (այլ բնա ունեցողը) շատ է ամաչում հիշել, թե՛ ինչու՞ է ինձ պարտք:

Երեվի կիարցնեք, թե՛ այդքան տարի ես իմ փողը չեմ պահանջել ինչու՞ հիշեցի ու պահանջեցի: Ծարունակեք դրանց պատմությունը:

Մի անգամ այդ Ալբինան կազմակերպել էր հանդիպում, որին պատահաբար ես էի ներկա եղա: Ընդմիջմանը դահլիճում նվեր բերած ծաղիկ-ներին մոտ հերթապահ մնաց այդ դահլիճի տերերից մեկը, Նեկրասովի անվան գրադարանի դիրեկտորի տեղակալը՝ Մի հաճելի ռուս կին: Ես էլ ցանկացա նկարել ծաղիկները և ստիպված էի նկարել ծաղիկների պահակին:

Մի օր նկարածս երեվակայել տվեցի ու ֆոտոնկարները հանձնեցի գրադարանի հերթապահ աշխատողին:

Անցավ ժամանակ ու ներկա եղա համերգի համերգների հսկա դահլիճում: Երբ աստիճաններով իջա առաջին հարկի հարթակը, աչքիս ընկավ հանդերձարանի մոտ կանգնած Ալբինային, որը երկար ժամանակ ինձ նայեց, հետո մարմնի գալարելով շարժումներով իր զարմանքը հայտնեց ու գնաց հանդերձարանի խորքը:

- Այ թե՛ կին է հա՛: Մտածեցի ես: Երեվի շատ է բարկացել, որ ես «սիրա-հարվել եմ » տեղակալի վրա: Ըստ իմ սովորության (ջախել ժամանակվա) ես պետք է մոտենայի Ալբինային, շնորհակալություն հայտնեի իր խաղի ցուցադրման համար ու իրեն հրավիրեի ինձ մոտ հանելի զբաղմունքի: Բայց իմ տարիքը ինձ մի այլ բան էր սկսում թելադրել տվյալ դեպքերում: Ես սպասում էի, որ ինձնով հետաքրքրվող կինը ինքը հայտնի իր միտքը ինձ ավելորդ անհանգստություն չպատճառելու համար:

Ես ճիշտն ասած զայրացա, թե՛ դրա ձեկեր թափելը ինձ մոտ ինչի՞ն է պետք: Մի անգամ դրան հավատացինք ու մոտ երեք հարյուր դրվարս կո-րավ, անգամ իր շնորհակալությունը չհայտնեց իր խնդրանքով իր աշխատողին ձեռքակալությունից ազատելու համար, իր աշխատողը իր շնորհակալությունը չհայտնեց գիշերվա կեսի իմ չարաչարանքին իրեն ձեռքակալությունից ազատելու համար, փողերս վերադարձնելու մասին էլ լրիվ եմ մոռացել, հիմա էլ պետք է հավատամ, թե՛ ինքը խանդում է ու լավ ճկուն մարմին ունի: 3- հարցում եղել է անամոթ ու ոչ մի վստահություն կար, որ իրեն փորձարկելու հարցում էլ մի անամոթ սուտասանը դուրս չեր գա: Ես այնքան զայրացա, որ ինտենցնեցի նամակ ուղարկեցի այս գրածիս բովանդակությամբ ու հայտնեցի, որ շատ տարիներ ինձնից վերցրած փողը ինձ վերադարձնի: Ես առաջարկեցի՝ 1) շնորհակալություն հայտնել իր խնդրածը կատարելու և գիշերվա կեսին իր աշխատակից հուդայական Սամվելին ձեռքակալությունից ազատելու համար, կամ 2) ներեղություն խնդրել իրենց անշնորհքության համար կամ 3) վերադարձնել իմ փողը»- այդ թրքուհուց և երկու հուդայականից պատասխան չստացա:

Երեվի մտածել է թե՛ իրենց ոչինչ էլ չեմ կարող անել: Այ ժողովուրդ, գուցե դուք այդ անամոթների հասկացնեք, որ մարդու մտքին տեղ լինելիս նա ամեն ինչ էլ կարող է անել: Դրանց երեքին էլ սատկացնելն իր ժամա-նակին այնքան հասարակ բան էր, որ ասելն էլ հարմար չէ: Բայց դրանք կենդանի թշնամիներ են ու դաս մյուսներին:

Անամոթ այդ անդաստիարակները անգամ չեն էլ մտածել զանգահարել ու ներեղություն խնդրել: Չսպասեք դրանցից նման մի բան: Ասում են թե՛ թուրքերն ու հուդայականներն մեծ գործ են համարում բարի հայի բարե-գործությունից օգտվելն ու խաբելը: Տակալեքին ի՞նչ պատիվ ու ամոր:

Հիշեցի մի դեպք էլ, երբ Բաբլոյանի հայտարարությունից հետո, թե՛ Արայի հետ պատրաստվում են ռուսերեն գրող հայ պոետների աշխատություններին անթուղի հրատարակելն, ես գոչեցի.

- Իսկ հայերեն գրողների գործերի անթուղի հրատարակելու: Այդ Ալբինան, նստած կողքիս նստարանին, ասեց.

- Հայերին որտեղի՞ց գրող որ:

Երեվի այդ Ալբինան չգիտե, որ շատ դանակով եկած ժողովուրդը ազգ չէ, քաղաքականապես կազմված ժողովուրդ է:

Ես ամբողջ դահլիճով մեկ գոչեցի.

-Հայ գրողներ շատ կան, բայց ձեզ նման նախանձներն ու թշնամիները աշխատում են ամեն կերպ վնաս տալ:

Տիկին Ալբինա «Արարատը» միայն ժպտաց գոհ: Նրա կողքին էր նստած մի այլ թշնամի հայոց ժողովրդի, Աբրահամյանի խալաթյանը: Նա իրեն չսող միամտի տեղ էր դրել: Թշնամին իր գույնը չի փոխում: Միջանց-քում խռնված մարդիկ «Արարատի» այդ ցերեկայթը համարեցին հայոց ժողովրդի, հայոց լեզվի դեմ կազմակերպված՝ Հայրոց ժողովրդի թշնամի-ների կողմից վճարված պնակալեզ անբանների միջոցով:

Ալբինան թուրք, ամուսինը հուղայական, չորս կողմը լիքը պնակալեզ էլ ի՛նչ բողոք: Հետաքրքիրը նա էր, որ ոչ մի գայրացած հայ, բացի ինձանից, իր կարծիքը բարձրաձայն չհայտնեց դահլիճում հավաքվածներին:

Երեկի սկզբից պետք է գնային մոմ վառելիս, տերտերի ձեռքն ու մոտ պատը համբույրելիս ու բողոքեցին երկնքին Նայելով միայն վառվող մոմին:

* Մի անգամ էլ եկեղեցու դպրոցական դահլիճում պետք է ելույթ ունենար պոետ Մամիկոնը:

Ես միջանցքում կանգնած էի մի հայի հետ երբ այդ Ալբինայի ամուսինը կատաղած, սփրթնած, մեռելի պես բարակած դեմքի կաշվի կատաղած արտահայտությամբ գոռաց.

-Ձեզ ո՛վ է տեղեկացրել այս հավաքույթի մասին:

Մի անգամ Բաբլոյանն էր գայրացել վախենալով որ իր կնոջ բուտերբրոդներից մեծ երանությամբ կճաշակված ու իրեն օգուտ չի լինի՞ր հիմա էլ սա է կատաղել ինչ որ անհայտ պատճառով: Ինչո՞ւ: Երբ ես իմացա թե նա հիվանդացել է սրտի ինֆարկտով իրեն զանգահարեցի ու վատահ եմ որ իմ տված խորհուրդները երկարացրեցին դրա կյանքը: Մի վերջյան մտածելուց հետո ես հասկացա դրա վախի պատճառը: Նա կարծում էր թե ես եկել եմ իրեն սպանելու 2005 թվականի երկու մահափորձերի և 2006՝ թվականի ինձ թունավորման համար: Դրան սատկացնելը վայրկյանի հարց էր: Իմ ուժեղ բռնակցի ու իմ քաշի (113 կիլոգրամ) միացյալ ուժը դրան մի վայրկյանի ընթացքում կտանեին ավազի դրախտը, կամ էլ կկանգնեցնեին դրախտի դռան մոտի հերթում:

Ես մի քանի վայրկյան էլ դիտեցի դրա դեմքի գույների փոփոխությունը, սարսափը, զարմացա դրա ապուշության վրա ու ասեցի:

-Մի վախեցի, քեզ համար չեմ եկել, ապրի հանգիստ (ես համոզված եմ որ նրան ապրելն իր համար ավելի մեծ պատիժ է քան սատկացված լինելը), Մամիկոնն է հրավիրել:

Մի չտեսնված փոփոխություն եղավ դրա դեմքին ու շարժումներում: Կենդանացավ, հանգստացավ, արդեն վստահ որ իրեն սատկեցնելու համար չեմ եկել:

Դրա նման թշնամիները մարդկության ի վիճակի էլ չեն հասկանալու, որ ինձ նման մարդը կարող է իրեն թույլ տալ ոչնչացնել Հայոց ժողովրդի ու մարդկության թշնամիներին, երբ ինքը ժամանակին կազմած լինի իր նման մտածող մշտապես գործող մարդկանց խումբ: Հայի ինչին է պետք դրանց սատկացնելը, երբ այդ հարցով կազմակերպված զբաղվում են թուրքերը, ֆրանսիացիք, հույրվածները ու այլք:

Հանգստացած, կյանքի եկած ամուսինը Ալբինայի վստահ գնաց դահլիճի կողմը: Նա իր ելույթի առաջին նախադասությամբ իր զարմանքը հայտնեց այն բանին, որ հայերը կգան պոեզիայի ցերեկայթի: Նա հայերի կարծեցյալ հետամնացության վրա միշտ այնքան է վճարտահ եղել, որ միշտ մշակույթային հարցերով կազմակերպված ցերեկոյթներին հրավիրել է այլազգիներին (հուղայականներին):

Դահլիճը լուռ էր եկեղեցու սուրբի ոչխարների նման, միայն ես տեղից մի երկու բառ ասեցի, որոնց հանգիստ կուլ տվեց Ալբինայի ամուսինը: Ես Մամիկոնին խոստացեի էի ճշմարտությունը չասել ապուշին իր ցերեկոյթի պատվին:

Մի անգամ հարցրեցի թե այդ Ալբինայի ամուսին Մանվելը ինչո՞ւ է որոշել իրեն օգնել: Մամիկոնը խիստ ասեց, թե նա պարտավոր է իրեն օգնել: Երբ ես հարցրեցի, թե ինքը ինչո՞ւ է գտնում թե հուղայական Մանվելը ինչո՞ւ պետք է իրեն օգնի, նա շփոթվեց ու ասեց, թե ինքն այդպիսի բան նոր չա-սեց: Եթե որևէ մեկը այդ գաղտնիքը իմանա ու մեզ հայտնի, ապա մենք նրա սկսնակ գործերն էլ ձրի կիրատարակենք:

ՀՈՎԱՍԵՓԻ ԻՆՎԱՐՆԱՅԻՆ տ. Անահիտում

Լուսահոգի Հոսեփի կյանքը շատ դժվար էր: Չուներ որևէ աշխատանք ու դեռ թոշակի տարիքի չէր: Եկեղեցու բակում հավաքվող ու տարիներով իրար հետ գրույց անող մարդկանցից ոչ մեկը նրան աշխատանք չէր առաջարկում, չհայած անգամ նրան ընկեր էին համարում: Նա էլ այնքան էր բարկացած այդ անբան ծանոթների վրա, որ մեծ հաճությամբ նրանց ձեռք էր առնում «փիլիսոփայական»

գրույցներով, հետո մեկին մի ուրիշի «ասած» վիրավորական խոսքն էր ասում, անգամ մոտենում էր առանձին կանգնած մի խմբի ու թույլտվություն էր խնդրում նրանց անունից մի չար խոսք ասել մի այլ խմբում կանգնած մեկի մասին:

Ես ամեն շաբաթ ու կիրակի եկեղեցու բակն այցելող Բալայանին խնդրեցի արգելել Հոսեփին հայերին իրար հետ կռվացնել, կարծես թուրքական լրտես լինի: Բալայանն ասեց թե կուսակցական է ու ես էլ կարծեցի մի քիչ լուրջ կլինի:

Մի օր Բալայանն ասեց թե ինքը հայտնեցի է Հովսեփին իմ ասածը: -Ինչո՞ւ էս ասել գաղտնի ասածս:

-Բա ի՛նչ անեի, դու ասում ես թե նա թուրքական լրտես է ու ես էլ իրեն ասեցի:

-Ի՛նչ պատասխանեց Հոսեփը:

-Նա ասեց, թե դու իրեն վաղուց ես ասել: -Ասեց ու զարմանք դարձավ: -Իսկ դու ի՛նչ էիր կարծում: Ես միշտ իմ կարծիքն անգամ թշնամու լրտեսին էլ եմ ասում պահանջելով, որ իմ գրույցներին մոտ չգա:

Այ քեզ կուսակցական, այ քեզ ջրիկ ու անգամ թշնամուն ի վնաս իր ազգին հաճոյանալ ցանկացող: Ինչքան տեսակի մարդիկ կան:

Ես առիթը բաց չեմ թողնում Հովսեփին աշխատանք տալու, լավ վճարելու, անգամ եկեղեցու բակից տուն գնալիս նրա համար մթերքներ, մրգեր էի գնում, որ քաղցած չմնա: Յերեք տարի ես նրա հիանալի բարեկիրթ աղջկան օգնել եմ դպրոցի տարատեսակ խնդիրներում և անգամ սովորել սիրող մեծամիտ Հովսեփին այնքան մատչելի եմ բացատրել որ ինքն էլ էր սկսել բան հասկանալ: Մի անգամ էլ իմ տված փողով նոր կոշիկ էր գնել իմ ասած տեղից ու շատ էժան: Կոշիկները գեղեցիկ էին ու նա հպարտ ասեց.

-Էժան եմ գնել, ես հիմար չեմ, որ 600 ռուբլիանց կոշիկ գնեմ:

-Այ Հոսեփ, բակից դուրս է գալիս, որ ես հիմար եմ 1200 ռուբլիանց կոշիկ գնելու ու քեզ էլ կոշիկների գնելուն փող նվիրելու համար:

Նա լռեց ու ես որոշեցի էլ փողեր չնվիրել ամեն այնքատի: Այդ Հովսեփին էլ այնքան է լկտիանում, որ փորձում է իմ մասին բանբասել, անգամ հիմար կատակներ անել: Մի օր նա փորձեց հիմար կատակ անել ինձ հետ: Ես բռնեցի դրա պիջակից, ձգեցի ինձ ու իր մարմնով հարվածեցի մետաղե դարբասին: Բախտը բերեց որ զագից իր ճլտեղ լինելը, ամբողջ ուժով դրան չձեռեցի դարբասին: Նրան, երբ ուշքի եկավ, ասեցի, որ մյուս անգամ ամբողջ ուժով իրեն կծեփեմ նույն դարբասին:

Միայն Հովսեփը չէր խառնակիչ ու հիմար նախանձը: Կար մի այդպիսին էլ եղի հաջիկը, մի այլ քաղցած արձակագիր ինչպես նաև նախկին դպրոցի դիրեկտոր Հայրապետյանի կնիկը (մասնագետ լրտես ու խառնակիչ հուղայականների համար):

Ես ուսումնասիրում էի այդ տականքներին ու գրում էի ակնարկներ իմ «ՄԱՐԴԻՔ» գրքի «Ջոկովիները» բաժնի համար:

Իսկ ինչո՞ւ «տիկին Անահիտը», եկեղեցու կիրակնօրյա դպրոցի փոխ-տնօրենը ըստ ինձ եղավ հիշածս խառնակիչների, Հայոց ժողովրդի թշնամիների շարքում ըստ իմ համոզման: Հիմա պատմեմ:

Նա լավ անգիր արած իր կապակցված ելույթը առտասանեց տեքարյուն ու ինձ թված թե մի քիչ էլ կանացիություն ունի ու որոշեցի այդպիսի բնավորության կարծիքն էլ իմանալ իմ հրատարակվելիք գրքի նկատմամբ վաճառելու շուկան որոշելու համար: Իմ ձեռքերով տպագրեմ գունավոր նկարներս տարա իս գրասենյակը ու մի թոթի վրա էլ գրեցի թե ի պատիվ իր այսպիսի-այնպիսի ելույթի նվիրում եմ իրեն և խնդրում ոմ տայինել իր կարծիքը իմ ընտրած թեմաների մասին:

Մի օր հեռախոսը զարթնեցրեց ինձ ու մեկը խիստ ձայնով իրար վրա մի քանի անգամ հարցրեց թե ես ինյո՞ւ եմ իմ գիրքը թողել իր մոտ: Այդպիսի կանացիությունից զուրկ կլին ինձ չէր հանդիպել: Ցանկացա դրան բացատրել թե անձանոթի հետ խոսելիս քեզ թույլ մի տուր հրամայել, երբ նվեր ես տալիս , ապա սովորություն ունեցի շնորհակալություն հայտնել, հետո էլ նշել թե քեզ համար գրված երկտողը ուշադիր կարդա, փորձիր հասկանալ գրածը ու անկապ բաներ մի խոսա:

Ստիպված մի քանի անգամ կրկնեցի թե գիրքս նվիրել եմ իրեն որպես կնոջ ու խնդրել եմ կարծիք հայտնել ինչպես նշված է իմ թողած թերթիկում: Ասեցի որ ինձ չի ճանաչում չգիտե որ ես միշտ ասում եմ ճիշտը առանց իմ ասածի ինչ որ տակի միտքը տասկանալու երանգով: Ասեցի որ ինքը ինձ պետք չէ որպես օգնող, որ տպագրել տամ: Նա այնքան էլ չի հասեկացել որ իմ ձեռքերով տպագրված գիրքը գունավոր ինձ վրա նստել է 15 անգամ թանգ ու այդքան փողով (հաշվելով նվիրածներիս քանակը) ես հանգիստ կարող էի տպարանում տպագրել տալ շատ գրքեր: Երեկի թվաքից թույլ է:

Մի կերպ դա հանգստացավ ու ասեց թե լավ կլինեի իր մոտ գնալիս իր դպրոցում կազմակերպված ցերեկոյթի մասին գրածս հողվածը քննարկելու համար: Այդ հողվածում ես իրեն գովել էի մասնակիորեն: Նա ասեց որ ես քննադատական խոսք եմ ասել «Արարատ» կոչվող վրա առանց հաշվի առնելու: Եզրասի լավ հարաբերությունը նրանց հետ: Երեկի դա Պոլոգ Մուկուչի փողոցից շատ հեռու է ծնվել: չդպիսի անբան կնոջ ես չէի հանդիպել:

-Տիկին, ես հողվածի առաջին գիրը ներկայացրել եմ ձեր կարծիքի Ձեզ հետ համաձայնեցնելու համար անգամ չեմ նշել ջիտը Մանվելի հեգնանքին հայերին Ձեր լուրջության մասին: Նայեք իմ գրածը Ձեր եզրասի հետ ու գրեք ձեր կարծիքը:

Այդ տիկինը համաձայնվեց:
Բակում ավտոմեքենայի մոտ կանգնած էր կիրակնօրյա դարոցի դիրեկտորը և 2 այլ լեհնականցիներ: Ես ասեցի որ նորից եմ բարձրացրել հեղինականցի նկարիչ Կորյուն Նահապետյանի սպանության հարցը և լավ կլիներ որպեսզի իրաիք էլ այդ գործով զբաղվեին: Այդ մեծախոս բերանփակերը ուրիշի մոտ անհայտացան մտածելով թե կորյունին սպանող հայոց ժողովրդին թշնամի կազմակերպությունը իրենց նման անշահունքին դեռ ձեռք չի տա:

Ս. Կանդայանից բացի 50 տարում կարգին Լենի-ցի չեմ տեսե:
Անցավ ժամանակ ու ոչ մի լուր այդ մանկավարժական ավարտած տիկնոջից: Ես եկա նրա գրասենյակը չիմանալով որ նա միայն կիրակի օրն է լինում այդ դպրոցում: Շատ քաղաքավարի հսկիչը շենքի, թունդ մուսուլման մի թաջիկ (երեվի Զոմի կաթոլիկների պապի կոչին համաձայն), որը ուներ նաև բնակարան այդ շենքում, թույլ տվեց գրասենյակում երկտող գրել տիկին Անահիտին: Ես գրավոր խնդրեցի վերադարձնել իմ նվիրած գիրքը, ու նշեցի, թե հողվածս կիրատարակվի անփոփոխ, քանի որ իրենց կարծիքը ես չեմ ստացել:

Այդ տիկին համարվողը չզանգահարեց, գիրքս չվերադարձրեց (երեվի քննչուց առաջ իր անկողնում է գրածներս կարդում - ես գիտեմ, որ կ-նանց իմ գրածները շատ են դուր գալիս): Այ թեզ մանկավարժական ինստիտուտ ավարտած անպատիվ տիկին: Երեվի ամբողջ օրը հայելուն է նայում ու մտածելու ժամանակ չունի: Այ թեզ դարոցի ուսուցիչ, այ թեզ դաստիարակ աշակերտների: Իսկը զավեշտ մանկավարժի մասնագիտությանը:

Պարզվեց, որ իմ տված արգահատելի կարծիքը այդ տիկին Անահիտի նկատմամբ շատ մեծ գովասանք է, որովհետև ինքը արդեն իր մեջ ունի եկեղեցու մոտ պատվող Զովսեփի բնավորության ինկանանցիան ստացածների նույն շորշօրը, բացի այդ էլ իրեն որոշել է բացահայտել որպես Զայոց ժողովրդի թշնամի: Զիմա փորձեմ հիմնավորել իմ կարծիքը:

Նախօրոք կրկնեմ, որ ես հայտնում եմ իմ կարծիքը, այն էլ իմ կողմից բանավոր ասված տվյալ հոգուն ու իմ անձնական լրագրում տպագրված, ամիսներ շարունակ տարբեր մարդկանց մոտ Տիկին Անահիտի զարգելի վարմունքի մասին գրուց վարելիս:

Զիմա կարդացեք ու ինքներդ որոշեք, թե ես ճիշտ եմ գնահատել վարմունք մի, թե՛ ոչ: Ըստ Նժդեհի այդ Անահիտին կարելի է անվանել տականք, ըստ Զիտլերի՝ աղբանոցի տականք- Ալբինայի, նրա ամուսին Մանվելի ու նմանների մակարդակի:

Այս որակավորումը Նժդեհինն է, իմը չէ այնպես, որ, եթե մի ընթերցողի դուրը չգա, թող դիմի Նժդեհին:

Զիմա կասեմ թե ի՞նչ է արել այդ եկեղեցու կիրակնօրյա դարոցի փոխ-տնօրենը, որ նրա վարմունքը ես համարել եմ զարգելի:

Նախքան այս պատմությունը շարունակելը ասեմ, որ ես անձամբ համաձայն եմ Նժդեհի կողմից հասարակության որակավորման հետ: Եթե մեկը պատահաբար ծանոթանում է և իմանում եմ, որ նա մասնակցում է այդ թուրքա-հուդայական ու Զայոց ժողովրդին թշնամի (իմ և այլոց կարծիքով) «Արարատի» ցերեկայաներին կամ երեկոյաներին ես ներեղություն եմ խնդրում, որ իրեն տականք եմ համարելու և ասում եմ, որ լավ կլինի ինձ չհիշի:

Վերելվում հիշված տականք Կառլեն Միկոյանը (ոչ մի կապ չունի հանճարեղ Անաստաս Միկոյանի հետ) ինձ հայտնեց թե Ալբինան ցերեկայան է կազմակերպել ու կգա նաև իր ծանոթուհին ֆրեյմսթերենի գիտակ մի կին: Այդ կինն ասեց, որ ինքը միայն ուսուցչուհի է և լավ թարգմանել չգիտե: Իսկ Մանվել ջիտը (ջոկովի հուդայականը ասեց, որ իր երեկուն է ու իմ ներկայությունը ինքը չի ցանկանում: Միջանցքում նստած էին բուրդրիի ժպտացող հայաթայանի «գրական խմբակի» անդամները որոնք անդամավճար էին հավաքում Ալբինայի համար: Մեկ էլ Ալբինան ասեց թե ես Տիկին Անահիտին ասել եմ թե ինքը թրքուհի է: Ասեցի թե ի՞նչ վատ բան է թրքուհի անվանվելը, եթե դու թրքուհի ես ու 32 միլիոն էլ այլ տեղեր կան թրքուհիներ: Ասեցի թե ես իրեն թրքուհի եմ անվանել, իսկ ինքը կարող է ինձ գերմանացի ասել:

-Չէ՛: -մի քանի վայրկյան ուժեղ մտքի լարվածությունից հետո ասեց Ալբինան: Նրա սովորաբար սնագույն ու նիհար դեմքը դարձել էր սպիտակավուն ու թմրվիկ: Եվս մի վայրկյան ու հնարավոր էր աջ ձեռքիս մատերով բռնել դրա թշխիչ ու համբուրել:

Մանվել հուդայականը զայրացել էր, որ տիկին Անահիտին ասել եմ թե նա հուդայական է ու թշնամի է հայ ժողովրդին: Ի՞նչ բարկանալու բան կա, եթե մի քանի օր առաջ Մամիկոնի բենեֆիսին ինքը վատ խոսքեր ասեց Զայոց ժողովրդի մասին դահլիճում հավաքվածների մոտ իր ելույթով:

Մեկ էլ մեջ ընկավ դրանց վճարովի երգիչ ու ակօրդեոնի նվագող Զավետը (երեվի այդպես է նրա անունը) : Լավ էր մի կին իր երկու ձեռքով կայծակի արագությամբ իմ ձեռքը բռնեց, թե՛ չէլս ծաղրածուի

աղիքները կթափեին իմ առջեվ: Ես ինձ տիրապետեցի իսկ այդ տականքը նկատեց թե ինչից փրկվեց ու աշխատեց ինձանից մի ութ մետր հեռու կանգնել: Ես դրան խալաթայանի «կազմակերպած» սուտ ցերեկայաներին առաջարկում էի դահլիճի նախասրահում հավաքված հայերի համար նվազել: որպեսզի մարտիք պարեն ուրախանեան: Նա հրաժարվում էր: Երբ ասում է թե Ալբինայի համար նվազում է ու հիմա էլ անգործ կանգնած է ինչու՞ չի նվազում նա ասում էր թե Ալբինան վճարում է: Ասում էի թե ես կվճարեմ նվազիք նա էլ նայում էր ցուցադրաբար դահլիճում հավաքվաթ հարյուրավոր սարդկանց իբր կարո՞ղ եմ այդքան մարդու համար վճարել:

Երբ Զայ տղաներն իմացան այդ նվազող տականքի վարմունքը ցանկություն հայտնեցին նրա համերգին իրա գլխին ջարդել իր գործիքը և պահանջել վերադարձնել իրենց տուփ արժեքը որպես անվորակ երգչի ու նվագողի ես խնդրեցի այդպիսի բան չասել, որովհետև նա սովի կմատնվի: Մարդուն քաղցած թողնելը ես ճիշտ չեմ համարում:

Մի խոսքով, երբ իջա առաջին հարկ շատ մեծ կարիք ունեցա տուալետիսկ միլիցիոներ կնիկը չթողել ըզուվել, որովհետև հրաման էր ստացել: Ես էլ առաջին հարկում բոլոր զարմացածների մոտ ցանկացա և այդ երիտասարդ նորաթուխ միլիցիոներին և նրան հրամայողներին այն օրն ընկնել, որ անկողնուց իրենց չթողնեն վեր կենալ ու տուալետից օգտվել:

Իմ ասածները միշտ են կատարվում և վստահ եմ որ այս ասածս էլ կկատարվի:

Յետաքրքիր է թե թրքուհին ինչու՞ է ամաչում թրքուհի կոչվել իսկ ջիտը՞ ջիտը:

Երբ խրուշչովը եղավ Լեհաստանի հրեաների ընդունելությանը ու ողջունեց հրեաներին նրանք ասեցին, թե հրա չեն, ջիտը (ժիդ) ես այսինքն հրաների ղեկավար խավն են:

Ասում էին, թե իմ գնալուց հետո հայտնվում է տիկին Անահիտը և հայտարարում է թե Եզրասը դեմ է եղել Ասլամազյանի հողվածի տվյալ վարիանտի հրատարակմանը: Իսկը Զովսեփի ինկանանցիան:

Հարց է ծագում, թե այդ տականք Անահիտը ինչու՞ ինձ չի հայտնել Եզրասի ցանկությունը հողվածը փոփոխելու անհրաժեշտության համար քանի որ իր մասին ես գովեստ էի գրել, չէ որ ես գրավոր էի նշե՛Լ տալ ինձ գրավոր կարծիք հողվածիս համար:

Ինքներդ երեվի կասեք, որ այդ տիկին Անահիտը թշնամի է Զայոց ժողովրդին, պնակալեզ է ամեն մի ելքադրյալ աղբյուրի ու արժանի է միայն Զիտլերի գնահատականին, այսինքն աղբանոցի տականք է:

Այլ մարդկանց հարցրեցի, թե իմ գրածը ինչքանով կարելի է վիրավորական համարել որևէ մեկի նկատմամբ, ասեցին թե ոչ մի վիրավորական բառ չկա դա ուղղակի կարծիք է ինչպես մեկին ասում են չաղ, մյուսին դախաձյակ:

Ինչպե՛ս պահեց իրեն ժողովուրդը: Ժողավորդի պես անդեմք: Դրանք ի՞նչ են, որ ինչ էլ ժողովուրդ համարվեն:

Ես ՀԱՅ եմ այսինքն ունեմ Զայոց դաստիարակություն:

Իմացեք ու ձեր գինը ինքներդ դրեք: Մարքսն ասել է, թե մարդն էլ ապրանք է քանի որ նրա արժեքը որոշվում է ուրիշի հետ համեմատելիս: Եթե մեկը ձեզ վճարում է, ապա լավ մտածեք թե ինչու՞ համար և ձեր դերը կատարվելիք գործում ու գին դրեք ձեզ ըստ այլոց կարծիքի այլոց համար:

* * *

Քամին պատին ի՞նչ մի վնաս, եթե պատը քարե է ու փչողն էլ շատ ուժ չունի գոնե փոքրիկ քար պոկի:

Ճանփեն փակող քարե պատին վորձ քարով պետք է խփել այն էլ այնպես որ հարվածով պատի կեսը քանդ անել:

Մնացածը ձեռքի գործ է երգով քանդելու համար, քանդած քարով գոռ թշնամուն մեծ աստակ տալու համար:

Մեր տղերք հայ, ծուլ մի եղեք քայլեք կյանքով միշտ ազատ, չմոռանաք մեր թշնամուն միշտ էլ անել շան աստակ:

* *
Արեւ , Արեւ, բարի՛ արեւ,
մեծ եղբայրը աստղերի,
ի՛նչ ես լսել դու իմ յարից,
ճանկեն ընկած մուրորից:

Գուցե՛ նա էլ ինձ պես շիվար,
չի իմանում ի՛նչ անի,
ի՛մ գիրկը գա, թե՛ ինձ նայի,
սիրտս իրեն հաս անի:

Գուցե յարս, կորցրած ճանկեն ,
աստղերին է հույս դրած,
որ ինձ գտնեն ու մի լուր տան
ո՛նց գտնեմիրա ճանկեն :

Շատ հավան է բարի աստղը
ինձ չեն գտնում խավարում,
իրենց ասա թե ես ու՛ր եմ,
որ իմ յարն էլ իմանա:

* * *
Ամեն մեկս իր սերն ունի
սրտի անկյունում պահված,
ամեն մեկս իր դարդն ունի,
ուղեղում շատ խոր պահված:

Եթե իրար գրույց չանենք,
ծիծաղ չանենք այլոց հետ,
ապա մենք էլ զուր կկորչենք,
առանց թողնելու մի հետք:

Եկողներն էլ, առանց հուշի,
ի՛նչ իմանան ո՛նց ապրեն,
իրենց նվեր տված կյանքին
ի՛նչը անեն ու չանեն:

* * *
Սովորի կյանքին անցնողի փորձից
ու ամեն մեկին մի մեկ ընդունի,
շատ մի գայրացիոր ճանկիդ անբանից,,
նա էլ իր համար շատ է պիտանի:

Ասածը ասա ու հանգիստ գնա,
քո խելքը խոսքին լսող կլինի
ու քո խորհուրդն էլ մոռաց չի լինի,
հենց քեզ լսողին կյանքով կտանի:

Իսկ հիմա միայն իմ հուշը կարողա,
եթե ջահել ես, դու էլ գործ արա,
եթե ահել ես՝ քո հինը հիշի,
իմ, քո արածն ուրիշին պատմի,
որ նա էլ մտքում նպատակ դնի,
եկողի համար ինքն էլ գործ անի:

Կարդա՛, միտք արա ու քե՛ֆդ արա,
կենացներ խմիր, արած աջ ու ձախ,
քո՛ երգերն ասա, մեր երգերն ասա,
ապրելիք կյանքդ լինի՛ միշտ ուրախ:

* *
Կյանքի հուշածը անցնելիք ճանկի,
ունկիր լսածն էլ դու հոգով լսի,
սրտիդ երգն ասա աչիդ աստղին,
մեզ էլ հուշ արա քո քե՛ֆի ժամին:

Մեզ էլ հուշ արա, երբ ուրախ լինես,
կամ էլ, երբ ոտքը քարին դեմ կանես,
որ մենք էլ քեզ հետ քո քե՛ֆին լինենք,
իսկ դժվար պահին միշտ էլ հաս լինենք:

Հաս լինենք մտքով բուրդիս կյանքի,
հաս լինենք ուժով բուրդիս բազկի,
չիք անենք ճանկին ամեն խանգարքի,
որ սերդ անես հենց քեզ սիրողի:

** * *

Շատ դժվար է խանգարվածին,
կամ քշվածին մի մտքով,
խոսք հասկացնել թե կկորչի,
եթ գործ չանի ընկերով:

Իսկը ծիծաղ մարդիք շատ կան,
միայն մի գործով ապրող,
իր նմանին ոչ մի լավ բան,
հաջողություն ցանկ չանող:

Այդպիսուն ես հանդիպելիս
մի գարմանք եմ միշտ անում,
թե մինչև երբ այսպես կլնի,
քայլ անողին խելք չլնի:

Չե՛ չորս կողմում բերանը բաց,
գող, ավազակ, հենց մի գայլ,
միշտ պատրաստ են հոշոտելու,
իրեն գործով կուլ տալու:

Գուցե՛ հույսնին մի քոռ բախտն է:
թե միշտ իրենց լավ կլնի,
քոռ բախտն էլ ի՛նչ, աչքե՛ր ունի,
ոտնին քարը չի առնի՛:

Այս աշխարհում, ուր էլ քայլես,
հակառակիդ տես կանես,
առանց ընկեր դու ի՛նչ կանես,
երբ ուժ չունես, որ հաղթես:

* *
Ինքան՝ ճանկիս կանայք տեսա,
ամեն ասած տարիքի,
միայն մի քիչ գարմանք արի
ու իմ քայլով գնացի:

Ինձ դիմողին ոչ նազ արի,
ոչ էլ միտքս պահ արի,
սիրո հարցում ի՛նչ ամոթ մի,
երբ իմաստն է նա կյանքի:

Եթ ծնվել էս մարդանման,
մարդկանց միջին էս քայլում,
առանց սիրո քո աղջկան,
նվեր կյանքն ի՛նչ ես անում:

Չհավատաս թե հենց գազան,
քո կարիքին հոգ կանես,
սար ու ձոր էլ ոտքի տալով,
ծաղկանց բույրն էլ դու կանես:

Առանց սիրո քնքույշ հոգու,
միայն ուղղված քո սրտին,
առանց նազանք քո սիրուհու,
ո՛ւմ կբացես քո հոգին:

Իմն ասեցի, հարց էլ տվի,
հիմա գնամ իմ գործին,
որ լսողն էլ իրենն անի
ինքն էլ գնա իր քե՛ֆին:

Իր ծաղիկի շունչը առնի,
բույրից մի խելամ դարձած,
նվեր կյանքի սերը անի,
ինքն էլ սիրահար դարձած:

* *

Ինձանից հետո կլինի մեկն էլ,
որը հուշը կանի ուղեղի միջի,
աշխարհին կտա իր իմացածը
ու ճանկա կանի մտքին բերածի:

Այդ հուշերն հնի մարդկանց մարդ կանի
և միտք էլ կտա ճիշտ կյանք անելու,
որպես մի խոտան ծնվող մարդուկի,
հենց իր մոր փորում իր ջուկը կանի:

* * *
Ես իմ գլուխը միշտ վե՛հ եմ պահում
իմ ժողովրդի հանճարով հայարտ,
ժպիտ եմ անում ամեն բարևին
ու ձեռքս մեկնում ինձ դիմող մեկին:

Մեր ժողովրդի հանճարներն անթիվ
սեր են սերմանել մարդու նկատմամբ,
ամեն մեկիս մեջ մեծ կամք են դրել,
միշտ արած գործով լինել բավարար:

Աշխատանքով մենք ճանկա ենք հարթել
մեզվիդ յե՛ անող ամեն- ամենին,
ժայռերը հզոր ձեռքով մշակել
մեզ համար տներ, ամրոցներ սարքել:

Չենք էլ մոռացել հուշարձան դնել
մեր ժողովրդին կյանքը տվածին,
աղբյուրի ակնին մի գուռ էլ սարքել,
ջուրն հալալ արել ամեն խմողին:

Հիմա էլ ուրախ իմ գիրն եմ անում,
իմ հուշ- խորհուրդը ամենին թողնում,
որ ինձ պես ապրողն ինձ պես քե՛ֆ անի,
ամեն դառ- մառն իր զավեշտն անի:

* * *
Մի չար աղջիկ նամակ գրեց
իբր վաղուց ինձ գիտե,
ինչքան ասես զլուխ գովեց
ինձ էլ մի հեջ բան արեց:

Երեվի սա կարիք ունի
մի հեռակա վառ սիրո
ու չգիտե ինչպե՛ս անի,
որ ինձ իրենը անի:

Ես նայեցի իր գրածին
ու միտք արի ինքս ինձ,
թե իմ գրած շար խոսքերը
շատ տարիք են կարծել ինձ:

Ես ի՛նչ անեմ իմ գրչի հետ
որ նա սիրով չգրի,
գրածիս մեջ՝ սիրով վառված
ինձ մի ջահել ցույց չանի:

* * *
- Եղբայր, քո սերը վառել է մեկին
անգամ աստղերանց հոծ խմբի միջից,
տես՛, նա պոկվեց աստղերանց խմբից
ու քեզ է գալիս վառած իր հոգին:

Այսպես ինձ ասեց մի մանկամարդ կին
իմ գիրքը պահած գեղեցիկ ձեռքում,
աչքերն էլ լարված աստղերի ճանկին
ինձ հույս էր տալիս իմ սիրո ճանկին:

-Դու մի հավատա անփորձ աղջկան...-
իր խոսքը ասեց մի քիչ տարեց կին:-
Այդ եկող աստղը մի սեր չգտավ
աստղանց միջին,
ու սիրուց վառված գնաց հանգչելու
մթափյան միջին:

Այսպիսի խոսքեր մարդիք ասեցին
միշտ էլ սիրահար մեր անասիմանին,
միշտ էլ սրտացավ ամեն թախծողի,
իրենց թախծն էլ պահած սրտներին:

ԱԿՆԱՐԿ

Տրոլեյբուսում հանդիպեցի մի հարևանի: Նա ուրախ տրամադրության մեջ էր: Տրոլեյբուսից իջնելուց հետո հարևանս հարցրեց թե՛ ես գարեջուր խմել սիրո՞ւմ եմ: Ես ասեցի, թե ոչ մի բան էլ չեմ սիրում, ամեն տեսակի ուտելիք ու խմելիք օգտագործում եմ ի հարկե, կարիք զգալու դեպքում: Նա սկսեց գովել 20 մետր հեռավորության վրա գտնվող կաֆեի խմելիքն ու ուտելիքը և առաջարկեց (մի քանի անգամ կրկնելով), թե ինքն է հյուրասիրում հիմա, իսկ մյուս անգամ ես կհուրասիրեմ: Իմ զարմանքն այնքան մեծ եղավ, որ ես մի քանի վայրկյան լուռ նայում էի հարևանիս ու ոչ մի բան չէի գտնում պատասխանելու: Ես մինչև այդ դեպքը իմաց էլ եմ երեք ձև մարդկանց այդպիսի հարաբերության:

- ա) Մեկը հրավիրում է, երբ ցանկանում է և դրամ ունի:
 - բ) Մեկն առաջարկում է միանալ դրամով, ով ինչքան կարող է, կամ ունի,
 - գ) ամեն մարդ վճարում է իր գնածի, պատվիրածի համար:
- Նա ժպտաց և ինձ հրավիրեց անայսման ընդունել իր առաջարկությունը -մոտակա կաֆեում խմել գարեջուր ու ճաշակել համով մսակարկանդակներ: Նա ասեց, որ այնտեղ իրեն ճանաչում են և իր համար շատ համով են պատրաստում: Ի՞նչ անել: Երկար մտածելու ժամանակ չկար: Կամ պետք է հրաժարվեի հրավերից կամ էլ վարվեի ըստ իմ բնավորության: Ես միտք չունեի ամեն օր հիշել թե՛ դրան պարտք եմ գարեջուր ու շաքարը երկու անգամ իրեն զանգահարել ժամանակը հարմարեցնելու համար:
- Հարգելի հարեվան, շնորհակալություն առաջարկությանդ համար, միայն մի նկատողություն: Նա ժպիտով ինձ նայեց:
 - Այսօր ես կվճարեմ, իսկ մյուս անգամ դու:
 - Նա համաձայնվեց և մենք ցուրտ եղանակին քեֆ արեցինք, ծիծաղելով դրսում փչող սառը քամու վրա: Անգամ ես այսպիսի տողեր գրեցի ծոցատետրում.

Փչիր քամի, ինչքան կուզես,
մինչև հոգևես ու հյուր գաս մեզ,
մենք էլ հարբած ծիծաղ կանենք
քեզ համար էլ մի երգ կասենք:

Էհ, չէ՛ն գալու, դո՛ւ, մե՛ր քեֆին,
ա՛հ ես տալու քո սուլոցով,
քեզ ի՞նչ ասեմ թե՛ հարբած եմ,
տված ահիդ կանեմ ձեռքով:

Դե՛հ, դու ոչինչ, շուտ կզևաս,
մեզ կազատես բերած սառից,
ես չգիտեմ թե՛ ոնց անեմ,
որ սառն հանեմ իմ տաք սրտից:

Գրեցի այս խոսքերը իմ հուշում ու քնեցի հանգիստ գիշերը, որ ոչ մեկն ու ոչ մի օր, չի ասի թե՛ պարտք եմ իրեն կանչի մի հյուր:

* Այս դեպքի մասին պատմեցի տպարանում: Երբ վերջացրեցի պատմելս զարմանքով նկատեցի մեծ ուրախություն դիմացս նստած կնոջ դեմքին:

-Ի՞նչ լավ է պատմեցիք: Եթե մեկը ցանկանա իմ հյուրասիրությունը, ես կասեմ թե՛ միայն մի պայմանով, որ մյուս անգամ նա ինձ հյուրասիրի: Դրանից հետո «նա», ինձ տեսնելիս, շատ հեռվից կանցնի ու էլ իմ գլուխը չի ցավեցնի:

Այ թե՛ ինչի՞ց ի՞նչ է դուրս գալիս: Տպարանից դուրս եկա որոշումով տպագրել այս դեպքը ի գիտություն չիմացողների: Ռ՛վ գիտե, գուցե մեկին էլ պետք կգա իմ փորձը:

* * * **Մեկը, որն իրեն մաթեմատիկ է համարում,** զանգահարեց ու զայրացած ասեց, թե՛ նոտանավորի չափը չեմ պահում ու գրում եմ սովորական բաներ՝

Ամեն մեկս իր սերն ունի
սրտի անկյունում պահված,
ամեն մեկս իր դարդն ունի,
ուղեղում շատ խոր պահված:

Նա ասեց, որ ես նշել եմ իբր դպրոց եմ գնացել, տուն եմ եկել ու նման բաներ: Հետո էլ ասեց, թե՛ վերջերս իր գրածները ցույց է տվել համալսարանում ու բոլորն իրեն դասել էն աշխարհում մակարդակ ստեղծած մեծ պոետներից էլ բարձր:

Զհասկացա թե՛ իմ գրածը ինչո՞վ նրան կխանգարի մեծ պոետ կոչվելու:
-Այ մեծ պոետ, ես գրել եմ մտքեր, հանգերն ինքդ ուղղիր ու կարդա հիացած, հետո էլ գրել եմ ոչ թե՛ իմ դպրոց գնալու մասին, այլ ի՞նչ սովորելու համար դպրոց գնալու մասին, իսկ հիմա կարդա հաջորդ տողերը:

Ես վստահ էի որ նա միայն առաջին երկու կամ չորս տողն է կարդացել: Հանճարից այդքան էլ մեծ պատիվ է ինձ նմանի համար::

Նա բարձրաձայն կարդաց: Կարդալիս զգացվում էր, որ նա դանդաղեցնում է կարդալու արագությունը, մտածել է սկսում կարդացածը հասկանալու համար:

Եթե՛ իրար զրույց չանենք,
ծիծաղ չանենք այլոց հետ,
ապա մենք էլ զուր կկորչենք,
առանց թողնելու մի հետք:

Եկողներն էլ, առանց հուշի,
ի՞նչ իմանան ո՞նց ասերեն,
իրենց նվեր տրված կյանքին
ի՞նչը անեն ու չանեն:

Նա ընկավ մտածմունքի մեջ, իսկ ես ասեցի.
-Այս է միտքը գրված, իսկ ես տաղանդավոր մարդ եմ: - Մի քանի վայրկյան ավել մտածելուց հետո համաձայնվեց: Հույսով եմ էլ գլուխս չի ցավեցնի իր հիմարությամբ: Մի քանի օր հետո այդ կատակասերը հարցրեց կարծիք իր հանճարեղ ոտանավորների հրատարակման մասին: Ասեցի ազնվորեն, թե՛ իր գրածները դեռ չեմ հասկացել:

Хачик Арутюнян

Талантливый художник, мыслитель, поэт.

Родился в 1953 году в Ереване. В 1975 году окончил Ереванский Художественный институт. Член Союза художников Армении. Член федерации художников UNESCO.

Персональные выставки художника проходили в Англии, Германии, Польше, Армении, Франции, Голландии, Бельгии, Сирии, Японии и других странах.

Множество его работ хранится в Союзе художников и фонде Министерства культуры Армении и России, а также в частных коллекциях разных стран.

* * *

Когда не верят мне
-Я очень спокоен,
Когда не слышат меня
-Я еще более тихий,
Когда собираются в дорогу
Я уже жду...

* * *

А почему дороги такие извилистые?
На этих дорогах я шатаюсь
И кубарем скатываюсь.
И проходят дни мои
В этой круговерти - кружась.
И не пытаюсь я понять.

Почему дороги такие извилистые.?

* * *

Странник никогда не сможет заблудиться.

* * *

И пусть приятная улыбка в вечности,
Со своими светлыми бликами,
Силой своей иллюзии,
Восстановит все разбитые фонари,
Которые, словно жертвы,
Попадают на наших дорогах.

* * *

Куда я дошел - не знаю.
Куда я дойду - не знаю.
На этих кривых и длинных дорогах
Очень многие заблудились.

* * *

Попросил у моря каплю,
«Возьми», - сказала море!

«Дай мне зеркало глаз твоих,
Чтоб увидел себя в тебе».

Тонковолокнистые дороги жизни
Блестят под лунным светом.

Попросил у моря каплю,
«Возьми», - сказала море!

Դուք ճանաչում եք այս դիմանկարով մարդուն: Երեվի կրպակների տերերի կամ խոշոր բիզնեսմենների կանայք կասեն.

-Իսկ ո՞վ է դա:

Այդ ասելն էլ նրանց կողմից մեծ բարերարություն է իրենց համար: Երբ անբանությունը և օտարամոլությունը մոդա է դառնում էլ զարմանալու պատճառ չի լինում: Մի կոշիկի փինաչու մոտ 45 տարեկանի որին պատահեքար խանութում է ծանոթացել, ասեցի թող իր երկու աղջիկներին (25 և 30 տարեկան) իմ կողմից խնդրի իրենց ճանապարհին մետրոյի կանգառից ոչ հեռու մի դպրոցի ղեկավարի հարցնեն կիրակնօրյա հայ մտավորականների հանդիպման սենյակ տրամադրելու հնարավորության ու վճարման մասին:

-Իմ աղջիկները ռուսական դպրոց են ավարտել: Գերհպարտությամբ ասեց խանութի ծանոթս:

Երեվի աղջիկներին լայադի չի համարել հայկական կրթությունը նախօրոք գտնելով թե ինքը ավելի բարձր մակարդակի ժողովրդի ներկայացուցիչ պետք է լիներ: Իհարկե չի էլ իմացել, որ ռուս համարվող ժողովուրդը ստեղծվել է, և սկսել է կազմակերպվել միայն անցյալ 1000 ամյակում, իսկ հայերը եկել են այս գուևը, ջուր են ստեղծել, մարդկությունն են ստեղծել:

Այդ խեղճը ի՞նչ իմանա, երբ ի վիճակի չէր անգամ իմ հարցը հասկանալուն: Որևէ դպրոց նկատելը և նրա ղեկավարին հարց տալը այնքան էլ դժվար գործ չէր, որ կարողանային կատարել ռուսական դպրոց ավարտած իր բավականին մեծ տարիքի աղջիկներն առանց իրենց «լայադին» վնասելու: Երրորդ բացատրությունից հետո այդ փինաչին հասկացավ, թե դպրոցի տեղն իմանալու համար անգամ դպրոց ավարտել էլ պետք չէ մարդուն: Մի կերպ իր լայադին գտավ իմ հարցը ու համաձայնվեց իր աղջիկներին: Իր համար դա անպատվաբեր գործ է: Դրա աղջիկները լայադի չեկան անգամ հայտնելու որևէ հարմար դպրոցի տեղը:

Հետաքրքիր է, եթե փինաչու ողջիկներին հաջողվի ամուսնանալ, կասե՞ն իրենց ամուսիններին, որ իրենց ցեղը, նաև հայրը, փինաչիներ են, թե՞ իրենց հորն էլ իրենց շրջապատին չեն ծանոթացնի, որպեսզի ոչ մեկը չիմանա, թե իրենց հայրը փինաչի է, Մոսկվայում էլ բանվորությամբ է ապրում ու իրենց պահում:

Մի մեծ չափերի, համարյա ուղղանկյան ձևի, կին ասեց, որ ինքը հայերեն չի կարդում: Երբ նրա ծանոթուհին զայրացավ, ես ասեցի որ այդ ուղղանկյունի ծնողները գյուղից եկել են Երեվան, աշխատել են փողոցի հավաքարարներ ու իրենց դառը քրտինքով են մեծացրել դրան, ուսումի տվել: Հիմա չի ցանկանում հայ համարվել, որովհետև ծնողների հուշը իրեն պատիվ չի բերում:

Այդ ուղղանկյունը լռեց: Իմ ենթադրածը իրական էր եղել:

Այդպիսի մարդկանց համար չէ մեր լրագիրը: Մեզ հաճելի են այն ընթերցողները որոնք ազգային պատիվ ունեն, տրամաբանություն ունեն, իրենց երազը միայն գրպանը լիքն ունենալն ու սեքսով զբաղվելը չէ: Ընթերցողը պետք է լինի գրասեր, իմացության տեր, կամ էլ իմացություն ունենալ ցանկացող, ամեն ինչի ժամն ու տեղը իմացող:

Նկարն այս ուժեղ կամքի տեր տղամարդու ներկայացնում է տաղանդավոր, մեծ հոգու տեր, հռչակավոր նկարիչ

Գուրգեն Գեվորգի Պարոնյանին

(ԳՈՒՐՈՍԻՆ)

Случайно заметил, что один в погонах генерала стоит одиноко и глазами ищет знакомых. Я вспомнил, о генерале Мартиросяне, коменданте городе Киева, который не-то во время, не то после войны, в зале дворца пионеров рассказал об армии и вспомнил один тяжелый для него случай, омерзительность которого он вспомнил всю жизнь.

После взятия Киева Советскими войсками генерала Мартиросяна назначали комендантом города. Он не успел занять место за письменным столом, как ему докладывали, что под Киевом поле дышит. Он рассердился, узнав, что вся цепочка докладывающих ничего не предпринимала и ждала команды вышестоящего.

Мартиросян немедленно приказал свободных подразделений вверенных ему войск направится к дышащему поле и только руками снять землю поля. Он просил руководителей гражданского населения немедленно послать в дышащее поле как можно больше гражданских лиц, послать медиков и транспорт, подготовить больницы для приема больных, раненных, искалеченных. Подчиненные с удивлением смотрели на него, в догадках, мол откуда он знает что за поле и что или кто там дышит, но каждый получая задание быстро отправился для выполнения приказа. Они долго воевали с генералом Мартиросяном и знали, что замешкаться нельзя ни на секунду.

Из под слоя земли сняли людей. Часть из них уже был мертвым. Солдаты и гражданское население под непосредственным руководством Мартиросяна начали спасение людей. Там были живую завалены землей, люди, считавшимися евреями.

Вес зал молчал сурово. Школьники, в том числе и я, удивились людей, которые могли получать удовольствие или считать своей работой завалить живых людей землей. Было страшно.

Затем генерал Мартиросян рассказал о подвигах Советской армии. О себе он ничего не рассказал. Обещал в другой раз. Он был очень скромным, его прирожденный талант, высокая внутренняя культура, широкие знания и по искусству ведения войны, сражений, литературного наследия народа, даже по направления искусства разных эпох жизни человечества.

Он стал жителем соседнего дома и я часто его видел в военной форме, выправкой спортсмена.

Когда он проходил по улице, прошел по тротуару, не только мои сверстники, но и старшие по возрасту люди с уважением остановились и выразили свое молчаливое восхищение к нему.

Я вспомнил генерала Мартиросяна и подумал, мол и этот генерал многое видел и может рассказать читателям моей газеты. Я попросил этого генерала что ни будь написать для моей газеты. Он сказал, что с удовольствием напишет о хороших отношениях арабов с армянами, который он видел во время службы в ближнем востоке.

Когда я собирал материалы для нового выпуска моей газеты «МТОРУМ» (Раздумье) заболел и сказал одного 81 летнего знакомого посетить генерала и взять у него материал для издания. Я имел в виду его опыт по изданию книжки об одном герое войны, армянином, полковником, жителем Москвы. Он посетил генерала и принес материалы, на основе которых первоначально решил напечатать, т.е. передать нашим читателям, минимально необходимые для знакомства с генералом Хандяном, а затем в следующем номере раскрыть его человеческий, сыновний и гражданский облик, что станет уже более понятным внутренним мир генерала и он станет примером для многих, желающих выбрать свою дорогу жизни в человеческом обществе.

Генерал Хандяня Артем Григоревич

Его ученики, сослуживцы, друзья в сложной и ответственной работе сказали несколько слов письменно. Читайте и вдумайтесь, учитесь уважать живущих в обществе с Вами вместе, учитесь у них законы жизни и работы.

А.Г. Хандяню 1981 год

г. Свердловск

* * *

Оттремела армейская служба
Расставаться приходит пора
Ох, и трудно, коль крепкая дружба
Нас семь лет по Уралу вела.

Были радость, находки печали –
Как положено в нашей среде
Никогда мы вас грустным не знали,
Вы отзывчивы были к беде.

Есть безмерная радость общения
С человеком большущей судьбы
Вы учили нас жить для горенья
И с желаньем не жить без мечты.

Без мечты подниматься по зову
В даль зовущей армейской трубы
Без тревог и забот, что в основу
Партбилетом нам в жизнь внесены.

Много сил, Вы терпенье отдали,
Чтоб путевку нам каждому дать,
Вы отцом и учителем стали -
Будем так Вас всю жизнь величать.

И, простите за наши ошибки
Сединою осыпавших Вас,
Было больно, что Вы без улыбки –
Пережил это каждый из нас.

Как седые вершины Кавказа
Ваша память в сердцах нас жива,
Не отступимся мы от наказа,
Что учеба нам Ваша дала.

С благодарностью счастья желаем,
Комиссарских успехов в пути
С Вас заботу о нас не слагаем -
От уральцев вам все ж не уйти.

Пусть будут счастливы и дети,
Жена - добрейшая душа,
Чтоб мы гуляли на столетье
Пусть будет счастлива семья.

Всегда мы будем вместе с Вами
Другого нам и не дано
Встречай, старинный город Харьков,
Любимца войска ПВО!

**
Мы еще успеем рассказать вам о
его жизненной пути, что станет поу-
чительным и для Вас самых и для Ва-
ших детей.*

**
Напомню, что А.Н. Хандяня с 2003 г.
академик, профессор Академии по проб-
лемам безопасности, обороны и право-
порядка. О является членом Президиума
Союза ветеранов войска ПВО страны.*

**
Может быть и я скажу слово
о наших героях жизни:
-Учитесь ребята любить и работать
как отдавшие нам жизнь и труд.*

Асламазян А.К.

Вы уже поняли кто он такой?

Вы заметили, что он из когорты : «поэт Владимир Киракосян,, художник и поет Хачик Арутюнян, поэт природы Гурген Паронян-«Гурос» и других таких же волевых, представленных несколькими словами в нашей публикации. Смотрите внимательно на портреты этих людей, смотрите на портрет генерала Хандяня и Вы почувствуете сколько душевных сил, какая мощная воля выбранной дороги жизни, какая доброта к людям в нем заложена.

Մեկն էլ Հայի հոգով

Վերջերս, սեպտեմբերին 2009 –ի, պատահաբար կարողացի «Հայաստանյաց եկեղեցի» գեղաշար լրագրում Սարումյանի մասին: Իմացա, որ նա ծնվել է 1950 թվականին Խաչեն գյուղում ու մտքումն համաձայն չեղա, թե ի պատիվ ապագայի նկարիչի ծննդյան բնությունը ինչ որ տեղից բերել է ու Խաչեն գյուղի մոտ տեղադրել է մոտ 90 մետր բարձրության հսկա ժայռ այն էլ նախօրոք ժայռի մակերեսին ստեղծել է մարդկանց պատկերներ: Ըստ ինձ բնությունը այնպես է արել, որ այդ հսկա ժայռի մոտի գյուղում ծնված մանչուկն ունենա բնությանը հասկանալու, արվեստի մարդու ձիրք ունենալու տաղանդ: Բնության ու հայ մարդկանց այս հավերժության կորոնի նկատմամբ աշխատանքների ծրագիրը, փոքրուց ձևավորած արվեստագետ Սարումյանի հոգում ու մտքում, իր կողմից նվեր է ժողովրդին:

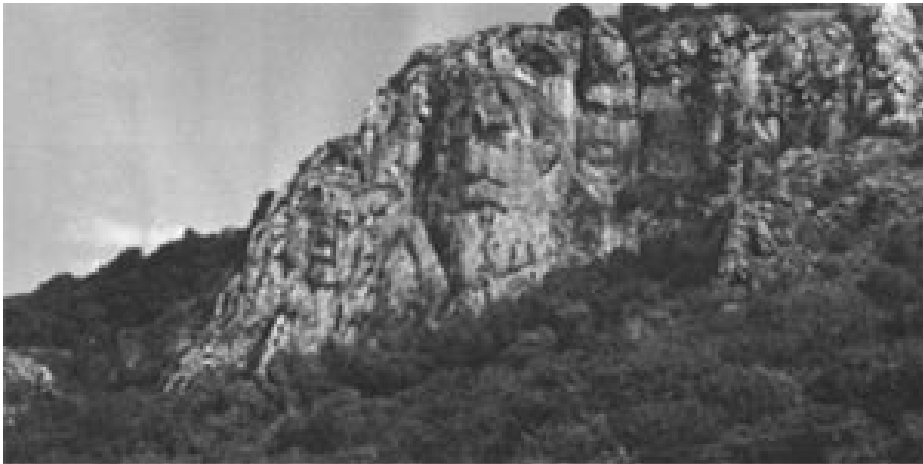

Ես համաձայն չեմ իմ մտքով, թե բնությունն է քանդակել մարդկանց դիմանկարներ ժայռի համարյա ուղղահայաց դեմքին: Ես համոզված եմ, որ մեր ապուպապերն ու ապուտատերն են քանդակել իրենց ու իրենց երեխաների դիմակները ի հուշ եկողանց:

Նրանք վստահ են եղել, որ ժայռը լավ կդիմադրի տարերքի ուժերին և եկողներին կհուշի, թե ովքեր են եղել իրենց նախնիքը, որոնք սիրել են արվեստը, իմացել են գիտություններ, ձուլել են պողպատ Զանգեզուրի հանքով ու պատրաստել են լեռ քար տաշող ու կտրող գործիքներ:

Ուժեղ է եղել Սարումյանի սերը մեր պապերի ժայռին ու ամբողջ իր գործունեության ժամանակ մտածել է միջոցներ ստեղծել շատ ու շատ դարերի հուշը դիմացկուն դարձնել բնության քայքայիչ գործունեությանը ու պահպանել շատ ու շատ դարեր եկողանց համար:

Եթե ուշադիր նայեք ժայռի նկարին, ապա ինքներդ ժայռի ուղղահայաց մակերեսին կգտնեք դեմքեր տարբեր: Ներքևում բերված ժայռի մյուս նկարում Սարումյանը ընդգծումներ է արել ավելի հեշտ գտնելու մաշված քարերի վրա մարդկանց դիմանկարները: Նայեք ուշադիր գուցե և մի ծանոթ դեմք գտնեք:

Ես պատահաբար հանդիպեցի նկարիչի

հետ, որին մի ժամանակ հաճախ էի տեսնում եկեղեցու բակում պազած մեծ հույսով, որ մեկը կզմի մի եկեղեցու նկար: Ցանկացա նրան օգնել, ստեղծել գովազդ նրա համար ու գրեցի այս նյութը փոքրիկ ոտանավորներով նկարներին ներկայացնող ու հրատարակեցի իմ լրագրում: Ցանկացա անգամ աշխարհին ներկայացնել նրա ստեղծած պայմանական (առանց հիմնադրամի) ֆոնդի մասին և այդ ֆոնդի միջոցով կատարվելիք աշխատանքների մասին: Ցանկացա, բայց չկարողացա, որովհետև նա չկարողացավ ութ ամսում գրել մի տող իր կողմից մտածված գործի էության, աշխատանքի նպատակի և կատարման միջոցների մասին: Մեղադրելի չէ, նա չի կարող միտք ստեղծել ու բացատրել հասկանալի: Ես, ստիպված, ֆոնդին վերաբերվող հասկանալի լրագրիս ՊՂՖ ֆայլում, որպեսզի կամա թե ակամա պատճառ չդառնամ թյուրիմացության:

Կլինեն մարդիք, որ կցանկանան ծանոթանալ նրա նկարների հետ նրան իրենց հոգով գնահատելու համար: Այդպիսի մարդիք կարող են գնել նր գիրքը կամ զանգահարել և հյուր գնալ նրա նկարներին :

Կլինեն մարդիք որոնք անհրաժեշտ է իմանալ նրա հռչակի մասին: Նրա նկարները ցուցադրվել են շատ երկրներում: Սարումյանը անդամ է ստեղծագործության միջազգային ակադեմիայի, Մոսկվայի միջազգային գեղարվեստի ֆոնդի և Արցախի նկարիչների միջազգային միության:

Հիմա երեվի կասեք թե ես ի՞նչ եմ ճանաչում և ինչո՞ւ եմ նրան ներկայացնում հանուրին:

Ես Հայ եմ, այսինքն ունեմ հայի դաստիարակություն և իմ ազգին վերաբերվող ամեն մի հարց ինձ էլ է վերաբերվում:

Ինչո՞ւ եմ ինձ թույլ տվել նրան ներկայացնել որպես զարգացածի ու տաղանդավորի: Ուղղակի նա այդպիսին է և մտածող է: Տարիներ առաջ երբ ես իմ կարծիքը հայտնեցի նկարերի տարատեսակների և ներկայացման մասին, նա լուրջ ընդունեց իմ կարծիքը, որովհետև ես խորհուրդ չէի տալիս թե ո՞ր ներկով ու ո՞ր ձեռքով նկարի: Սարումյանի նկարները միտք են արձանդում և ամենաանհուսալի անտարբերին էլ մի բան կհուշեն: Ուշադիր նայեք մեր կողմից արտատպված նրա ստեղծած նկարների օրինակները:

Նայեք լուսանկարին Սարումյանի ու ձեր սիրտն էլ կլցվի ապրելու երջանկությամբ, ուժեղ կամքով, ձեր մտածած լավ գործը եկողին իրականացնել ամեն կերպ: Եթե ուշադիր նայեք այս լուսանկարին, կնկատեք, որ Սարումյանին հույս և ուժ տվեղները, իր մեջքը պահողները իր նկարներն են: Մենք կներկայացնենք մի քանի նկարներ Սարումյանի նկարներից մեր կարծիքը, հուզմունքը ըստ մեր քառատողերի ներկայացմամբ::

Պատահական չէ, որ Սարումյանը իր գործերը ներկայացնող հանդեսում իր գործերը ներկայացնողի առաջինը լինելու իրավունքն է տվել մտախոհ, ուժեղ կամքի տեր մարդու, արձակագիր վիպասան Սերո Խանգադյանին:

Երեվի՞ ժամանակ չեք ունեցել զբաղվել հայրենի գրականությամբ, զբաղված էք եղել փող վաստակելով, ծնողների փողերը խարջելով, սեքսի

ընկեր փնտռելով , ԿԿՆ -ով զբաղվելով ու մեծ-մեծ խոսելով:

Մեր ժամանակի մի հարուստ հայ դիմում է մի զարգացած գեղեցիկ հայուհու ամուսնանալու համար: Այդ կինը Հարցնում է, թե նա քանի՞ տարի առաջ է որևէ գիրք կարդացել: Հարուստ հայն ասում է, թե 8 տարի առաջ: Այդ տղամարդը հասկացող է լինում ու այլևս չի անհանգստացնում իր առաջարկությամբ զարգացած և գեղեցիկ հայ կնոջը:

Նայելով Սերո Խանգադյանի դիմանկարին, ես ինձ երջանիկ եմ զգում, հիշելով իմ դարի այսպիսի մարդկանց, որոնք իրենց հոգու ու մտքի ուժով հայ են ստեղծել մեզ նոր եկողից ու հպարտ քայլում եմ բացմունքային միջին արածով մեծանց, արածով էլ իմ:

Ուշադիր դիտեք Արցախի որդի Ս.Սարումյանի նկարները :

Մտածել է պետք առանց վարակի
 ու ձեռքի համար ճշտ թիրախ ընտրել
 որ հենց իր բնում թշնամին սատկի,
 պատճառ դճառնա մի նոր զոհերի:

Սպասում է մեր արջիկը,
 իսկ նա ժամին չի գալի,
 սիրո կարոտ գուցե՞ այլը
 հանկարծ իր դուռը բացի:

ուղեղին, որ հասկանա նրան, իր ուղեղով
 լսի պատասխանը ձկնորսի ուղողի, թե՛ նա
 ինչպե՞ն է իմանում ջիմացածը: Նայեք Մեծ
 կուբացու աչքերին և կզգաք, թե՛ ինչքան
 շատ բան պետք է իմանալ և ինչքան գոր-
 ծունյա պետք է դարձնել ուղեղը, որպեսզի
 մարդը գտնի իրեն հուզող հարցերի պատ-
 ասխանը

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԱՐՎԵՍԱԸ

Արվեստը ամեն լավ մասնագետի լավ
 տիրապետումն է իր գործին: Չիմա
 ընդունված է արվեստագետ անվանել
 նկարիչներին, քանդակագործիչներին, գուցե
 էլի ինչ որ այլոց: Զարմանալին նա է, որ
 այբենարանը ստեղծելը ավետտ չի
 համարվել: Դա ավելի զարմանալի է հայերի
 համար, որոնց այբուբենը հիմք է դարձել
 աշխարհի բոլոր այբուբենների ստեղծման
 հիմքը: Ինչո՞ւ այդ մասին ոչ մեկը չի ցան-
 կանում հիշել: Մեծաքանակ ստեղծված
 պետությունների թթին չի գալիս, իսկ հայերի
 դեկավարության մեջ այբան թշնամու լուտե
 է լցված ու անբանք կան, որ Չայը չի կարո-
 դանում իր մասին իմանալ իր նմաններից,
 հայկական դաստիարակություն ստացած
 հայերից:

Չայերը, ամեն անգամ թե՛գեթից գալիս,
 հայերեն են խոսել ու, մեկ էլ, հանկարծ, 21-
 րդ դարում աշխարհին հայտնում է այսպես
 կոչված «Չայաստանյան եկեղեցին», թե՛
 հայերին արարիչն է հուշել հայերի տառերը
 ինչ որ վանական Մեսրոպի և պատմությունն
 էլ խեղաթյուրում է ու Սահակ Պարթևին
 անվանում է կաթողիկոս:

Դուրս է գալիս, որ Չայաստանի եկեղեցին
 հայկական չէ, միայն տեղավորված է Չայաս-
 տան դեռ կոչվող տարածքում:

Երբ հուղայականները մտան առաքելական
 կոչվող քաղաքական կազմակերպության
 մեջ ու հիպոսուվ այնպես խաբեցին Չայոց
 թագավորին, որ նա նրանց տվեց քաղա-
 քական իշխանություն (ԱՄՆ-ի աշխարհա-
 գրական ընկերությունն ասեց, թե՛ դա
 քրիստոնեական կոչվող կուսակցության
 ընդունված ձեմլ է), այդ հուղայականների
 հրամանով քանդեցին ու այրեցին հայոց ամ-
 բողջ մշակույթը, անգամ գրքերը վառեցին
 և արգելեցին հայերին եկեղեցում հայերեն
 աղոթել: Նրանց ակտիվությունը մեծացավ
 այն բանից հետո, երբ հուղայական երկու
 էմիսարների ձեռքով սպանվեց Չայոց թա-
 գավոր հուրովը, որն ամեն ինչ անում էր
 Չայաստանը ամրապնդելու համար: Նա
 անգամ անտառնեռ էր տնկել տալիս և
 արգելում էր այդ անտառներում որսոր-
 դությամբ զբաղվել: Չուղայականներն ամեն
 ինչ էին անում և շարունակում են անել 21-
 րդ դարում էլ ի վնաս հայ ժողովրդի
 հուսալով, որ Չայաստանի վերացումը իրենց
 լրիվ իրավունք կտա հայոց հողը «իսա էլ»
 դարձնել իրենցը առանց վախի: Դրանք չեն

ժայռին նստած մի կանաչ ծառ
 ինձ է նայում անընդհատ,
 թե՛ ի՞նչ եմ ես քարին նստել,
 ու նայում եմ անճարակ:

Կարծես ծառը ինձ ասում էր,
 որ իրենից սովորեմ,
 կյանքիս ընկած քարի վրա
 ես ինձ մի նոր կյանք անեմ:

Չպարտ ծառը շրջուն հանեց.
 -Միթե՞ իր միտքն առ չարի:
 Ժայտ արեց, քամուն կանչեց,
 իմ հոգը քամուն տվեց:

Ծառը ասեց, իր խիստ ձայնով.
 -Չևա կյանքի ճանփեթով,
 թէկուզ ժայռին տունդ սարքի,
 ինձ պես սերունդ ստեղծի:

Այս ժայռերն էլ հող կդառնան,
 իմ սերնդին հանգրվան,
 դու էլ քեզ նոր տուն կարդքես
 իմ թռռներին հարևան:

Իմ թռռները քեզ հով կանեն,
 քամու հետ էլ խոսք -գրույց,
 դաշտիդ բերքն էլ հալալ կանեն,
 քեզ հետ իրենց կյանք կանեն:

Կարծես պոռթկել են ծաղիկանց, ծառանց
 հոգանց խորքերից սերը հուշ դարձած
 ու ասք են անում ամեն անցնողին,
 թե՛ ադ իշուկի միտքն ի՞նչ է հիշում:

Ձկա շնչավոր այս գնդի վրա
 որ հուշը չանի անցած օրերի
 ու ժայտ չանի իր սերն հիշելիս
 թեկուզ միայնակ լեռներում լինի:

* * *

Նկարիչ Սարումյանը միայն պատկերող չէ
 իր տեսածի: Նա նկարով է ներկայացնում իր
 մտքի պրպտումները, փորձելով գտնել մտքի,
 հոգու և ուժի համերաշխ աշխատանքի ամեն
 մի երեվոյթում, ամեն վարմունքում մարդու:
 Ուշադիր նայեք Մեծ Կուբացու դիմանկարը
 ձկան պատկերի հետ: Ձուկն անգամ թռիչք է
 անում մի կերպ ավելի մոտ լինելու Յեմինգուեի

Էլ հասկանում, որ կգա ուրիշը ու կշնջի դրանց իսպառ ու կդառնա տերը այդ մասի Հին Հայաստանի:

Երբ հռչիան Սահակ Պարթևը դարձավ Հայաստանի վարչապետը և եկեղեցու քաղաքական ղեկավարությունը իր վրա վերցրեց, գտնելով, որ պետության մեջ միայն մեկ քաղաքական ուժ պետք է լինի՝ պետությունը: Նրա ձեռնարկությամբ հայերը պահադարանից հանեցին Հայոց տառերը ու Հռոմի չկատարեցնելու համար հայտարարեցին, թե Արարիչը մարդու տեսքով երազում հյուր է եկել հայ վանականին, նրա առջեվ նկարել է Հայոց տառերը և հաջողացրել է այդ վանականին շատ արագ սովորեցնել հայկական այբուբենն ու Հայոց լեզվի քերականությունը:

Հիմա կաթոլիկ եկեղեցին ոչ մի իրավունք չունի հայոց ժողովրդի ու պետության վրա և այնքան էլ ախտը չէ, որ բացարձակ թշնամին դառնա հայերի այբուբենին, երբ իր խոշորագույն թշնամները - մուսուլմաններն ու բողոքականները միշտ պատրաստ են հարմար առիթին նրա դիրքերը իրենցը անել:

Երեվի վատ չէր լինի իմանալ, որ «եկեղեցի գառը կազմված էր կու բառից- «եկ» և «եղից» այսինքն «արի եվ մա»:

Եկեղեցիներ առաջին անգամ ստեղծել են հայերը թիեզերքից 9595 տարի առաջ եկած Անահիտի ձեռնարկությամբ: Ճանապարհների խաչմերուկներում, իսկ լեռներում նաև մեկ օրվա ճանապարհի վերջում, կառուցում էին ծածկով տներ, խորդանոցներ, շրջապատված քարե բաձր պարսպով զիջերային զազաններից ապահով լինելու համար: Այդ շինությունները ապահովում էին ճանապարհի ուսելիքով, ջրով, քնելու անհրաժեշտ սպասքով, հարմարությամբ: Անահիտի ղեկավարությամբ կազմակերպվեցին ծերանոցներ, հիվանդանոցներ, շատ խիստ կարգով շրջապատի բնակավայրերից նրանց մատակարարման և սպասարկման հարցը:

Եվ եվ եղից, եթե մուրս է վրա տվել ու հոգևած էս, եթե հիվանդ էս կամ ծեր, անաշխատունակ: Այդպես հնում, երբ հայերն իրենց տերտերի սուրուի ոչխար չէին համարում: Գուցե հայերի բախտը բերի ու եկեղեցին կդառնա «եկ» և եղից»

Արեվի երգը ու՛մ չի սեր բերել, ու՛մ կորած հոգին կյանքի չի կանչել, գուցե՛ կա մեկը, որ լինի դժգոհ, երբ նրան քնից շուտ վեր է հանել:

Արեւ, Արարիչ, արածը մարդու, արար աշխարհում հայտնի բոլորին, թող մեզ միշտ ուրախ ու ժպիտ բերեն, Արեւից Արեւ մեր ճանապարհ լինեն:

Հին Արեվի Յերկրից ենք եկել, երկար ենք փնտռել գունդն այս Արեվի, ո՛ր էլ եղել ենք կյանք ենք ստեղծել ու մեր անունն էլ մենք ՀԱՅ ենք դրել:

Հայաստանը մարդկության օրրանն է այս գնդում (անգամ Մոսկվայի «Պրավդա» լրագիրը նշեց մի օր) : Հայաստանը գտնվել է երկրագնդի արեվադարձային գոտում և բնությունը դանդաղ զարգացմամբ ստեղծել է կյանքի նաև զարգացած տեսակը՝ Մարդուն:

Թե ինչպես է սկզբնական կենդանի մարմինը ընկել այս գնդի վրա, դժվար չէ պատկերացնել, իմանալով, որ թիեզերքում ապրում են բայմաթիվ խմբակցություններ հարբովի բացիլների, որ երկրում ստեղծված բորբոսը շատ հանգիստ դուրս է գալիս մեր արևի ձողողության դաշտից ու ճանապարհորդում է թիեզերքում, որ կան մանրէներ, որոնք ապրում ու բազմանում են 6000 աստիճանի տաքության դեպքում ու նրանց պետքն էլ չէ - 397 աստիճան ցուրտը:

Երբ կենտրոնական Հայաստանի տարածքում ջուրն այնքան հետ քաշվեց, որ առաջացան փոքրիկ ազատ տարածքներ, ջրից դուրս սողած կանաչը ու ստեղծվեցին արևադարձային անտառներ: Ջրից սկսեցին ցամաք դուրս գալ բազմատեսակ ծովային կենդանիներ, անգամ առաջացան երկկենցաղներ: Կյանքաձեռքերը շատացան: Մի օր էլ լրիվ ձեվավորվեց մարդու անկողնածառ կառուցվածքը: Այդ բայից հետո բնությունը մտած էր ստեղծել դպրոց մարդկանց դաստիարակելու համար:

Այդ դպրոցի հիմքը դրեցին Հին Արեվի երկրագնդի և երկու լուսատուների հողագնդի մարդիք, այսինքն հայերը:

Ջրույց մեր հնից

(Առաջին բաժնից)

Իմ հայ ընթերցող, ես սերնդից էմ Հին Արևի երկրում ապրած ու տիեզերքով սլացող երկու լուսատուով Հայոց երկրագնդի վրա տեղափոխված իմ նախնիների, ՀԱՅերի:

Ես միայն երեք ժամանակի գնդերից եմ հիշում: Հին Արևի գնդում ես եղել եմ երկու լուսատուների տիեզերքով սլացող գնդի կողմից, կամ էլ Հին Արևի երկրից որպես տեղափոխող խմբի անդամ: Ես հիշում եմ իմ գարմանքը, երբ տեսա երկար ու բարձր թմբի վրայի երեքական լուսամուտ ունեցող երկու տները, որոնք գտնվում էին բուրգաձև շարված տաշված քարե պատի վերին մասի տափարակում: Բազայտե ցանկապատի վերին մասից, որը բարձր էր հողաթմբից մի քիչ, քիչ մեծ մետրից, մինչեվ երկար հողաթմբի ստորին մասը, մոտ մեկ ու կես մարդաբոյ, իջնում էին քարե աստիճանները: Ներքևի տափարակը նման էր հողե ճանապարհի, որը դեմ էր առնում հողաբլուրին ուղղահայաց կտրվածքին:

Երկար հողաթմբի հետևում երեվում էր երկար ու լայն փորվածք ու թեք բարձրացող սարանման տարածք: Այդ փորվածքը երեվի արվել է տների համար հողաթմբ ստեղծելու, ինչպես նաև սարից իջնող ջրերը կտրվելու, տները պաշտպանելու համար:

Այդ փորվածքի սարակողմյան պատի վրա կար բարակ հողաշերտ, պատած կանաչով, իսկ պատը կավահող էր թույլ գորշագույն:

Կանաչեղենի բացակայությունը վկայում էր այդ երկար ջրատար փորվածքի ոչ հին լինելը: Հողաթմբի երկարությամբ, մոտ 4-5 մարդի կրցքավանդակի հաստության չափի լայնքով ձգվում էր մայթը, մի քիչ բարձր փողոցի տափարակ մասից: Փողոցը ակոսված էր տարբեր լայնքի ու մի քանի աստիճանա խորության ունեցող աղեղաձև երկար փոսերով: Ես նստած էի ճանապարհի վրա, մայթին մոտիկ տեղավորված ինչ որ սարքում:

Մայթի երկայնքով շարված էին մոտ 10-15 կին և տղամարդ: Միջև հիմա հիշում եմ շարքի 3-րդ թե՛ չորրորդ տեղում կանգնած ջահել կնոջը, որը հագել էր սպիտակ ու նաշխերով ծածկված շոր մինչև ծնկերի տակը: Նա և մյուսները, դեպի վեր թեքված դեմքերով, լարված նայում էին Արևի լույսով ողողված իրենց դիմացի հեռուն: Երևի սպասում էին երկնային մեծ նավին իրենց մոտիկներին դիմավորելու համար:

Այս և այլ երազներիս շարքը ես տեսել եմ այն տարիքում, երբ իմ աշխարհը եղել է բնակարանը և նրա առջևի ոչ մեծ տարածքը:

Գուցե ինքս իմ սարքով մասնակցել եմ այդ մարդկանց տեղափոխմանը դեպի նոր տիեզերագունդ: Գուցե իմ ղեկավարած սարքավորումը այդ մարդախմբին բերել է մինչև մի ավելի հզոր ու շատ մարդ վերցնող նավի իջման վայրին մոտ կամ էլ մեծ նավին ուղի ցույց տվող եմ եղել: Ես չեմ հիշում: Գուցե այդ սարքը ու նրա մոտակա շրջակայքը նոր էր ազատվել ջրից ու մարդիք սկսել էին բնակեցնել այդ մեծ թեքությամբ բարձրացող սարի ջրից ազատված փեշերը:

Մի անգամ, Մոսկվա քաղաքում, 1960 ական թվականներին, զբոսնում էի ծառուղում առանց որևէ մտքի: Երբ ոտքս դրեցի Գորկու փողոցի մայթի վրա, չզիտեմ ինչու՞ հայացքս ընկավ դիմացիս աջ ակնուկում կանգնած մեծ շենքի վրա: Հանկարծ մեծ շփոթմունք ապրեցի ու վախ գզացի այդ շենքի վրա ընկած արևի լույսի բաց գույնից:

Իմ շփոթն ու վախը դարձան մեծ անհանգստություն ու ես չզիտեի թե՛ ի՞նչ անելի: Մի կերպ ինքս ինձ ուշքի բերեցի և արագ հեռացա: Երկար տարիներ ես չէի համարձակվում նույն տեղում գտնվել ու նայել դիմացի շենքին արևոտ եղանակին:

Իսկապես որ իմ նախնիները մի ժամանակ ապրել են Հին Արևի երկրագնդում և այն տեղից հեռացել են վերջինների թվում, հագիվ փրկվելով մարվող Արևի ոլորտից: Նրանք տեղափոխվել են տիեզերքով թռչող հսկա գնդի վրա, որն իր հետ տանում էր երկու լուսատու: Այնտեղ էլ նոր սերունդը իրենց հայրերին անվանեցին «հին արևի երկրացի», հետագայում էլ «հայ»:

1970 ական թվականներին եղա Մերձ Բայթիկայում ու հանկարծ այգում ոտքերիս տակ նկատեցի դեղին ավազի շերտ: Հողի հաստությունը երևի 3-5 աստիճան էր:

Ես երկար ժամանակ մեծ շփոթն ու վախ ապրեցի, չզիտեմ ինչու՞: Ռո՞ գնդի ո՞ր վիճակն էր իմ ուղեղում տպավորվել:

Մի քանի րոպե իմ հուզմունքը չէր անցնում: Մի կերպ ինձ հանգստացրեցի ու որոշեցի Մերձբայթիկայում լինելիս միայն զբոսնել քաղաքի ասվալտով պատած փողոցներով:

Հին Արևի երկրի բնակիչները, Հայերը, ունեին հզոր արդյունաբերություն ու գիտության կենտրոններ, որոնք շատ առաջ էին իմանում անհունի բավական մեծ տարածքներում կատարվող ամեն ինչը: Նրանք իմացել էին երկնքով սլացող նորաստեղծ, երկու լուսատու ունեցող մի հսկա գնդի մասին և կազմակերպել էին մարդկանց, որոշակի սարքավորումների, ինչպես նաև իրենց պատմության, գիտությունների մատյանների (երևի մեծ պարունակություն ու որակ ունեցող սկավառակների կամ այլ տեսքի հիշողության սարքերի տեսքով):

ПОЭТЫ СМОЛЕНСКА ДАРЯТ ВАМ ПЕСНИ СВОЕЙ ДУШИ, а у Вас есть душа поэта?

В Москве в конференц-зале Союза писателей России, в знак доброй дружбы с Армянской культурой Союз писателей Смоленска представил армянскому обществу г. Москвы поэта, члена СП России Григория Гаспаряна. Его представил председатель Союза Писателей Смоленска поэт Виктор Смирнов. Виктор Смирнов не просто газетный или книжный поэт. Он поет вселенной. Его слова ему подсказывает сердце, а также память разума миллионных лет очарования человека природой, возникшей мыслью и тайной улыбкой звезд. Смотрите фото во время его выступления и Вы сами захотите летать с его мечтой по вселенной и передать звездам его и Вашу любовь им, создателям жизни. Такие слова можно сказать о других поэтах Смоленска.

Насколько неземная поэзия смоленских поэтов, во сто раз больше их любовь к нашей земле, к людям, их пережиткам, заботам жизни.

Читайте работы смоленских поэтов и сами, незаметно для себя, в своей душе станете поэтами.

Организатором творческого вечера стали: председатель Смоленской областной организации Союза писателей России, известный поэт Виктор Смирнов, известный поэт Смоленской организации СП России Ю.Пашков, при поддержке руководства СП России. На вечере выступало много известных писателей, поэтов, публицистов и критиков, которые помогли слушателям поэзии Смоленска понимать их мировоззрение и стремление к участию создания общечеловеческих принципов жизни, разума.

Среди выступающих были писатель-публицист В.Сорокин (г. Москва), поэт – критик А.Суворов (г.Москва), писатель-публицист Н. Дорошенко (г.Москва), поэтесса Ц.Багдасарян (г.Москва), критик О. Дорогань (г.Смоленск), писатель В. Горяйнов (г.Смоленск), поэт Р. Великовский (г.Смоленск) и многие другие. Присутствовали гости – москвичи и гости армянской диаспоры г. Москвы. Среди них известные ученые, академики, режиссеры, певцы. Своим приветствием выступил поэт, прозаик и ученый Асламазян А.К.. Асламазян А. К. приветствовал участников авторского вечера поэта Григория Гаспаряна от имени коллектива литературной газеты «РАЗДУМЬЕ» (МТОРУМ). Виновник вечера читал свои стихи на армянском и на русском языках

Гордо представила поэзию однополчанина из Смоленска, поэта ГАРУША (Григория Гаспаряна). поэтесса Смоленска, человечества, ГАРУН.

Она, ГАРУН, дочка России, себе взяла имя «Гарун», так как сама гарун (весна) жизни. Каждый из нас всегда ждет своей весны, а люди знавшие ее так и всегда надеются на ее при-езд. Она то не просто женщина, она поэтесса, которая

вобрала в себе лучшее души человека и дарит людям радости. Внимательно смотрите на ее портрет и Вы почувствуете мощь душевной энергии этой хрупкой женщины.

Я стала участником творческого вечера корифея эзотерического жанра русско-армянской поэзии, одного из ярких поэтов современности Григория Гаспаряна. Захваченная бурным потоком вдохновения и испытывая на себе влияние неповторимого творчества поэта, хочется передать свои чувства в стихотворной форме:

Чем ближе знакомишься с творчеством поэта, тем сильнее ощущаешь, что это не минутная вспышка и не мгновенный пламенный порыв, а самостоятельность творческого пути, который несет в себе следы влияния рождения самой среды с традициями, обычаями своего народа. Национальная почва придает поэзии убедительную неповторимость, особую взволнованность, достоверность и проникновенность. Вдали от родных мест поэт еще более трепетно, истово берегает свой родной язык, обычаи предков, сокровища национального творчества. На формирование внутреннего мира поэта свою роль сыграла его мама, русская по национальности, обладающая бесконечным терпением, стойкостью, выдержкой и заложившая в характер сына - Григория нравственные основы.

Творческий взрыв подготовлен самой жизнью поэта, процессом становления творческой личности, индивидуальности, о чем говорит его свободный размер и вольный ритм произведений.

Творчество великого Учителя, взгляды которого являются вдохновляющей силой, помогающей пересмотреть сложившийся подход к восприятию мира.

* * *

*Рожден среди цветущих эдельвейсов,
Овеян мудростью древнейших гор
В тот час,
 когда спускались звезды низко
И месяц показал уж свой задор.
Своим божественным он криком
Оповестил весь мир о том,
Что к вам явился новым ликом
Младенец с именем – Григор.
Его душа свой знала выбор
Когда и где ей расцветать,
Чтобы в пути земном – дороге игор –
Предназначенье истинное исполнять.
Свое предназначение земное
С любовью выполнить сполна,
И слово Божье вечное, святое
Поселит в спящие сердца.*

* * *

Он сын Армении. Поэт. В стихах его
Услышишь гром старинной наковальни
И мудрости народной торжество,
И древней песни отголосок дальний.
Он сын Кавказа. В жилах кровь кипит,
Как речка, что летит с высот орлиных.
В нем беспокойный дух и по ночам не спит
И поиски ведет неутомимо.
Он сын гармонии. Горячая душа
Живет в согласии с его умом холодным.
Он вдохновенья воздухом дыша,
Свободно мыслит. Говорит свободно.
Он не привык к житейской суете,
И чуткою душой в прозрачный вечер
Он слышит Бога в звездной высоте
И мудрые улавливает речи.

Слушателям поэт Григорий Гаспарян познакомил своим кредо:

Талантливый Мыслитель и поэт Григорий Гаспарян из г. Смоленска приветствует всех присутствующих, а также читателей нашей газеты, он хотел, чтобы мы все осознали, что имеем душу поэта.

Г. Гаспарян

Я, Ты, Он...

Если двухгодовалому ребенку показать свою фотографию и спросить: «Кто на фотографии?», он непременно назовет свое имя. Также, если ребенка того же возраста поставить перед зеркалом и задать тот же вопрос, то, увидев себя в зеркале, он назовет свое имя. А чуть позже, начиная с 3-х летнего возраста, у ребенка происходит формирование своего маленького «я». Тогда ребенок, на поставленный вопрос «Кто на фотографии?» или «Кто в зеркале?», ответит: «Это я».

Ну вот, с того дня как я осознал свое маленькое «я», передо мной закрылись все двери истины.

Дорогой читатель, далее, то чем я с тобой поделюсь, это не суждения, а работа разума, исходящая из сердца и души.

В закрытии дверей истины оказала почти непоправимую помощь рукотворная мораль. А это есть коллективное сознание и образование, воспитание и школа, улица, люди, кодексы законов и и т.д

Капля утренней росы с восходом солнца стекается в океан, сливается со стихией и приобретает ту силу, которой обладает океан. А как может человек познать себя, свое высшее «Я» и понять Кто Он

Есть в Действительности, если будучи крохотной частицей Единого Духа игнорирует Его, а значит и себя. Есть только Одно: Ты есть Я, Я есть Он, как бесчисленные снежинки, отличающиеся друг от друга по форме, но в конечном итоге составляющие одну субстанцию.

Но ты, друг мой, слишком серьезно не воспринимай то, о чем я говорю тебе. А то может получиться так, как будто я навязываю тебе какую-то слепую веру, но навязывание не входит в мои правила игры. Да и вообще не верь тому, что говорят тебе. Все что со стороны, все это ложь. Попробуй сам разобраться во всем. А для этого надо совсем немного: согласовать тело с умом, и, конечно, с сердцем.

Несколько моих стихотворений я представляю для тебя, но предупреждаю, если собираешься читать глазами, то лучше и не начинай. Оставь в покое свое зрение. Но, а если хочешь заглянуть туда всем сердцем и душой, тогда пусть помогут тебе всеблагие силы небесные.

* * *

ОТ ПРИКОСНОВЕНЬЯ ДО ОБЪЯТЬЯ

О лирике Григория Гаспаряна

Армянская диаспора в России – самая многочисленная, она насчитывает более двух миллионов человек. Заметен ее вклад в современную российскую общественную жизнь. Она несет всечеловеческие смыслы, христианское добротолубие, милосердие и терпимость.

В Смоленске живет эlegantный, отзывчивый и добросердечный поэт Григорий Гаспарян.

Не теряя национальной самобытности, поэт своим творчеством вливается во всечеловеческую ментальность. и, внося в свои стихи мудрость армянского народа, пополняет сокровищницу российской культуры.

«Кто думает о вечности – мудрец, он будет в этой вечности жилец. А тот, кто объявляет смерть концом, еще при жизни станет мертвецом».

Автора тревожат вечные вопросы смысла жизни и смерти. И он решает их для себя в духе православных представлений. Смерть для него как проводница в иной мир. И смерть духовная при жизни много страшнее смерти телесной, которая вовсе не означает конечного тупика личности, а освобождает для жизни духа в инобытии.

Его лирику отличает интеллигентность, взвешенность, выдержанность, как будто она из погребков, где хранится и томится вино. И виноградная лоза его Музы не чувствует себя чужой в России: «Виноградарь премудрый, небесный отец для души человеческой дал образец: путь лозы виноградной от древних веков, словно путь очищенья от всяких грехов».

В его стихах проявляется удивительная афористичность, она пробует объять смыслы и проникнуть в них. «Легкое твое прикосновенье, как прикосновение во сне, пробуждает юное волнение, радугою чувств горит во мне».

Каждое стихотворение поэта подтверждает, что природа его любви – от прикосновенья до объятья – имеет всеобъемлющий и проникновенный характер: «Коль мерить Землю мерою Вселенной, то наша вечность – это срок мгновенный. И в хороводном множестве планет Земля – девица самых юных лет».

И не случайно после выхода пяти поэтических книг автора последовало признание: состоялись его творческие вечера в Смоленской центральной универсальной библиотеке, а затем в Союзе писателей России. Намечен вечер встречи в российско-армянском посольстве в Москве.

На майском вечере в Союзе писателей РФ выступили известные поэты Виктор Смирнов, Валентин Сорокин, критик и поэт Александр Суворов, смоленские авторы В.Горяинов и В.Великовский, представители армянской общности. Они в один голос и каждый по своему отметили несомненный природный дар поэта, нежную лиричность и строгую мудрость его стихов.

У каждого поэта ищешь лучшее стихотворение, которое стало бы важным и для тебя, отозвалось в твоей душе. Обидно, когда не находишь его, а это случается даже при соприкосновении с творчеством общепризнанных мэтров. Отрадно, когда все-таки такие стихи есть, а если у малоизвестных авторов, то отраднее вдвойне.

У Григория Гаспаряна таким для меня стало одно из стихотворений, которое я прочитал на вечере в Союзе писателей и хочу целиком привести здесь:

Над прахом мертвых, в День поминовенья
Мы дружно вакханалию творим:
Себе в угоду пьем до одуренья,
О мелочах житейских говорим.

Мы заменили водкою и снедью
Молитвы звуки и печальный вздох.
Но тех, которых нет уже на свете,
Особым свойством наделяет Бог.

Они прекрасно слышат наши речи,
Посуды звон и звук жующих ртов.
Обидно им, что мы по-человечьи
Не можем помянуть своих отцов

И матерей, и пращуров, и близких,
Что мы забыли ритуал святой.
Немного стоят мрамор, обелиски
Без слов молитвы о душе родной.

Настанет день - мы все уйдем отсюда.
И горько будет в поминальный час
Услышать не молитвы - звон посуды...
Как помним мы - так будут помнить нас!

В этих словах назидательности, понимаешь, они выстраданы, пропущены через душу. Автору веришь, чувствуя в стихах его судьбу.

У Григория Гаспаряна есть простая и изящная миниатюра, которой он определяет свое место во вселенском духовном пространстве: «Линия, возникшая из точек, посильнее точек-одиночек. Так и капли слились воедино, океаном став непобедимым». Он понимает, что даже в таком индивидуальном виде творчества как поэзия один в поле не воин. И на этих вечерах его собратья по перу, как будто следуя этому поэтическому кредо автора, попытались выстроить векторную линию его творчества, сливаясь в едином порыве духовного общения.

Следует отметить, что помощь в редактировании стихов оказал поэту старейшина смоленской поэтической школы Юрий Пашков. Автор продолжает писать стихи и на армянском языке, и Ю.Пашков делает блестящие поэтические переводы их на русском. Он бережно доносит до читателя сокровенную чашу души армянского поэта. Ведь тот и сам бережен в отношении ко всему, что составляет гармонию между жизнью земной и небесной. «Во Вселенной Земля, как же головка от спички – так нежна и хрупка, так мала. Не пойму, как же в бездне глухой ей – такой невеличке! – не удалось и не кануть во тьму».

От прикосновенья до объятья, от удивления до мудрости – таков путь, который проходит душа поэта при сочинении каждого стихотворения, вбирая в себя и телесное и небесное, все вселенское бытие, насколько оно открывается ему.

И можно уверенно сказать: смоленская поэтическая школа и вся российская культура поэта Григория Гаспаряна нашла своего ученика, питомца, сына. Он берет из нее лучшее и вносит свое. Он сверяет звучание своей Музы с эхом песенно-поэтической стихии Смоленщины, настолько богатой, что, кажется, земля и небо здесь наполнены ее музыкальными и судьбоносными смыслами.

Смоленский поэт

ДОРОГАН

Не стреляйте в людей! – заклинаю я вас.
Не стреляйте в людей!
Бог рожденья и смерти назначил нам час.
Не стреляйте в людей!

Смерть за смерть.

И для нас нету меры иной,
И значенье утрачено жизни земной.
Человек за Всевышнего суд свой вершит,
И жестокий закон повсеместно царит.

Но ведь Бог не для смерти наш мир
Сотворил,
А для жизни. И светом добра озарил,
Повелев все заветы ревниво блюсти,
Против жизни, природы ни в чем не идти.

Если тело с душою в согласье живет,
Человек к благодати небесной придет
И узнает, что духом бессмертным силен,
И поймет, для чего был на свет он рожден.

Не стреляйте в людей! – заклинаю я вас.
Не стреляйте в людей!
Бог рожденья и смерти назначил нам час.
Не стреляйте в людей!

Наивны мы. Наивны без предела.
Не верим, что бессмертен жизни ход
И думаем, что вместе с грешным телом
Все то, что есть в душе у нас, умрет.

Не страх перед кончиною телесной
Нас угнетает. Где-то в глубине
Таится мысль, что Богу все известно –
Он за грехи и воздаст на Судном дне.

Так и живем – наивные Земляне –
И заблужденьям платим свой оброк.
А смерть на миг в жилище к нам заглянет,
Чтоб дать для покаянья малый срок.

Един Закон – извечный и исконный –
Он на небесных выверен Часах...
Коль были на Земле мы вне Закона,
То вне Закона будем в небесах.

Жизнь коротка. Любовь еще короче.
Минуло лето. Осень впереди.
Как плачет сердце! Молвить слово хочет,
Но это слово надобно найти.

Оно должно обжечь росой жемчужной
И вспышкой жизни сердце ослепить –
Иначе слово говорить не нужно.
Найдешь его, коль смог ты полюбить.

Она стоит в квартире полутемной.
И грустно смотрит на притихший сад:
То ль провожает солнца шар огромный,
То ли любовь свою зовет назад.

Алеют небеса над оком оком,
А в небе тучки серые, стрижи.
Все небу и доступно, и знакомо –
Исполни же желание души.

Напрасно! Небо вечереет немо.
А на земле зари тревожен свет.
Летает сердце меж землей и небом –
Ни там, ни тут ему спасенья нет.

У каждого листа своя окраска
И шорох свой, и тонкий аромат:
То танец с тишиной, то с ветром пляска,
То просто плавный, тихий листопад.

Полет особый у кленовых листьев.
Березок легкий шелковый шумок.
Листва летит – и все виднее кисти
Рябин, что протянулись вдоль дорог.

Короче дни. Зато длиннее ночи.
Взяла природа отпуск до весны.
А вот душа жить так, как прежде, хочет,
Ей осень и печали не нужны.

У ней свои понятия и резоны,
И на устах – весенние слова.
Она живет календарем особым,
Не признавая с осенью родства.

Во всех краях звучит: Саят-Нова!
А я вот сочинитель неизвестный.
Я – Гаруш. Но моя душа жива –
Жива твоей поэзией чудесной.

А, стало быть, живешь во мне и ты!
Я тоже жил в твоей душе когда-то.
Одна душа сквозь времени пласты
Идет, живя в хибарах и палатах,
Верней, вселяясь в разные тела,
Людей сближает и роднит эпохи.
Саят-Нова, частицею тепла –
Ты в каждом нашем слове, каждом вздохе.

Пришли совсем иные времена:
Другие песни и другие нравы.
Песнь соловья в твореньях не слышна,
Ее сменил грачиный грай картоавый.

О, как вернуть напевы соловья?
Я и Саят-Нова – две половины.
Я помолчу, но пусть Саят-Нова
Поет во мне со страстью соловьиной.

Карабахочка моя черноглазая,
От очей твоих вспыхнул сразу я.
Ты любовью меня осчастливила,
Словно в путь большой душу вывела.

Как Севан, твои очи чистые,
Утро брезжит в них золотистое.

Со святой росой исцеляющей
В них и мрак ночной усыпляющий.

Исцеляются боли - хворости,
Исчезают все беды - горести.
Не страшит меня одиночество.
Жизнь мне нравится. Жить мне хочется.

Огнееликая, несравненная,
Ненаглядная, незабвенная,
Ароматом трав напоенная,
В эхо горное превращенная

Ты светильник любви погасила сама.
Вместо сердца ты слушала голос ума.
А теперь признаешь, что была не права –
Запоздалым раскаяньем дышат слова.

Не могу я притворство твое оправдать.
Кто играет с любовью, тот будет страдать.
Но страданье твое не пылает огнем,
Потому что страдаешь ты только умом.

Шут смеется – смеются уста и глаза,
А по сердцу его покатила слеза.
Плачет шут – и слезами он трогает всех.
Но в душе-то у клоуна плещется смех.

Лицедейству арена и сцена нужны.
Но актерами в жизни мы быть не должны.
Отражают правдиво времен зеркала
Мир души, что не знает лукавства и зла.

Так не мучай себя. Ленту прожитых дней
Прокрути и найди дни моей любви,
А остальное сразу перечеркни,
Все сначала, сначала начни!

Восход – закат. Закат – восход.
Так и идет за годом год.
Дней и времен круговорот.
А вечность задает им ход.
На лекции ученый муж
Таковую выдал людям чушь:
- В любви сперва, бывает взрыв,
Затем последует разрыв.
Запомните мои слова:
Любовь лишь пять недель жива!
Эх, ты, ученый, буквоед!
Стыдись твердить подобный бред.
Любовь живет вполне счастливо
От взрыва до другого взрыва.
Тот взрыв привычку разнесет –
И возрождение принесет.
Любовь, как года времена.
В ней то зима, а то весна.
То цвет цветет, то опадет,
Но все равно любовь живет.

* * *

Один гусаном* хочет стать,
Другой поэтом жаждет стать,
А третий – мир в душе создать.
Но что желание? Пустяк!
Важнее сделать первый шаг,
А значит, обрести свой путь.
В нем боль и радость, жизни суть,
В нем цель, что видишь без труда,
И далью скрытая мечта.
Мой сын! Пускай в твоей груди
Дорожный дух живет и дышит.
Я буду рад, когда услышу:
- Отец! А я давно в пути!

* * *

Саят-Нова! Великий мастер слова,
Я твой урок запомню навсегда;
Сомкни уста молчанием суровым,
Коль нет в запасе мудрых слов и новых
И всех речей уместней немота.

Поэт Виктор Смирнов

* * *

Напрасно ты, старик, морщины прячешь,
Свой древний возраст, ревность твоя,
Напрасно ты, старин, ночами плачешь —
Ведь превратится в пар слеза твоя,

Нег, слабость ту не опалишь на попойку,
И ни при чем тут глубина вина:
Ведь ты родился стариком, поскольку
Твой возраст грозно мерила война.

Тебе земля грозила вражьей миной,
От пуль свистящих прятался кулик,
Когда ты над отцовскою могилой
Издal свой первый, самый вещий крик.

И вот уже ты страдаешь в пире денег,
Где каждый бережёт лишь берег свой,
И вот уже ты прячешься от девок
Под чёрной юбкой вечности седой.

И, не сказав ни брату и ни свату,
Ты век свой горький спрятал за горой,
И бросил ты в полях родную хату,
Нырнув отважно в омут городской.

И бродишь здесь ты, никому ненужный,
Слагая песни об ушедших днях,
И плачешь, кик цыпленок недосужный,
Под град попавший на глухих лугах.

Несёшь ты скорбно вирши на попойку,
Р вновь подскажет чарочка вина,
Что родился ты стариком, поскольку
Твой возраст грозно мерила война...

* * *

Здесь рожь и радость выжигали войны,
Но, во всю мощь воюя с пустотой,
От кладбища идут незримо волны
Поэзии, высокой и простой»

Здесь чья - то злобе громко гоготала,
Забрасывая смерти невода,
И потому отцовская гитаре
Средь взрывов бомб умолкла навсегда,

Мир весь пронизан горней мглой до донца!
Но средь могил огнём любви дыша,
Воскресшая для звезд, для трав, для солнца,
Во мне поет отцовская душа.

* * *

Кто-то для меня могилу вырыл,
Кто-то поселил меня в аду,
Я уже, как тень, скольжу по миру,
Словно птицы тень весной по льду.

Смерть идет в размеренном порядке
И при солнце, словно при луне,
Лёд грохочет, лёд крошится в схватке,
Полыньёю улыбаясь мне,

Пусть я в мире мало был любимым,
Пусть рыдал на горьком берегу,
Я отнюдь не трушу, я по льдинам
Тенью своего овца бегу.

Плоть свою и там, и сям таская,
Я впервые озарен грозой;
Подо мною глубина такая,
Что с могильной спорит глубиной.

Не считал я, сколько в небе радуг,
Но поет свой гимн душе моя,
И бежит отец со иною рядом
Тенью, что вдвойне светлей меня.

Ах, отец! Ведь были мы любимы
Там, где сам Господь припас дары,
И ворочаются тяжко льдины,
Словно бы могильные шары,

В наше счастье веря иль не веря,
Колет лёд слепая моленья,
Выйду, может быть, на вечный берег,
Где подбросишь к звездам ты меня.

Так подбросишь, что мне станет страшно
Землю потерять, её любя,
Только я, отец, уж вдвое старше
Не войне убитого тебя,..

080806

* * *

Проснётся луч в словесном стане,
Ослабь боль свои тиски,
Когда забулькает в стакане
Лекарство от лихой тоски.

И нет на свете лучшей доли,
Что мне в сей черный час дана,
И небо зачерпнуть в ладони,
И выпить глуть земли до дна.

И роль пьянит любовью душевной,
Ворвавшись в добрый мир сеней,
Колосья колют прямо в душу
И жалят зрелостью своей.

И лягут мне на плечи выси,
И, вдохновением лучась,
На чёрный день оставлю мысли,
Что родились в сей светлый час .

* * *

Я, в хомуте немислимого долга,
Тещу свой плуг - и нипочём гроза!
Таких, как я, земля не дернит долго,
Таких, как я, ждут в гости небеса,

Лишь там постигну, что такое небыль,
Лишь там словами станут словеса
Ведь глубину воруют лишь у неба
И ручеек, и горькая слеза,

А молния пьянит настоем винным,
И роцца ищет, где же к солнцу дверь,
И мокрый ветер хлещет по вершинам,
И зелень шевелится, словно зверь. . .

О, эта ночь! Она, как лук, тугая —
И в ней душа безумствует моя.
Сверкнула молния - и снова тьма токая,
Что лучше б не сверкала моленья!

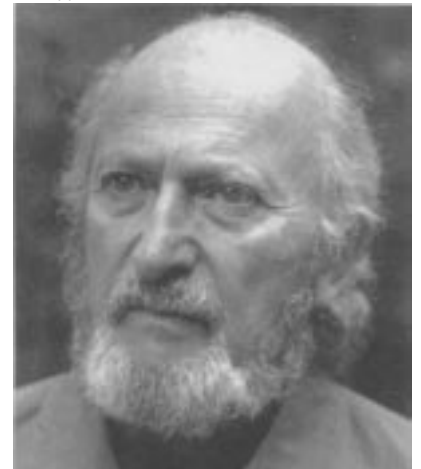
Поэт Роман Великовский

* * *

Проста закономерность жизни изначальной
-В тревожных даях тайна следует за тайной:
Чем больше узнаешь, тем большего не знаешь,
Становишься мудрей - и более страдаешь.
Легко ль в себе несовместимость

эту совместить?

Лишь "выстрадав чужую боль,
дано людьми нам быть,

Не слышно птиц.
Они теперь далеко
Зимуют где-то в южной стороне.
И только вездесущая сорока
В лесу стрекочет что-то обо мне.

Трещи, трещи, лукавая всезнайка,
Поведай по привычке, не тая,
Что приднепровской белокрылой чайкой
Во мне живет Смоленщина моя.

Не знаю, откуда сорока
Взялась на антенне высокой.
Видать, не хватило у ней
В морозном лесу новостей.
И вот на ажурном насесте,
Где сходятся радиовести, .
Она комментирует их
За всех, за подруг, за своих.

В комнату ко мне синичка залетела, Билась об
окошко в оба-два крыла,
Словно что поведать только мне хотела, Да
сказать об этом толком не могла.

Может быть, напела мне бы эта птаха, Как
весна-певунья из-за гор пришла,
Как она, пичуга, по небу без страха
В звонком клюве солнце жаркое несла.

И меня, быть может, увела б под вечер
В роццу, где я счастлив был давным-давно.
Лишь одно печалит, что по-человечьи Молвить
ей про это все же не дано.

Кому, кому, в конце концов, не повезло —
Тебе ли, роцце иль зажженной спичке,
Костру ли, не затоптанному, как назло,
А может, не затенькавшей тебе синичке?
Не потому ли я страшусь на склоне лет
Того нечаянно оброненного слова,
Что, будто пламя, польхнуться готово,
На сердце оставляя чернопалый след?
Но не об этом речь.
Я путь к Добру искал
В словах, которых емче не бывало:
«Родник» и «род» — в них Родины начало, А
Родина — начало всех иных начал. Что без
сердечности такой все ремесло мое,
Коль властоувет,

в стране поправший вся и все?!

Երկու լուսատուներով գնդի մասին այս գնդի մարդկության հիշողության մեջ է մնացել պատմությունը լույս և մութ աշխարհների մասին: Եթե ուշադիր լինեք պատմվածքներին, պատմվող հեքիաթի ձևով, ապա կնկատեք, որ «մութ» աշխարհում էլ է առավոտյան Արև բարձրանում, այնտեղ էլ մարդիք են ապրում, հող են մշակում, անգամ փորձում են կռվել բերանից կրակ ցայտեցնող բազմազուլիս հրեշի դեմ, որը եկել էր իրենց աղջիկներին տանելու տիեզերքի այլ գնդեր:

Երկի տեղի երիտասարդների մի խումբ դեմ է եղել իրենց բնակավայրի աղջիկներ հեռանալուն այլ գնդեր, կամ էլ արդեն ձևավորվել էին խմբեր տեղի բնակչության վրա իշխելու համար:

Մի անգամ, 1960-ական թվականներին բանտարկեցին Մոսկվայից ոչ հեռու գյուղում բնակվող մի տղամարդու, որը սպանում էր ուրիշ գյուղերից եկած տղաներին, որոնք ցանկանում էին ամուսնանալ իրենց գյուղի աղջիկների հետ: Ամեն ժամանակում էլ լինում են նույն հոգեբանության մարդիք:

Գուցե մութ ասելով հասկացել են ժողովրդի այն մասը, որը ենթարկվելով կազմակերպված մարդկանց, որոնք հաջողացրել էին իրենց ենթակայների վզին նստել ու այդ գնդի որոշակի տարածք միայն իրենց սեփականությունն անել: Երեվի դա է պատճառը- որ հայերն իրենց նշանի անունն են դրել «Պատմությունը կրկնվում է»: Իսկապես, ամեն հասարակության մեջ էլ գտնվում են մարդիք, որոնք միավորվելով ճորտացնում են չմիավորված ժողովրդին ու նրա հաշվին էլ ստեղծում են իրենց ապրելակերպը, էլ չեն ասում, որ միշտ ձգտում են հագեցնել իրենց չհագեցվող ընչաբաղձությունը իրենց չենթարվածների հաշվին::

Հայերն իրենց երկու լուսատուներ ունեցող գնդով անցնում են մի ժամանակից մյուսը, գտնում են տիեզերքում քիչ թե շատ հաստատուն շրջավայր ունեցող նորաստեղծ հրե գնդերը, որոնց ոտքով ստեղծվել են պինդ մարմին կազմող միացություններ, հետևում են նրանց կյանքի ընթացքին և, երբ արդեն նրանց վրա առաջանում է ամուր կեղծվ ու այն ջերմության, որը չի իջեցնում նրա ամրությունը, տիեզերանավի կրակոցով ստեղծում են կայծակ, որը միացնում է երկրի թթվածինը տիեզերքի ջրածնի հետ ու ստեղծում է ջուր: Այդ գործը Վահագնի տոհմի արհեստն է:

Ասեմ, որ Վահագն անունը առաջացել է - «վահան» և «ազն» բառերից: Իմ կարծիքով «վահան» բառը կազմված է «վահն» , «հանել» բառերից, այսինքն պաշտպանվել Արևից սպասվող վտանգից: Շարունակությունը կարող է մտահանգել Հայոց լեզվին քիչ թե շատ ուշադիր աշակերտը:

Ստեղծված աննշան քանակի ջուրը դառնում է մեծ լարվածություն ստեղծող կայծակների մայրը և կամաց-կամաց գունդը ծածկվում է ջրի շերտով: Կայծակները ստեղծում են նաև թթվածնի աչնախիսի միացություն, որը բավականին խիտ ու լայն շերտ է ստեղծում երկրագնդի շուրջը և իջեցնում է Արևի ճառագայթային ազդեցության վտանգը մարդու համար: Հիմա այդ միացությունը անվանում են «օզոն»:

Դպրոցական գրքում բոլորն են տեսել մի նկար, որում հին մարդիք նկարագրել էին իրենց իմացությունը տիեզերքի և իրենց, այս, գնդի մասին:

Այդ նկարում մեր այս գունդը ներկայացված է որպես մի բլիթ, որի վրա կան տներ, գետեր իսկ մի քիչ վերև նաև Արև: Արևից վերև մի կամար էր նկարած ինչ որ առանձին մասնիկներից կազմված, որից դուրս էր հանել իր գլուխը թիեզերքը դիտող մի մարդ: Նա դիտում էր աստղերով պատած թիեզերքը, ընդվորում ինչ որ որոշակի ուղղությամբ: Գուցե՜ հասկացաք ասածիս միտքը այդ նկարի մասին: Փորձեք վերհիշել այդ նկարը, կամ նորից բացել դպրոցի աշխարհագրության դասագիրքը:

Ես ինչ որ թռչող նավով երկար եմ պտտվել, այս կամ այլ գնդի շուրջը, որի վրա համատարած ծփում էր ջուրը: Գունդն այդ ուներ կլոր աղեղ, հորիզոնում շրջանագծի մոտ 60 աստիճանի տարածքով՝ ըստ իմ դիտման հորիզոնի: Ծփացող ջրի երեվացող սպեկտրի ուղղությամբ ես թռչում էի նստած վիճակում կողքերիս պատերը սև (հիշողությունս կամ չի գրանցել, կամ էլ մոռացության է տվել իմ աշխատախցիկի, թռչող նավի տեսքի պատկերները): Ես թռչում էի ծփացող ջրերի վրայով վստահ, առանց վախի զգացմունքի: Իմ այդ կրկնվող երազում երբեք չեմ վախեցել համատարած ջրից, չնայած արթուն ժամանակ ամբողջ կյանքում վախեցել եմ ջրից ու լավ լողալ էլ չեմ կարողացել սովորել: Հիշում եմ այդ ջրի մանր ալիքները, որոնք շարժվում էին մեր կողմը, ավելի ճիշտը մենք էինք թռչում նրանց շարժման ուղղությանը ուղղահայաց:

Իմ հանգստությունը ես բացատրում եմ «իմ» տիեզերանավի երկար ժամանակ թռիչք կատարելու ունակությամբ: Երևի այդ ժամանակ իմ նախնին գտնվել է երկրագնդի շուրջը պտտվող թիեզերանավի մեջ:

Ստեղծված ջուրը դառնում է թիեզերքում ապրող շատ մանրէների համար ապահով և ապրելու միջոցներով հարուստ միջավայր: Ջուրը պաշտպանում է գեր տաքությունից, գնդի մակերեսով սուրող քամիներից: Ջրի բավարար տաքությունը, շրջապատող միջավայրից կյանքի համար անհրաժեշտ ջերմությունը ստանալու հնարավորությունը կենդանի էակին (շարժվող թե անշարժ), մանրէին, թույլ են տալիս մեծացնել իր մարմնի չափերը...

Երբ անընդհատ ստեղծվող ջրի քանակը ազդելով երկրագնդի կեղևի ոչ խիտ շերտերի վրա, առաջացնում է ավելի մեծ ծավալի նստվածքներ, փոսեր, քան կարող են լցնել եղած ջրերը, գնդի մակերեսի որոշ մասը սկսում է ազատվել ջրից և հետախույզ տիեզերանավը այդ մասին հայտնում է մի այլ թռչող սարքի, որը պտտվում էր զուգահեռ երկրագնդին ու նրա ուղեծրով Արեգակի շուրջը: Այդ նավն էր կապ պահպանում թիեզերքով սլացող Հայոց երկրի հետ: Մի անգամ ես հիշում եմ, որ մեր թռչող նավը հայտնեց, թե կա ջրից ազատված տարածք: Ստացվում է պատասխան, թե այդ տարածքը պետք է լինի բավականին լայն, թե «այդ լայն թի դի», այսինքն «այդ» (ջրից ազատված) մակերեսը երկրի լայն պտեք է լինի», թե բացված ցամաքը պետք է ունենա մեծ մակերես իջնելու և ճամբար ստեղծելու համար:

Գուցե մինչև հիմա տարածված առասպելի հիմքը հայերեն «այդ լայն թի տի» արտահայտությունն է, որը ըստ հին հայերի սովորության ղեկավարի առաջին խոսքով էին անուն տալիս, դարձել էր մոդայիկ «Ատլանտիդա»: Որոշ զավառներում հայերը հիմա էլ «այդ» չեն ասում , ասում են «ատ»:

Հաջորդ անգամ այս երկրագնդի շուրջը պտտվող տիեզերանավը հայտնում է Հայոց գնդին թե «հիմա լայն է» ցամաքը ու ստանում է իրավունք երկրագունդը բնակեցնելու համար: Մինչև հիմա էլ այդ կտորը երկրագնդի հայերն անվանում են «Հիմալայն», որից «ն» տառը կորել է ու մնացել է անունը «Հիմալայ»:

Իմ ցեղը երևի հիմնական զբաղմունք է ունեցել անսահմանում ճանապարհորդություններ կատարելուն, իսկ իջման վայրում թռչող նավերի ղեկավարման գործում:

Մեր, այս, երկրագնդի վրա առաջացած «Հիմա լայն է» ցամաքի վրա իջան հայ մարդիք, որոնք մեծ տիեզերանավով երկար ժամանակ պտտվում էին երկրագնդի հետ Արևի շուրջը: Նրանք իրենց հետ ցամաք իջեցրին այն ամեն որոշածը, որը հնարավորություն կտար հաստատվելու հողագնդի վրա, ապրելու, ստեղծագործելու: Երկրագունդ իջեցվեցին բազմաթիվ սարքեր, սպերմեր, սերմեր և գրամիջոցներ, գրքեր, որունցում կային տեղեկություններ բոլոր տեսակ արհեստներից, գիտություններից, տիեզերքով ճանապարհորդող Հայոց գնդերի իմացության մասին: Ուտելիքի մասին արդեն հոգացել էր բնությունը - Արևն ու ջուրը: Տիեզերքում ապրող անթիվ տեսակի մանրէները, արդեն հասցրել էին անընդհատ լրացվող և շարժվող, և անշարժ, ուտելիքի պաշար ստեղծել և ջրում, և բացված ցամաքում:

Ինչքան շատանում էր ջուրը, այնքան մեծանում էր ճնշումը երկրագնդի փափուկ շերտերի վրա ու բացվում էին պինդ հիմքով ցամաքի նոր ու նոր մակերեսներ: «Հիմա լայն» տարածությունից հայերը ընտանիք առ ընտանիք սկսում են նավակներ պատրաստել ու բնակեցնել այդ բացված ցամաքները:

Պետք է հիշել, որ Ուսանը աճեցրեց երեխաներ անմայր արգանդներում, որպեսզի մարդկությունը նոր բնակեցված գնդում չկորչի անհետք սպասելիք արհավիրքների պահճառով: Երևի դուք էլ հանդիպել էք որևէ տեղ մեկի, որի ներկայությունը ձեզ տհաճ է եղել, ինչ որ բան վանել է ձեզ նրանից: Նրանք սերունդն էն անմոր աճածի, մասամբ դաժան են, մասամբ բարի մարդիկ, ըստ իրենց ապրած միջավայրի: Դժվար չէ մտահանգել որ մարդկությունը այս գնդում ստեղծվել է տեղում՝ բնության դանդաղ զարգացման ընթացքում, տիեզերքից եկած հայերով, արհեստական արգանդում աճեցված հայերով ու վերջին երկու խմբի ներկայացուցիչների ու տեղում ստեղծվածների խառնուրդից:

Տիեզերանավն արդեն հայտնել էր երկնակամարով սլացող Հայոց գնդին այս նոր բնակեցվող երկրի տվյալները: Հայոց գնդում կատարված մեծ աշխատանքի շնորհիվ հիմնականում որոշվեց նոր երկիրը բնակեցնող հայերի տարածման ուղին - երկրագնդի պտտման ուղու և հակառակ կողմը: Երկրագնդի պտտման ուղղությամբ ամուր էր գնդի կեղեվը և արագ էր բացվում ցամաքը ջրից, որը շատ ու շատ տարածք

էր գրավում, Հիմալայնի մի կողմում բացվում էին նոր տարածքներ ու մարդկանց բնակեցումը նոր տարածքներում կատարվում էր իսկույն, ջրի հետ քաշվելուց հետո: Վրկանա ջուրը լայն տարածք էր գրավում, «Հիմա լայն է» կեղևի գնդի մասի, հունդը զգված տարածքի, ցամաքի մյուս կողմի ջուրը խորն էր և գրավում էր մեծ տարածություններ:

Թռչող սարքերը, որոնք տեղադրված էին նոր բացված ցամաքում, թռիչքներ էին կատարում ջրից բացված այլ տեղամասեր գտնելու համար:

Որոշ տարիքիս ես արդեն տեսնում էի մի այլ կրկնվող երագ - սլանում եմ ջրից բարձր, նստած վիճակում և որոշ ժամանակ հետո սկսում եմ վախ զգալ, երբ ջրի սահմանը երկար ժամանակ չի վերջանում: Այդ երագում իմ անհանգստությունը, վախի առաջացումը, վկայում է, որ իմ մյուս նախնին օգտվել է այս գնդի վրա տեղավորված և սահմանափակ թռիչք ունեցող օդանավից:

Համարյա անհավատություն ներշնչող մի երագ տեսա 2002 թվականի վերջին

Մի անգամ ես նստած էի խցիկում թռչող սարքի աթոռին անտառի արևոտ բացատում, երբ դեպի ինձ էին գալիս երկու մարդ: Ձախակողմյանը սիտակ դեմքով, սպիտակախառն մազերով , մեծ բեղերով, կլոր դեմքով, լայնաթիկունք մարդ էր ինձից ոչ բարձրահասակ: Նրա բերանից, վերին ծնոտից մինչև դեի ներքևը ձգվող երկու սպիտակ ժանիքներ կային: Այդ ժանիքավորի կողքից դեպի ինձ էր գալիս նույն բոյի, երկարուկ դեմքով ու լուրջ հայացքով մի սևամազ հայ: Ինձ համար միևնույն էին զարմանալի է, որ այդ մարդը հովի մեջ էր ու նրան շրջապատող, մոտ 4 քառակուսի մետր տարածքով, ու գետնի վրա եղած հովի շողքը շարժվում էր իր հետ միասին դեպի իմ կողմը: Դա էր իմ զարմանքը մեծ, քանի որ բացատը ողողված էր արևի լույսով շատ յուղոտ, շատ թունդ դեղին գույնի: Բացի այդ նա քայլում էր իր բոյով պարուրված ուղղանկյուն հովով:

Առավոտյան փորձեցի թղթի վրա գծանկարել երագիս տեսիլքը, երբ հեռացուցի այլքը փոխելիս, հեռացուցի տեսապակու վրա տեսա իմ երագի ժանիքավոր մարդու նկարը, որը ցուցադրված է ինչ որ երկրի ցուցահանդեսում:

Ես այդ շաբաթ բոլոր ծանոթներիս պատմեցի իմ երագի և հեռացուցով հաղորդված նկարի մասին: Ոչ մեկը ոչինչ չասեց: Երևի փորձեցին տեսած երագները հիշել, կամ էլ ինձ անհաջող կատակասերի տեղ դրեցին:

Ես կարծում եմ, որ իմ երագը Նշել էր այն դեպքը, երբ տիեզերքից եկած Հայոց սերնդի մարդը գտել էր այս գնդում ստեղծված մարդանմանիս: Մեր պապերից մեզ է հասել մի հիշողություն, թե անտառում հանդիպող մարդիք աշխատում էին շուտ հեռանալ և գործ չունենալ եկածների հետ:

Մի անգամ էլ ես նստած էի խցիկում թռչող սարքի աթոռին նույն անտառից դուրս և ծառերի վերևից դիտում էի ուշադիր անտառի միջի բացատը: Երեվի հսկում էի բացատը: Խցիկի պատը , ձախ թևիս կողմից սև էր և ուղղահայաց էր դիմացս երեվացող անտառի ծառերի առաջին շարքերին, որոնք ուղղաձիգ ձգվում էին հեռու: Առաջին շարքի ծառերի դիմացը ազատ էր, գետինը ինձ չէր երեվում: Տեսադաշտս 90 աստիճանից փոքր անկյուն տակ էր բացված, երևի 60 - 80 աստիճանի չափով:

Մեկ էլ ձախ կողմից երեվաց մի կենդանի երկարավուն մարմնով, երկար դեմքով, որը վերջանում էր բավական լայն, համարյա գլխի երկարության կեսը բռնող, ուղղահայացով: Նա լայն բացված աչքերով, հետաքրքրասերի ուրախ արտահայտությամբ, մեծ ցատկ կատարեց դեպի խցիկի աջակողմյան տարածքը: Ես հայացքս անգամ չշեղեցի ու շարունակում էի հսկել բացատը:

Հետագայում ես եղել եմ սաղաթթախիտ, թունդ կանաչով պատած անտառում, իսկ ինձանից ոչ հեռու եղել է ծառի մեծ ճյուղի տակ կանգնած ինձ նայող գորշագույն մորթով արջ, որի ներկայությունը ինձ ոչ մի անհանգստություն չի պատճառել: Երեվի ես արդեն մեծ տարիքի եմ եղել և այն վիճակի, որ արջը կամ անվնաս էր, կամ զարմացած էր, կամ էլ ինքը պետք է վախենար ինձից:

Իմ նախատառը, որը եկել է այս գնդում Եվ երեխա է բերել կարծես թե՛ Անահիտն է եղել, որի երեխան էլ՝ Վահագնը, իմ նախապապիս է եղել այս գնդում: Իմ նախնիներից ինձ էր հասել մեր ընտանիքի սերնդի որոշակի պատմությունը:

Ես հիշում եմ, որ գտնվում էի եղեգնուտի շամբուտում: Եղեգներն արդեն սպիտակավուն էին, երևի շոգից չորացել էին: Իմ առջև, երեվի մոտ մեկ- երկու մետր հեռավորության վրա, կանգնած էր անբաշ առյուծ՝ փոքր չափերի (մոտ մեկ մետր բոյի, չորս թաթին կանգնած): Առյուծը զարմանքով ինձ էր նայում , իսկ ես ճվկում էի վախից ու լաց էի լինում: Երևի ես շատ փոքր էի, որովհետև առյուծի հայացքը ուղղված էր դեպի գետինը:

Հավանական է, որ ես եղել եմ ապակե լուսամուտով պաշտպանված խցիկում, կամ նման մի տեղ: Եթե հիշենք հայոց պատմավեպից տիեզերքից եկած Անահիտի պատմությունը, ապա վստահ կարելի է ասել , որ այս գնդի վրա իմ նախապապերից առաջինը եղել է Անահիտի տղան:

// Իմ որդին երկու տարեկան էր, երբ նոր գնած վագրի մորթու նախշերով մորթե մուշտակի տեսքից նա սկսեց սուկալի վախենալ ու լաց լինել սարսափի ձայնով ու տեսքով:

Ես հիշեցի իմ երագը: Որդուս հանգստացնելու համար ես սկսեցի մուշտակը վեր ու վար գցել, նրան հարվածել, ցանկանալով որդուս համոզել թե այդ մորթուց իրեն վտանգ չի սպառնում: Հետո իմ տղային համոզեցի իր թաթիկներով հարվածել մուշտակին:

Իմ տղան համոզվեց, որ մուշտակից վտանգ չկա ու մեծ հաճույքով միասին գնում էինք զբոսանքի, սահելու ու ձնազնդիկ խաղալու://

Քսան տարեկան հասակում կրկնվող երագներում տեսնում էի իմ գտնված տեղը, կանաչ ու մեծ թեքության բարձրավանդակ, որի եզերքից ներքև փռված էր շատ լայն ու ավելից կիրճ որի համարյա ամբողջ լայնքով հոսում էր գորշագույն ջուրը: Այդ ջրին էր միանում նաև կիրճի դիմացի պատի ամբողջ երկարությամբ թափվող հողազույն (հողախառն) ջուրը:

Ես թռչում էի կիրճի ջրերի վրայով առանց անհանգստության, առանց վախի: Երևի վստահ էի , որ ցանկացած պահին կվերադառնամ կիրճի ցամաք բարձրավանդակը: Երբ թռչում էի համատարած սպիտակավուն ու արագ հոսող ջրերի վրայով շուտ էի վախ զգում և վերադառնում էի իմ ցամաքը:

Հիմալայն տեղի մի կողմից ջուրը արագ էր քաշվում, բաց էր անում մեծ բարձրավանդակ լեռնային երկրի: Մարդիք գնում էին ջրի հետևից, սննդի հիմնական աղբյուրի հետևից: Ջուրն ավելի արագ էր հեռանում, քան մարդից կհասցնեին տեղափոխվել ու նրանց որոշ մասը՝ երեվի տարիքավոր մարդիկ ու փոքր երեխաներ ունեցողները սնվում էին լճակներում, ջրափոստերում մնացած ծովի կենդանիներով, ինչպես նաև արդեն ցամաքին սովորած երկկենցաղ կենդանիներով: Մինչև հիմա ճապոնացիք օգտագործում են որոշ հայերեն բառեր նույն առողանությամբ նույն նշանակությամբ: Դա եղել է ճապոնական կղզիների բնակչության պարփակվածության շնորհիվ:

Հիմալայն ցամաքից դեպի աջ գտնվող տարածքում հայերը նավարկել են նաև իրենց պատրաստած ջրային նավերով... Նավարկելիս ուշադիր նավազը նկատում էր ցամաք և գոչում էր.

-Մասն իս: - Այսինքն մասն է երկրի: Այդպիսի «Մասն իս», Մասիններ և Արաքս (արևի արած) կան Հիմալայում, Հայաստանում, Ավստրալիայում , Բասկերի երկրում, երևի շատ այլ տեղերում էլ:

Ջրի դանդաղ հեռանալը վկայում է , որ երկրագունդը համարյա հոծ է եղել և քիչ քանակի առաջացած անձրեվները չէին կարող մեծ ճրնշում ստեղծել գնդի ոչ լեռնային մակերեսների վրա ու առաջացնել մեծ նստվածքներ գնդի կեղևի վրա: Եթե «Սասունցի Դավիթ» ազգային պատմավեպից հիշեք, որ Սասունի լեռներում կորել ու գարի էին ցանում, որ (ըստ ճանապարհորդ Հերոդոտի պատմելու) սասունցիք գարեջուր էին խմում կարասներից եղեգնյա խողովակների օգնությամբ, ապա կհամոզվեք , որ Վահագն է ստեղծել ջուրը այս գնդում և ջուրը շատ քիչ է ավելացել երկար ժամանակ: Եթե ջուրը լիներ այս գնդում Նախքան հայերի կողմից ստեղծվելը, ապա Սասունցիք այդքան երկար ժամանակ չէին արդի լեռների վրա, որ հասցնեին էլ գարեջրի ստեղծելուն:

Ուշադրության է արժանի այն փաստը, որ տոհմի ղեկավարը կարող էր ձիով շատ արագ լինել ցանկացած ձիու հնարավորություններից բազմակի հեռու տարածքում և շատ կարճ ժամանակում: Դարեր շարունակ պատմվել են դեպքերը և նոր մարդվիք չեն տեսել ոչ կենդանի թռչող սարքեր ու երգիչ- պատմիչները թռչունին ու ձիուն են վերագրել արագ թռիչքը: (Շարունակությունը հաջորդ համարում):

* * * * *
Մենք մեծ հաճույքով ընթերցողին կներկայացնենք ձեր ուղարկած նյութերը անկախ տարիքից հեղինակի: Ուղարկեք ձեր նյութերը armeniaesem@yahoo.com համասփյուռի փոստի հասցեով, կամ ի լուր արեք 8-916 426 87 56 հեռախոսով (ավելի էժան է տան հեռախոսից զանգահարել): Մեկ րոպե՛ն բավարար է, անգամ շատ է, ձեր միտքը հայտնելուն: Նամակներ կարող էք ուղարկել գլխավոր փոստի հասցեով «ց պահանջ» և տեղեկացնել նշված հեռախոսի համարով:

Հնագույն ընթերցող միշտ հիշի, որ ազգը կազմված է 1) Ազգային արժանապատվություն ունեցողներից, 2) սովորական անդամ ժողովրդից և 3) տականքներից: Մեր նյութերը կարողալիս հիշեք որ մենք ընթերցողին այգային ինքնասիրություն ունեցողի կամ ունենալ ցանկացողի տեղ ենք դնում:

Շատ հաճախ հարց են տալիս Արա Աբրահամյանի ո՞վ լինելու մասին: Կարծիքները տարբեր են: Որոշ մարդիկ նրան համարում են Հայոց ժողովրդի թշնամու դրածուն, մյուսները համարում են հայաթյան Գեղամի, հայերի ոխերիմ թշնամու, խոթը և այլ կարծիքներ: Նախքան այս պատմությունը շարունակելը երեկի կարիք կլինի մեջ բերել այդ Գեղամի խոսքը 2009 թվականի հուլիսին մի շարք հեռու տեղերից եկած հայերի ներկայացուցիչների հավաքում: Նա ասել է, թե պետք չէ Արա Աբրահամյանին քննադատել, քանի որ նա իրեն ռոճիկ է տալիս: Պարզ է, որ Գեղամին էլ չի կարելի քննադատել, որովհետև Արա Աբրահամյանն է իրեն ռոճիկ տալիս: Պատկերացնում եք:

Մի քանի խոսք և ինքներդ որոշեք, թե Աբրահամյանն ո՞վ է: Նրան խոթի տեղ են օգտագործում, թե՞ ինքը բնածին խոթ է:

Ա. 1) Առաջին անգամ ես լսեցի Աբրահամյանի մասին Ավարայրի ճակատամարտի ամյակի առթիվ, որը Նշվել էր Մոսկվայի Սեծ թատրոնում: Որպես տոնի բացող ծրագրում Նշված էր առաջինը «-Հրեական քայլերգ»: Դա Նշանակում է թե՛ նա դրածուն է ուրիշի, լրիվ անծանոթ է մարդկության պատմությանը, անգամ չգիտե թե՛ «հրեա» և «եվրեյ» բառերը կազմված են հայկական բառերից «-հրից ազատված» և «եվ հրե» (և հրից փրկված): Բացի այդ չի էլ նասկացել, որ Հայոց մշակույթից առաջ ուրիշի «մշակույթ» դնելը լրիվ անտեղյակության Նշան է, ընդլորում վերդին իր «Արդա» օպերան գրել է Սուեզի ջրանցքի շինարարության առթիվ, որտեղ ոչ մի հրեա էլ ոչ մի գործ չունեի, էլ չէմ ասում քայլերգ կատարող շարասյուն ունենալու փնջի մասին: Քանի որ «Արդա» օպերայի հիմքում դրված է եգիպտոսի պատմության կտոր, ապա հանգիստ կարելի է ասել, թե այժմյան Եմեն պետության տարածքում ապրող և ինքնադրժարության առջեվ կանգնած հույ դրվածների ցեղը այդ դարերին եգիպտոսի (եգիպտոս երկրի) մասին գաղափար էլ չի ունեցել:

2) Աբրահամյանը իր հրատարակած առաջին լրագրում (ռուսերեն լեզվով) Նշել էր թե՛ ինքը 360 մարդ իր հաշվին Հայաստան է տանում միայն այնտեղի ռուսներին պաշտպանելու համար: Դա եվս Նշանակում է թե՛ նա դիտերիմ թշնամի է Հայաստանին ու Հայոց ժողովրդին կամ էլ չի էլ իմացել թե՛ իր անուկից ի՞նչ են տպագրել իր լրագրում: Երեկի փոքր ժամանակ նրան հեքիաթ պատմող չի եղել ու նա չի մտածել իր լրագիրը բարձրաձայն կարողալ տալ որևէ պուրակում հանգստացող մեկին:

3) Մի օր լուսահոգի Հովսեփի առաջարկությամբ գնացի գրվելու նոր հայկական կոչվող ընկերության մեջ: Գրանցողը հալաթյան էր: Իսկը հրաշք գործ:

Այդ խալամթյան ասեց թե՛ Աբրահամյանը իրամայել է իր ընկերությունում միայն ռուսերեն խոսեի:
-Հզիտեմ թե՛ դու ինչո՞ւ ես այստեղ ու ինչպե՞ս ես այդպիսի բաներ ասում առանց ամաչելու ու վախենալու: Քո Աբրահամյանին ասա մյուս անգամ չհամարձակվի այդպիսի հիմարություն ասել կամ լսել այդպիսի հիմարություն ասողի:

Դա սակվեց:

4) Համերգադահլիճում ելույթ ունեցավ Աբրահամյանը: Նա հայտարարեց թե՛ իր ընկերությունը միայն հայերի համար չէ, բոլոր ազգերի համար է: Գործի աղոթած տղերքը իրենց կանանց հետ լռեցին, իմ գարմանքի գոչը կույ տրվեց այգային ինքնասիրություն չունեցող ամբոխի կողմից: Դահլիճի նախասրահի երեք պատերի երկարությամբ էլ անդամավճար հավաքողների սեղանների մոտ միայն մի կին էր հայագգի, մնացածները թաթարներ էին ու այլազգիները: Շահով գործերը հիմնականում այլազգերի նախապատվությունն է Աբրահամյանի «կոնգրեսի» տնակում:»

Մի անգամ Աբրահամյանը ճառ էր ասում Նորվեգիայի դեսպանի ներկայությամբ, չէր կարողանում գրված կարողալ շատ թույլ լուսավորության պատճառով: Դա Նշանակում է թե՛ կամ իր ելույթը կազմակերպող անբանի մեկն է, կամ իրեն վատ ցանկացողն է, որովհետ այդ անչափ թույլ լույսի տակ կարելի էր կարողալ միայն հեռադիտակով: Երբ կողքիս նստածներն զարմացան Աբրահամյանի կմկմալու վրա, ես ասեցի, թե՛ նա իր տաղանդի վրա վստահ է եղել ու նախօրոք մի քանի անգամ չի կարողացել գրվածը: Մարդիք զարմացան ասածիս վրա: Այս էլ մի դեպք էր, որ Նշեց թե՛ նա կարող էր ընտրել չգիտե: Նա պետք է հրամայեր ստեղծել ուժեղ լուսավորություն իրեն առջեվ դրված թերթի վրա:

:5) Աբրահամյանի գլուխը քլուլու էլնը լավ գտել են իր վստահած մարդիկ: Միջանցքում ցուցադրում են նրա նկարները, կայքում տեղադրում են նրա նկարները ու իրեն էլ հարիֆի տեղ են դնում ու տակից փող են շինում: Օրինակ՝

01) Ձրի տրվող (10-15 հոգու) լավագույն համերգների տոմսերը վաճառվում են համերգադահլիճների մոտ:

02) Գրադրան կոչվող մշտապես փակ սենյակի դռանը չկա Նշված թե՛ դա գրադարան է և որ ժամերին է բաց օգտվելու համար ու ոչ մի տեղ էլ չի Նշված թե՛ որտեղ կարելի է ընթերցել:

03) Համակարգիչների սենյակ են ստեղծել, բայց բոլոր համակարգիչները Գեղամի հրամանով շարքից հանվել են, որպեսզի հայերը չմիանան ու չուժեղանան (Գեղամի խոսքերն են, ասված գիտնականների ու ինժեներների ժողովին):

04) Սուտքի ցուցատախտակին են կացնում մի երեխայի արյան ռակից փրկելու համար, երբ այդ երեխան ապրում է շատ հարուստ տան մեջ, չաղիկ ու կարմրաթուշ է: Իմ հարցումին լսեցի պատասխան, թե՛ թող փող տան, ի՞նչ վատ կլինի:

Դե՛ս պատկերացրեք թե՛ ինչքան խոթի տեղ են դնում Աբրահամյանի «կոնգրեսիք» Աբրահամյանին նրան գովազդելով որպես խաբեբայի կամ խաբեբաների ղեկավարի: Ինքը չգիտե՞: Ո՞վ է մեղավոր: Հարեվանի կնիկը թե՛ հարևանը: Հայերն ասում են՝ «էջ նստելը մի ամոթ է, առանց քշելու իջնելն էլ երկու ամոթ է»: Բանը նրանումն է, որ «կոնգրեսում» ամաչող չկա :

Բ. Ով ստեղծեց Արա Աբրահամյանին

Մեր կուրսի ուսանող ճլտեզ Սիքսեյան Կարենը, հայերին ոխերիմ թշնամի, որի ատամները եղեռնի 50 ամյակին ջարդել էին Երեվանում, բայց չէին գիտակցել սատկացնել:

Նա ասեց, որ ստեղծում է «Հայկական կոնգրես» կուսակցությունը ու բոլոր անդամավճարները պետք է իրենը լինեն: Ասեց ու ինքնամոռացման մեջ մի քանի քայլ հետ ու առաջ էր քայլում: Նրա կինը համաձայնվեց, որ իր ամուսինը ցնդել է: Այդ Կարենին ջարդված ատամներով փրկեց մի այլ տեսակի թշնամի՝ Սիվա կապուտիկյանը: Ասում էին թե՛ նա է Կարենին Շվեյցարիայի դեսպանությունում տեղավորել:

Գ. Ով ստեղծեց Գեղամ հալաթյանին

այսինքն ո՞վ տեղավորեց Հայոց ժողովրդի թշնամուն Մոսկվայի հայերի գլխին ղեկավար չարիք:

Դրա մասին մի տառ էլ չէի գրի, եթե չլիներ վերջին քստմալից դեպքը իր ղեկավարությամբ:

Առաջինը Կարեն Սիքսեյանն էր, Աբրահամյանին ստեղծողը, իսկ երկրորդը «Հյուսսափայլ» կոչվող հայախառն լրագրի հրատարակիչ Բալայան Դավիթը: Նա Գեղամի խնդրով ու խոստումով, որ կվճարի 3000 ռուբլի, մի մեծ այնպիսի փնջը է հնարում այդ անկապ մտածող ու խոսող Գեղամի մասին, մոռանալ տալով Գեղամին խառնակության տարիներին թորքերի հետ հայերի դեմ գործելու համար Մոսկվայի հայերի ընկերությունից նրան դուրս վնդելու մասին, որ Աբրահամյանը իսկույն սիրահարվում է նրա վրա: Բալայանը երկար ժամանակ բողոքում էր, որ Գեղամը իր շնորհիվ մեծ ռոճիկ է ստանում ու շահի Ֆոկուսներից, իսկ իր երեք հազարը քանի տարի է չի վճարել: Երբ ասում էի թե՛ զուցե մոռացել է, իրեն հիշեցրու, և նա հուզված ասում էր.

-Ամեն մարդ քեզ նման չի կարող ճիշտը ասել մարդուն:

Ինձ բողոքում էր, բոլորին բողոքում էր ու Գեղամին ամաչում էր ասել իր 3000 ռուբլու մասին, առանց հասկանալու, որ իր ստառ հողվածով հայոց ժողովրդի երդվյալ թշնամուն ճանապարհ է բացել Մոսկվայի հայերի գլխին ղեկավար դառնալու, դարձել էր թշնամու կողմից վճարվող թշնամի: Գեղամն էլ դրան դավաճան ու պնակալեց է համարել ու բանի տեղ չի դրել: Ես այդպիսիներին չեմ կարողանում հասկանալ-բամբաստում են ու վերջ առանց վայրկյան իսկ կարողանալու խեղճ գալ ու հասկանալ թե՛ իրենք արդեն դարձել են հայ ժողովրդի թշնամու պնակալեցը, վճարովի թշնամին: Բալայանն ասում էր թե՛ Գեղամի մորաքրոջ տղան, Սիքսեյան Կարենը, իրեն առաջարկել է ամեն ամիս վճարել 300 դոլար միայն հայերեն տառեր էլ ունեցող «Հյուսսափայլ» թերթը ինքը դադարեցնի լույս տեսնելու: Պատկերացրեք թե՛ ինչպիսի կազմակերպություն է ղեկավարում հայ ժողովրդի թշնամիներին, որ ինչ որ աշխատանք չունեցող կարող է 300 դոլար ամեն ամիս վճարել հայկական թերթը չհրատարակելու պայմանով: Իսկ ո՞ր են հայերի «պաշտպան»-ի տղերքը իրենց զարմանալի զինանշանով: Դարձել են զարմանալի իրենց զարմանալի, միայն լավ ռոճիկ ստացող «քաղաքական» ղեկավարներով լրիվ կույրի ու խուլի իրավունքով, չնայած

38 երեվի բնութագրումը ուրիշ պատիժ է նախատեսել դրան, որ նա երկար ապրի ու հիշի «բաղաբալական հանցագործ, չորս զինգ նվեր ստացած կնոջը» ամեն գիշեր: ՌՎ գիտե բնության գործը: Այդպես են ասում մարդիք մինչև հիմա:

Մի անգամ էլ ես որոշեցի դրան համարել Աբրահամյանի մարդը և ցանկացա, որ արքայազանի տղաները ստանան մաքուր շահույթ 27 000 000 000 դոլար ու հայերի համար Մոսկվայում մի սենյակ կվարձեին իմ ստեղծած փողերի հաշվին:

Իմ լրագիրը հանձնեցի 18 տարեկան քարտուղարուհուն ու ասեցի որ նա հանձնի այդ Ղազարին: Ազգիկը ուրախացավ հայատառ լրագիր տեսնելիս (ես ասեցի թե մեջը ռուսերեն էլ շատ կույթեր կան տպված) ու ուրիշ ուրախ տարավ գրասենյակ Ղազարի համար: Մեկ էլ լացակուրմած դուրս եկավ թե ինչո՞ւ են իրեն տվել հայերեն լրագիր: Ես կարծել էի թե դա կուսակցության երկրորդ քարտուղար աշխատելիս սովորած կլինի լրագրից կարեվորը իմանալուն: Դրա գուրխն էլ այնքան անբան է եղել թե 16 «Ա3» չափի էջեր ունեցող լրագրի ստեղծողը դժվար թե հենց այնպես է իրեն ուղարկել իր լրագիրը: Իմ գրածից միայն ապուշը կամ Աբրահամյանի թշնամին (ինչպես հետո պարզվեց Գեղամի հիստորիկ ծիծաղ բացբերանությունից) չէր ցանկանա չգրադվել 500 ռուբլով իրագործվող միլիարդավոր դոլլարների գործը գնահատել: Լրագրում նշված էր 9000 000 կգ արծաթի մասին Յուրուգ գետի տիրմի մի քանի մետր տարածքում լինելու մասին:

Յետո իմ լրագիրը տեսա «գրականության ու արվեստի աշխատանքների ղեկավար» հուդայական Գագիկի մոտ: Իսկը ծիծաղ: Իմ լրագիրը կարդաց մի ռուս տղա համակերպիչի կարգավորիչ ու ես նվիրեցի տեղեկությունը Մոսկվային որը կես տարի հետո սկսեց աշխատանքը: Յարգելի ընթերցող ինքներդ որոշեք թե ինչո՞ւ այդ Ղազը, հուդայականը, թշնամի Գեղամը չցանկացան Աբրահամյանին տեղյակ պահել 9000 000 կգ արծաթի մասին: Այդ խորագրի մի օրինակը նվիրել էի Ջիջվյանի Սարոյին:

Այդպիսիներին կարել է համարել ապուշ ու թշնամի: Եթե մեկը փորձի նեղանալ մեզանից, ապա թող նորից ծանոթանա մեր լրագրի ռուսերեն գրված տառերով պատմությանը ու ինքը իրեն իր ցանկացած անունը դիմ:

Մի օր էլ հուդայական էմիսար Ալլայի հետ Բելոռուսիայից եկած մեկը, մի բոյով ու թիկենեղ, հայի ազգանունով դիմեց այդ Ղազարին իրեն Աբրահամյանի տնակի բակը մաքրելու աշխատանքը տալ: Այդ մարդը ապրում էր օրը կես կիլոգրամ սև հացով:

Այդ Ղազը 500 դոլլարանոց աշխատանքը տվեց իր մեքենայի հերթապահ թաթար երկու վարորդներին:

Եթե որևէ մեկիդ բողոքի այդ Ղազարը մենք մի բան էլ կավելցնենք, որը լսելիս հայ կանայք այնպիսի խոսքեր կասեն ու իրենց ձեռքով էլ մի լավ քթակ կտան... Այդ ծեծի ժամանակ ես էլ մի լավ կզիջեցնեմ իր կնոջ հարգանքը իր կողմից ոտնահարելու համար:

Ես 13 ընկեր եմ ունեցող դեռ դպրոցից ու ոչ մի այլ չի համարձակվել մեր մոտ մի կնոջ մասին վատը ասել առանց պատիժ ստանալու: Ես գրավոր էի իրեն հանձնել հարցաթերթիկը Աբրահամյանի տնակում իր ունեցած դերի մասին և երբեք էլ միտք չունեի որա մասին 4 տո-րից ավել տպագրել, որպեսզի սրտխառնոց չգզամ:

Սկսնյակ բանաստեղծները

Երեվանում հանճարեղ Վիլյամ Սարոյանին հարցրեցին, թե ինչո՞ւ է հրատարակել իր առաջին գիրքը 32 տարեկան

հասակում, երբ նա արդև վարպետ էր արձակի:

Նա ժպտաց և ասեց.

-Ես ինձ պատրաստ չէի համարում հասարակությանը ներկայացնելու իմ ստեղծագործությունները:

Մի անգամ հավաքվել էին սկսնյակ գրողները ու հարց դրեցին իրենց ոտանավորների հրատարակության մասին:

Ես հայտարարեցի, թե ձևավորված գործերը ես ձրի կհրատարակեմ իմ լրագրում, իսկ գրքեր հրատարակելու հարցը հանգիստ կլուծվի, եթե հավաքի ամեն մի մասնակից 10 ռուբլի մուծի հրատարակման ֆոնդին, իսկ ես կմուծեմ իրենց համար 1000 ռուբլի: Փաստորեն ես առաջարկեցի իմ օգնությունը արժանի ուշադրության գործերի համար, թե չէ մեր ժամանակ ի՞նչ մի դժվար գործ է հրատարակել տալը: Ուղղակի պետք է տանը չմոռանալ պահանջվելիք գումարը, մուծել տպարանին և մի քանի օրից, անգամ երկու օրից, ստանալ պատվիրածը ու նվիրել բոլոր ծանոթներին: Յարց տվող երգչուհի բանաստեղծը լրագրում հրատարակելը արհամաբար ընդունեց: գտնելով ցածր իր պատվից, աջաթող անելով ասածս «ձևավորված» բառի վրա: Յեմաքրքիրը նա էր, որ բոլոր շուկաները հայերի գրքերի համար հուդայականները փակել էին և իրենց անմշակ գրված գործերի գրքուկը միայն ընկերուհու մոտ սուտ հպարտություն ցուցաբերելն էր թե իր գրքուկը լույս է տեսել: Ես նկատեցի որ անգամ գրքուկ հրատարակածները մի վայրկյան անգամ չեն մտածել են թե ո՞ւմ են հետաքրքիր լինելու իրենց գրածը: Ժողովի ընդմիջումին ինձ մտեցավ մի բարգացկամ դեմքով մարդ ու բոլորի մոտ հարցրեց թե ինչո՞ւ կարող է օգտակար լինել: Նայեցի նրա հպարտ դեմքին ու ասեցի.

-Կարող եք Ձեր խանութում վաճառել մեր լրագրերը կամ էլ փողով օգնել մեր լրագրի հրատարակությանը :

-Ո՛չ ո՛չ: - Իրար վրա մի քանի անգամ կրկնեց այդ խանութպանը: - Դուք գիտե՞ք թե ես ո՞վ եմ: Իմ մասին մի մեծ հոդված էր հրատարակված:

- Ձեռքերը աջ ու ձախ պարզելով ասեց այդ գարմանակին: - Ես ՆԳՄ-ում եմ աշխատել ու մեծ գործեր եմ արել Յայաստանի համար:

-Յարգելի, ես չգիտեմ Ձեր մասին, գրեք մի քանի տող ու ես էլ կմտնամ ընթերցողներն էլ:

Այդ նախկին միլիցիոները նայեց ինչ որ կասկածանքով ու ասեց.

-Երեվանում էլ հարցեր տվեցին ու հետո հրատարակելու համար պահանջեցին վճարել մեծ գումար: Դուք ասեցիք որ անվճար էք հրատարակում:

-Յարգելի, նորից եմ կրկնում, եթե գտնեմ նյութի պիտանելիությունը իմ և իմ ընթերցողների համար կհրատարակեմ ձրի: Ես փող չեմ վերցնում հրատարակման համար:

Դա մի կերպ հանգստացավ, բայց մինչև էլ հիմա երկու տող էլ չի կարողացել ձևակերպել իր մասին, չնայած հայտարարեց, որ ինքն ու իր կինը ավարտել են մանկավարժական ինստիտուտ, այսինքն բարձրագույնի դիպլոմ ունեն: Մարդիք են էլի: Երեվի մտածել են իրենց մասին չորս տող (երեվի ավել չստացվի) հրատարակելու համար ես իր տնտեսական ապրանքի խանութը կզնամ և կպահանջամ լուցկու տոփերի մի կապ (ամեն կապում լինում է 10 տուփ լուցքի 5 ռուբլի ընդհանուր արժեքով): Ես քիչ էր մնում ասել, թե ես օգտագործում եմ այլեզրվառիչ , լուցկի չեմ օգտագործում: Կասեի բայց հույս չունեի թե ասածս ինքն ու իր կինը կհասկանան:

* * *

Ինչքան թշվառներ են ստացվում , երբ չեն հիշում հայերի ավանդը ու ծնողներն իրենց երեխային մի արհեստ սովորելու չեն տալիս: Լենինգրադի ակադեմիայի նախագահը եղավ մի տաղանավոր աստղա ֆիզիկ, որը հրաժարվեց ինստիտուտում աշխատելուց եվ դարձավ շրջաբարձ վարորդի օգնական: Երբ նրան հարցրեցին իր վարմունքի առիթը, նա ասեց, որ աստղաբաշխական գործիքները բարդ մեղանկական հանգույցներ ունեն և ինքը պետք է որ մի քիչ էլ մեխանիկ լինի:

Իր երեխան լավ երգիչ է- հպարտանում է ծնողը և վայրկյան անգամ չի մտածում, թե երեխան ինչպես կապրի, եթե մրսի ու ձայնը կտրվի, նաև նմանոք այլ դեպքեր, կամ էլ մի ուրիշ ավելի լավ երգիչ լույս ընկնի:

Մոսկվա են փախել ոչ թե մի կտոր հաց ունենալու, այլև խաբեբայությանը վաստակելու: Մեկը խնդրեց իր տան մի քանի ոսկեղենը գնող գտնել: Ես կողքի փողոցում ոսկու արհեստանոց նկատեցի ու հարցրեցի գնելու մասին: Քաղաքավարի վարպետն ասեց թե մեծ ուրախությամբ ինքը կգնի: Կստուգի ոսկու մաքրությունը և կգնի հայտնի գնով:

Պարզվեց, որ ոսկի վաճառողը լոմբարդում է պահում իր փսկին և առաջարկում է սկզբից վճարել լոմբարդին ունեցած իր պարտքը: Ես ինձ մոտ նշեցի խորամանկների մի գարմանակի տեսակի մասին:

Յետո մեկն էլ խնդրեց իրեն տեղավորել իմ ծանոթ մի քանի խանութի տեր կնոջ մոտ: Այդ մարդը ասեց թե գիտե հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն: Նրա գրած ինքնաբերական ապացուցեց, որ հայերեն ու ռուսերեն քիչ թե շատ կապակցված ու գրագետ շարադրել չգիտե: Պարզ է, որ անգլերենը ոչ մի բանի պետք չէր լինի: Ինքը «մոռացել էր» անգլերեն իր մասին գրել: Մեկ էլ մի ծանոթի շտապ լուրջ աշխատող էր պետք, բայց ամուսնացած: Աշխատանք խնդրողը շատ վատ զգաց պայմանից, որովհետև անգամ ծանոթ առջիկ էլ չունեի այս մեծ քաղաքում: Ես մտածեցի, թե մի քանի խանութի տեր ռուս կնոջ առաջ էլ ամոթով կմտնա ընկերուհի չունեցած մարդուն իր մոտ տեղավորելիս:

Ինչո՞ւ օգնել «անգործին» - առաջարկեցի իմ գրքերը վաճառել եկեղեցում շաբաթ և կիրակի օրերը 12 հատ: Եթե կարողանա լավ աշխատել ես գրքերի քանակը կավելացնեմ: Նա երկուական ժամ աշխատելով կունենար 1200 ռուբլի առաջին շաբաթվա մեջ, չէր սովի: Գնացի եկեղեցի և տեսա, որ իմ գրքերը փաթաթած դրել է թևի տակ և չի էլ մտածում վաճառել: Իր պատվին չի բռնում: Մեկ էլ ինձ մտեցավ մի կին և իմ գրքից պահանջեց, իսկույն գնեց ու գնաց:

-Ես հոգնել եմ ու քաջացած եմ , փողն էլ գրպանումս չեմ սիրում պահել, եթե ցանկանում ես արի այսօրվա վաճառքը նշեմք:

Ոչ հեռու պատրաստում էին շատ համով ճաշեր: Այդ երիտասարդը երեք անգամ շատ վերցրեց մի բաժնում: Ես անգամ յարմացա թե այդ

Լիհարը այդքան ուսելիք ո՞նց կտեղավորի իր մեջքին կպած փորում: Ճաշելու ժամանակ ասեցի, թե քանի դժվար է իր դրությունը, թող գիրք վաճառի, մեկ էլ այդ շատ կշտացածն ասեց մեծախոսի պես.

- Ո՛ւմ է պետք գիրք առնելը:
- Ես չգարմացա ու հարցրեցի .
- Համո՛ղ էր ճաշը:

Նա երեվի ջհասկացավ իմ հարցի իմաստը ու ես ասեցի թե այդ ճաշը մենք զնեցինք վաճառված գրքերի շնորհիվ: Նա ոնց որ կարկամեց: Մի շաբաթ հետո իմ անհաջող ծանոթը դիմեց աշխատանքի համար ու ես շատ հանգիստ խղճով ասեցի, թե իր պատմությունն էլ եմ գրել ու էլ ինձ հետաքրքրիչ չէ հոգեբանությամբ զբաղվելը: Զարմանալիկ նա էր, որ այդ կյանքի կատակասերը հասկացավ ասածիս միտքը ու էլ չգանգահարեց, իսկ մեկ - մեկ հշելիս, թե նա ինչպե՞ն է ապրում ու վաստակում, անպայման կիտրոնի հյութ եմ խմում, որ սիրտս ջհառնի: Սուրիպե՛ք ձեր երեխաներին մի արհեստ սովորել, որ իրենց հացը վաստակեն առանց ուրիշի սիրտը խառնելու:

Այդ Ռուսլանը (իմացեք ձեզ ժպտացողներին, թարս նայողներին ու - - -)

2009-ի գարնանը Բալայանն ասեց թե Ռուսլանն իրեն հայտնել է երեկոյան Աբրամյանի տնակի նկուղում մի քանի կանանց հետ և հուդայական Սամելի ներկայությամբ Թումանյանին նվիրված երեկո է անցկացնելու : Բալայանը հարցնում է թե ինձ հրավիրել է երեկոյին: Այդ Ռուսլանը տանջվելով խնդրում է ինձ չասել երեկոյի մասին: Ինչո՞ւ: Ինքս ինձ հարց տվեցի ու որոշեցի թե դա Հայոց ժողովրդի դեմ մի վատ բամբասանք է պատրաստել իր լսողներին համարելով ապուշներ: Տեղ հասա մեկ ժամ ուշ: Ինձ ասեցին թե հավաքույթը ուշ են սկսել: Պարզ է որ Այդ Ռուսլանը զարմացավ իմ երեվայուն ջհասած ժպտաց էլ: Թումանյանական ընթերցումներ դրանք որոշեցին անել միայն հայի պատիվ ունեցող մի հայունու գայրոյթով ելույթից հետո, երբ նա պահարակեց սի երեկո կազմակերպող արցախցի (հայերեն խոսել չցանկացող) Նինա Փարիդեյանին: Երեվի նա էր համոզվել փող դուրս գրել ու ինչ որ անհայտ բանաստեղծ Կուարիյանովի գրածները թարգմանվ տալու և հայերեն գիրք հրատարակելու համար: Երեվի իրա լավ ծանոթն էր հնուց: Այդ երեկոն հատուկ նշանակել էին Հայոց հանճարեղ բանաստեղծ Մեծ մտածող Հովհաննես Թումանյանի ծննդյան հոբելյանի օրը : Մի Հայ կին հիշեցրեց այդ մասին ես կողքից ամաչեցրեցի այդ Նինային (ռուսերեն ոտանավորներ ու պոմվածքներ է գրում, նկարում է իր դիմանկարները: Նա միշտ հրաժարվում է հայերեն խոսել, որովհետև ռուսերեն խոսելիս իրեն զգում է 14 տարեկան թռվուն : Այդ Նինան մի կերպ ասեց, թե որոշ օրեր կհատկացնեն Թումանյանին հիշելու համար): Եթե՛ գետինը պատռվեր ու դրան կոպ տար ես բոլորին կհուրախիրի Մակդոնալդի համեղ ուտելիքներով: Գետինը չպատռվեց: Այդ Նինան էլ ու իր կանչած ռուս գրասերներից ոչ մեկը ռուս պոեզի գրքից չզնեց: Միակ գիրք գնողը ես եղա: Ես շատ ուրախ էի, որ հեղինակի ընթերցման ժամանակ հրավիրված բոլոր ռուս «գրասերները» ըստ իմ ազդեցության էին արձագանքում ամեն մի նոր ոտանավորին: Հիմա կասեք թե ինչ կպա կա Թումանյանին նվիրված երեկոյի ու այցելուների ընտրության մեջ և ինչո՞ւ է այդ Ռուսլան կոչվող ինձ հակառակորդ: Անեմ իմ կարծիքը: Նա հայտարարում է, որ շատ մոտ էր Միլվա Կապուտիկյանի հետ, դա արդեն նշանակում է թե նա Հայոց ժողովրդի թշնամին է (միայն իմ կարծիքով): Մի օր, պատահաբար- դահլիճում հետ նայեցի ու տեսա Ռուսլանի չար դեմքը.

-Պահո՛, նա էլ է այստեղ: - Ինչո՞ւ էի դրա նախանձն ու թշնամանքը վաստակել, ջիմացա: Երեվի բնածին անտաղանդ է, մտածեցի ես: Ես յարմացա և համարեցի դրան հուդայական: Մի օր համերգադահլիճի նախասրահում դա գրքեր էր վաճառում: Ես միտք հայտնեցի թե ինքը ծանոթ կլինի շատ խանութների հետ: Նա համաձայնվեց ու ես ասեցի որ ինքը օգնի հայ գրողների գրքերը վաճառելու: Դա ասեց թե ինքը գիրք վաճառող չէ, միայն Միլվա Կապուտիկյանի գրքերն է տարածում: Այ մարդ ասեցի այդ գրքերը չես նվիրում, վաճառում ես փողով- նշանակում է գիրք էս վաճառում: Դա համաձայնվեց: Թումանյանին նվիրված երեկոյում Ռուսլանը կարողաց Թումանյանի դիմումը հայերին: Նա նշել էր որ շատ վատ սովորությունների մարդիկ կան մեր մեջ, որ նրանք պետք է ուղղվեն Այդ Ռուսլանը մեկ էլ ասեց թե տեսեք հայերը ինչ անպետք մարդիկ են: Նրա հետ համաձայնվեցին սկսելակ հայերեն գրողները առանց իրենց դիպլոմից ամաչելու: Ես ասեցի թե Թումանյանը Հայոց ժողովրդի մասին ոչ մի վատ բան չի ասել, ասածը վերաբերվում է միայն որոշ անհատների ու նա կոչ է անում վերացնել իրենց վարքը: Հավաքվածները Ռուսլանի հետ միասին ջհամաձայնվեցին ինձ հետ ու գտան թե հայերը վատ մարդիկ են: Մեկն էլ չկար դրանք ասի որ բոլոր անպետքները ինչո՞ւ էք հավաքվել ու հանճարեղ Թումանյանի անունն էք աղտոտում: Ես էլ միայն ասեցի թե այդքան անպետք մի տեղում միասին չէի տեսել:

Օտարամուկներին կասեմ, որ գերմանիայի մեծ փիլիսոփա Կանտն ասել է թե վատը հայերի մեջ այլ ժողովուրդներից է փոխ առնված: Իսկ ես կասեմ թե իմ ամբողջ կյանքում անպետք հայերի հանդիպել եմ միայն Աբրահամյանի տնակի նկուղում ու գրասենյակներում: Հոյս ունեմ այնքան ուժ կունենամ, որ դրանցից որևէ մեկին պատահաբար հանդիպելիս չթքեմ:

* * * Համերգադահլիճի նախասրահի սեղանի մի կողմից երեք հոգով գրույց էինք անում, երբ փքված վրեժը, շինարարությամբ զբաղվող, ավելի փորձեց փքվել ու գոռալով հարցրեց.

-Ո՞ւմ ես կարագ ուտում թոյներով լիքը:
ձԱՆ ԿՈՐՔԻՍ ԿԱՆԳԱՄԾ ՋԱՐՍԱՅԱՎ ԹԷ ԴԱ ՈՐՏԵՂԻՑ ԳԻՏԷ ԹԷ ԵՍ ԿԱՐԱԳ ԵՄ ՈՒՏՈՒՄ, ԻՍԿ ԱՋ ԿՈՐՄԻՍ ԿԱՆԳԱՄԾ ցանկացավ դրա քիթ մռթին հասցնել:

Մի կերպ համոզեցի այդ հուդայական լրտեսին ջհանգարել բացվելու:
-Ի՛նչ է, կարագը հալացրել էս ու նկատել էս թոյնը:

Մի քանի օր առաջ իմ ուտելու կարագը թունավորել էին ու դրա դեկավարը ցանկանում էր իմանալ թե ինչպես ես կենդանի մնացի ինչպես իմացա թոյնի առկայությունը կարագում: Այդ վայրկյանից հետո իմ մեջ ուժեղ ցանկություն ստեղծվեց դրան լրիվ բացահայտելու և հասկանալու թե ինչքան վաղուց է դա աշխատում հուդայականների համար որպես լրտես: Ես բնավորությամբ ուսումնասիրող եմ ու աշխատում եմ ծանոթներ ունենալ կանանց սեռից, իսկ այդպիսիներին ուղղակի բացահայտել: Թշնամին կազմակերպված է գող ու մարդասպան, իսկ հայ խելոք մարդիկ այդ ջեն կարողանում ընդունել ու ջեն սկսում թշնամուն պլանավորված ոչնչացնելու գործը: Թշնամին էլ լկտիանում է: Ես անգամ բանվորներ էի ուղարկում դրան աշխատանքի տեղավորելու և ինքն էլ ինձ միամիտի տեղ էր դնում ու ամեն բանվորից ինձ հասնելիք նրա աշխատավարձի 10 տոկոսի չափով ինձ հասնող գումարը ինձ չէր տալիս: Մի անգամ ինքն իր բերանով ապացուցեց որ հուդայականների լրտես է մի երկու անգամ էլ իր վարմունքով: Մի օր էլ անցավ հուդայականների սիրած ձևին, զցել հեղինակությունը: Նա ձայնը կտրեց այն ժամանակ, երբ ասեցի որ փայտով գլխին կխփեմ: Իմ քաշը 113 կիլոգրամ է, ձեռքս ամուր է, այնպես, որ մի հարվածից հետո երկրորդը հասցնելը ու դրան հատական տեսնելը հասարակ գործ էր: Նա գիտե որ ես ասածս անում եմ ու իսկույն կորավ: Նա մի անգամ պատմեց թե ինչպես մի փոքրամարմին «ԳՈՐ» իրեն գետին էր զցել ու ծեծում էր: Պատմում էր ու հպարտանում առանց ըմբռնելու որ սովորական մարդը ոչ թե կբավարարվի «գողի իրավունքով» դրան ծեծելով, այլ ուղղակի կսատկացնի առանց աղմուկի: Մի օր կհասկանա մի քանի վայրկյան ունենալով շունչը փչելուն:

Եթե այս լրագիրը ընթերցողների մեջ կլինեն մարդիկ որոնց այդ Կրեժը խնդրել է կին գտնել ամուսնանալու թող իմանան, որ շինարար Գևորգը դրան տեղավորել է մի շինպետի մոտ, որի հետ, ըստ վրեժի հայտարարության, կպարի մինչև կյանքի վերջը: Դրա մասին հաջորդ համարում կիրատարակենք մեր ակնարկը միայն ու միայն երիտասարդներին մարդկանց տեսակների տեղյակ պահելու համար:

ՀԱՆՆԵՆՈՒԿ - 1) Այս գեղեցիկ կանանցից ո՞րն է ջամուսնացած: 2) Այս երեք կնոջից ո՞րն է հաշվապահը:

Երկրորդ հարցը տրված է միայն հաշվապահներին: Պատահական հանդիպման ժամանակ իմանալով հայ հաշվապահուկ կնոջ առկայության մասին ցանկացա իմանալ, թե ինչպես վաճառեմ իմ բնակարանս շահույթով: Այդ հաշվապահուկին ընկավ խոր մտածմունքի մեծ ու ասեց.

- Զգույշ մնացեք, բանկերը խաբում են:
- Ես սպասեցի նրանից իմանալ թե ինչո՞ւմ և ինչպե՞ն զգույշ լինեմ: Նա ոչինչ ասեց:
- Երեվի խորհուրդը վճարովի է ու նա ջի ցանկանում իր ծանոթների մոտ փողից խոսել: -Մտածեցի ես և իմ այցեբարտը նվիրեցի իրեն խնդրելով զանգահարել, երբ ժամանակ գտնի, ու հայտնի, թե ո՞ր բանկով կարելի է, առանց խաբվելու ու փողոցում մնալու պայմանով, վաճառել բնակարանս: Ամիսներ են անցել ու լուր չկա: Ինչո՞ւ:
- Գեղեցիկ կնոջ ձեռքին Վահրամ Տերբայանի կողմից տաղանդավոր ստեղծված գիքույկն է մի շատ տաղանդավոր Հայ Մարդու, Ստուպինո քաղաքի ստեղծողի, մասին: